

Bir insanın yanına bir insan gelince...

ÜÇÜN

*Bir kelimenin yanına bir kelime gelince,
Bir sesin yanına bir ses gelince,
Bir insanın yanına bir insan gelince...
Büyürler, büyürler, büyürler ölümden önce.*

Özdemir Asaf

ÖN KAPAK GÖRSELLERİ

Love of winter 1914 - George Wealey Bellows

ARKA KAPAK GÖRSELLERİ

The Herring Net 1885 Winslow Homer

The Harvester 1565 Pieter Bruegel

Bal du Moulin de la Galette 1876 Pierre Auguste Renoir

TORAKS BÜLTENİ

“Hayat Nefesle Başlar”

**TÜRK TORAKS DERNEĞİ
ADINA SAHİBİ**
Dr. Hasan BAYRAM

**SORUMLU YAZI İŞLERİ
MÜDÜRÜ**

Dr. A. Berna DURSUN

EDİTÖR

Dr. Göksel ALTINIŞIK ERGUR

EDİTÖR YARDIMCILARI

Dr. Pınar PAZARLI BOSTAN

Dr. Nazan ÇOBANOĞLU

Dr. Nilüfer AYKAÇ

Dr. Şerif KURTULUŞ

Dr. Birsen OCAKLI

Dr. Ethem YILDIZ

Dr. Elif ŞEN

Dr. Ali KILIÇGÜN

KATKIDA BULUNANLAR

Özge KITER

Hakan ALTINIŞIK

Nuran AKBULUT

İLETİŞİM ADRESLERİ

toraksbulteni@yahoogroups.com

toraks@toraks.org.tr

YOUTUBE KANALI

toraks bulteni 2018-2020

YAYINCI

İdea Meyda A.Ş.

Nurcihan BAHTİYAR

YAYINCI İLETİŞİM

bakissege2018@gmail.com

ADRES

15 Mayıs Mah. 762 sk. No:16

Kat:1

D:11 Pamukkale/DENİZLİ

Yayın Türü: Yerel süreli

Basım tarihi: Aralık 2018

Basım Yeri: TÜRMATSAN

EDİTÖRDEN...

Toraks Bülteni'nin değerli okurları, Bültenimiz, bu sayısından itibaren dört sayıda benim editörlüğümde sizlerle buluşacak. Bu, benim için büyük bir gurur ve mutluluk kaynağı. Yazmayı tutku halinde sürdüren biri olarak artık işin mutfağını da görmeliydim. Çok özel bir olanak geçti elim: Yıllardır kalitesini koruyan, son derece seçkin bir okuyucu kitlesine sahip Toraks Bülteni'nin editörlüğü. Hemen ardından, her editörün birlikte çalışmak isteyeceği bir ekip oluşturup kolları sıvadım. Şu anda satırları arasında gezindiğiniz bu dergi, benim de bir üyesi olduğum o hevesli ekibin yazarlardan topladığı yazılardan oluşmakta.

Her sayı için bir ana temamız olsun istedik. Bu sayıdaki: İletişim. Çoğalttığımız neyse onu yaşayacağımızı bildiğimizden toplumda bireyler arası iletişimi artıracak önerilerin arayışına girdik.

Bültendeki yazılar, üç ana dosya halinde bir araya geldi. İlki: Sağlık alanında iletişim. Toplumbilim, hekim, eğitmen, tıp öğrencisi, asistan ve hasta üzerinden ele alındı. İkinci dosyamız yaşamın diğer alanlarında iletişim: Sosyal medyada çeşitli şekillerde, müzikle, çocuk-ebeveyn ve insanlar arası ilişkilerde iletişim, her bir konuyla ilgili kişiler tarafından yazıldı. Üçüncü dosya, Türk Toraks Derneği ekseninde şekillendi. Toraks'ın fırtına kadınları, hava kirliliğinin yaşama olumsuz etkileri, uluslararası alandaki haberlerimiz, yurtdışı eğitim bursu için öneriler, yaklaşan kongremiz, sosyal sorum-

luluk etkinliklerimiz sizlere anlatıldı. Bu sayımızda Türk Toraks Derneği Şube Başkanları kendilerini ve şubelerinin özelliklerini bizlerle paylaştılar.

Bu bültenin daha öncekilerden bir farkı olsun istedik. Hazırlığında bizlerle çalışan İdea Medya firması sahibi Nurcihan Bahtiyar'ın dergicilikte kullanım alanlarını genişlettiği QR code (barkod) yerleştirmeleri yaptık. Bunları akıllı telefonunuzda QRC tarayıcılarınıza okuttuğunuzda ilgili haberle bağlantılı olarak başka bir siteye, bir video ya ya da bir başka hikâyeye erişebileceksiniz. Bültenimiz “Gözünüze, kulağına ve kalbinize” hitap edecek şekilde tasarlandı.

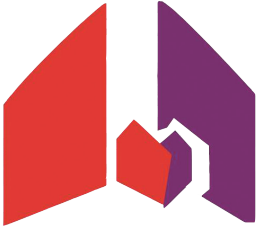
Hazırlarken biz heyecanlı ve hevesliydik, yazılar toplandıkça ortaya çıkacak ürüne daha çok inandık. Şimdi okumanın ve izlemenin sizlere keyif vermesini dileyerek derneğimizin ana sayfasındaki diğer bültenlerin arasına koyma zamanı.

Dijital çağda dergimiz online erişimde ebook ve pdf formatlarında yer alacak, ancak bir miktar dergi basımı yapıp aramızdaki koleksiyoncular ve kağıt kokusundan vazgeçemeyenlere toplantılarımız sırasında sunulacak.

Yeni yılda, umutlarımız yeşersin ve gerçekleşsin. Sevgi, barış, kardeşlik hep bizimle olsun.

Sevgi ve saygılarımla...

Göksel ALTINIŞIK ERGUR

İÇİNDEKİLER

TTD Dış İlişkiler Komitesi'nin etkinliklerini **NURDAN KÖKTÜRK** yazdı.

10 - 11

Hekime yönelik şiddet olgusunun toplumsal nedenleri üzerine... **ALİ ERGUR**'un yazısı...

16 - 19

Tıp eğitiminde iletişim becerilerinin yerini **GÜLFEM ÇELİK** ve öğrencisi **SELÇUK EROL** yazdı.

26 - 29

HÜNBAT, Hipokrat'a söz verdi...

34 - 37

ERS 2018 PARİS Kongresi ve MECOR TURKEY 2018 kursundan izlenimler...

7 - 9

ERS-TTD Yurtdışı Eğitim Bursu başvuru sürecini **CANAN DEMİR** anlattı.

12 - 15

NAZAN ÇOBANOĞLU ve **BORA BİLGİN** hekimlik mesleğine bakışlarını kaleme aldı.

20 - 23

İletişimde empati yapmanın yerini **GÖKSEL ALTINIŞIK ERGUR** ve **ETHEM YILDIZ** kendi bakış açılarıyla örnekledi.

30 - 31

Hastalarımızdan örneklerle **PINAR YILDIZ GÜLHAN** ve **ÇAĞLA PINAR TAŞTAN** içimizi ısıttı.

38 - 41

İÇİNDEKİLER

Videoyu
görüntülemek için
QR kodu
tarayın

ELİF AKDAĞ GÖÇEK
ve MEHMET UHRİ
çocuk-ebeveyn
ilişisini ele aldı.

54 - 57

BANU KOÇ ÇAKAN
ve CEM ATAT duygusal
zeka üzerinden
ilişkilerimizi değerlendirdi.

58 - 59

Güvenli internet kullanımı
hakkında CÜNEYT
SALTÜRK önerilerde
bulundu.

68 - 69

TORAKSIM Sosyal
İletişim Platformu'nu
BENAN MÜSELLİM
anlattı.

70 - 71

Hukukçu Hekimler
Derneği'ni Başkanı
CENGİZ BAYRAM tanıttı.

74 - 75

Hava kirliliğinin
olumsuz etkilerini
NİLÜFER AYKAÇ
bizler için
değerlendirdi.

44 - 46

TORAKS'ın fırtına
kadınlarını YAŞAR
SEYMAN anlattı.

48 - 51

Konuşmanın
melodisi (TONOİ):
TOLGA ZAFER
ÖZDEMİR'in
kaleminden...

60 - 61

Dijital geleceği
NAZLI ÜLBAY
AYTUNA
yorumladı.

64 - 67

TORAKS DOLUDİZGİN

Türk Toraks Derneği Başkanı Hasan Bayram

hasantoraks@gmail.com

Sevgili Toraks Ailesi,

Merkez Yönetim Kurulu (MYK) olarak görevi devralmamızın üzerinden yaklaşık 6 ay geçti. Zaman adeta doludizgin; yetişmek mümkün değil. Özellikle ülke gündemi açısından yoğun ve hareketli bir dönem geçirdik, geçiriyoruz. Temmuz MYK'sında, 2 yıllık görev süresince planlarımızı yaparak çalışmaya başladık. Ağustos MYK'mızın arkasından kurlardaki sert düşüşle birlikte irkildik. Hızla organize olup internet ortamında dernek olarak varlıklarımızı korumak ve harcamalarımızı asgari düzeye indirmek için alacağımız önlemleri kararlaştırdık, sizlerle paylaştık. Bu arada "tasarruf", "kur", "ekonomi", "devalüasyon", "enflasyon" gibi kelimeler de hayatımıza çokça girmeye başladı.

Ortalık azıcık durulunca, bilimsel ve eğitsel işlerimiz gibi derneğimizin asli görevlerinden ödün vermeden, toplantı ve etkinliklerimizi daha sade koşullarda sürdürmeye karar verdik. Sadece, bazı etkinliklerimizi birleştirmeye ve sosyal harcamalarımızı olabildiğince kısımaya ve etkinliklerimizi organize ederken daha sade mekânlar kullanmaya karar verdik. Bu süreçte, ekonomik önlemler konusunda bize yol göstermeleri için mevcut ve önceki MYK Mali Sekreterlerimizden oluşan bir Finans Komitesi kurduk.

Derken Eylül ayında siz üyelerimizle birlikte oldukça geniş bir katılımı Avrupa Solunum Kongresi'ndeydik (ERS). Sizlerin varlığı ve coşkusu ile keyifli bir kongre yaşadık. Türk Toraks Derneği (TTD) standımız oldukça ilgi gördü; kongredeki bildiri sunularımız, arkadaşlarımızın konuşmaları, Sayın Paris Büyükelçimizin ziyareti çok güzel geçti. Bu yıl ERS'de bir ilki gerçekleştirerek, Turkish Thoracic Journal için de bir stand açtık ve dergimizi tanıtarak uluslararası delegeler ile keyifli bilimsel sohbetler yaptık. Sonraki aylarda, dergimiz içeriğinin PubMed'de tıklanmasında, makalelerin indirilmesinde önemli artışlar olduğunu gördük.

Devamlılık ve sağlıklı bir işleyiş için değişen koşullarda, kurumların belli aralıklarla yeniden değerlendirilmeleri ve ek-sileriyle artılarının gözden geçirilmesi gerekmektedir. Derneğimiz ilk kez kuruluşunun 13. yılında 2005'te bu amaçla bir Stratejik Planlama Toplantısı yapmıştı. O toplantıdaki değerlendirmeler ve alınan kararlar derneğimize önemli ölçüde ışık tutmuştu. Sonraki dönemlerde de benzer amaçlarla 2010, 2012 ve 2017 yıllarında daha dar kapsamlı toplantılar

yapılsa da günümüzde ilki gibi daha geniş ve ayrıntılı bir toplantı ihtiyacı doğdu. Bu amaçla, 12-14 Ekim 2018 tarihleri arasında kapsamlı bir Gelecek Arama Toplantısı organize edildi. İlk gün, senaryolar üzerinden interaktif ve katılımcı bir formatta örgüt işleyişinin tartışıldığı bir Örgüt Okulu gerçekleştirildi. İkinci ve üçüncü günlerde de derneğimizin güçlü ve geliştirilmesi gereken yönleriyle tartıştık. Gelecek dönemde ülkemiz ve dünyanın değişen koşullarında derneğimizi bekleyen riskler-fırsatlar, olası olumlu-olumsuz gelişmeler eşliğinde yapmamız gerekenleri-yapabileceklerimizi hep birlikte, bir aile ortamında tartıştık. İki toplantı da çok yararlı oldu. Gelecek Arama Toplantısında özellikle kurum kimliğimizi, kültürümüzü ve değerlerimizi korumak, yaşatmak ve geliştirmek sıkça vurgulanan bir alandı. Bu nedenle, bu konuları bir başka bir toplantıda Adana'da 15 Aralık'ta daha ayrıntılı olarak tartışmaya, üzerinde çalışmaya karar verdik. İnanyorum ki bu toplantı da ilki gibi hepimiz için ufuk açıcı olacaktır.

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) Ekim ayının son günlerinde ilk kez hava kirliliğinin sağlık etkilerini tartışmak üzere bir konferans düzenledi. Türkiye'den resmi düzeyde katılım olmazken Türk Tabipler Birliği temsilcisi arkadaşımız ve TTD adına da ben katıldım. Ülkelerin sorumlulukları, alınacak önlemler, DSÖ ile iş birliği alanları ele alındı. TTD birçok uluslararası platform ile birlikte DSÖ düzeyinde de temsil bulmuş oldu. Hedefimiz, bundan sonraki süreçte ülkemizde hava kirliliğinin sağlık boyutunu ortaya koyacak kapsamlı bir araştırma olmalı.

Kasım ayında hem yaklaşan Dünya KOAH gününün bu yılki temasının spor ve hareket olması hem de derneğimizin tanıtımına katkıda bulunacağı düşüncesiyle Avrasya Maratonu'na katılma kararı aldık. TTD İstanbul Şubemizle birlikte hazırlıklara başladık. Bu sırada meslektaşımız Dr. Fikret Hacıosman'ın hayatına kastedilmesi haberi ile sarsıldık. "Sağlıkta şiddet" konusuna dikkat çekme fikri doğdu. Maraton'a başlarken yaptığımız kısa açıklama ve fotoğraflarımız, ulusal basında geniş olarak yer aldı. Gelecek yıl daha iyi organize olmaya karar vererek Maraton'u tamamladık.

Gelecek sayılarda da güzellikleri paylaşmak dileğiyle...

TORAKS BÜLTENİ DENİNCE?

Göksel ALTINIŞIK ERGUR
Hayal, heves, okul

Pınar PAZARLI BOSTAN
Birlikte var olmak

Nazan ÇOBANOĞLU
Tatlı bir telaş

Nilüfer AYKAÇ
Hayata açılan pencere

Şerif KURTULUŞ
Bilgi, ilgi, iletişim

Birsen OCAKLI
Bak, gör, söz et

Ethem YILDIZ
Anla, düşün, anlat

Elif ŞEN
Dün, bugün, yarın

Ali KILIÇGÜN
Emek, üretim, gelecek

ULUSLARARASI KATILIMLI

22 YILLIK KONGRESİ

10 - 14 Nisan, 2019
TITANIC DELUXE OTEL
ANTALYA

Sağlıklı Nefes, Sağlıklı Dünya

Sanus Spiritum, Sanus Mundus

Kongre Başkanı: Dr. Mehmet POLATLI
mpolatli@adu.edu.tr

Değerli Meslektaşlarımız,
Türk Toraks Derneği'nin Uluslararası Katılımlı 22. Yıllık Kongresi, 10-14 Nisan 2019'da Titanic Deluxe Otel, Belek, Antalya'da gerçekleştirecektir.

Hayatın nefesle başladığını, sağlıklı nefes almanın önemini, soluduğumuz havanın hayatımızı ve yaşam kalitemizi etkilediğini vurgulamak amacıyla, 2019'da kongre sloganımızı "Sağlıklı Nefes, Sağlıklı Dünya" olarak belirledik. Bu kapsamda kongremizin, Sağlık sorunlarının altında yatan sosyal belirleyicilerinin vurgulanarak birincil korumaya yönelik bilgilerin yer aldığı, böylece sağlığa bütüncül yaklaşımın vurgulandığı, akciğer sağlığı alanında eğitim, araştırma, koruyucu hekimlik ve hasta hizmetini geliştirmeye yönelik bilgilerimizin paylaşıldığı, sahada sık karşılaşılan problemlerle ilgili çözüm

önerileri için deneyimli hocalarımız ile genç meslektaşlarımızın bir araya geldiği, mesleki saygınlığımız ve özlük haklarımızla ilgili sorunların tartışıldığı, yurtiçi ve yurt dışındaki akademik bağlantıların kurulabilmesine olanak sağlayan, TTD aidiyet duygusunu ve üyelerimiz arasındaki sosyal iletişimi güçlendirici bir kongre olmasını hedefliyoruz. Bu yıl önceki yıllardan farklı olarak, "Uluslararası Kongre" olma kriterlerini taşıyan kongremizin bilimsel kurulunda yurtdışından çok değerli bilim insanları yer almaktadır. Bilimsel programımız ve kongredeki kurs konularımız belirlenirken, üyelerimizden, asistan, uzman, il temsilcilerimizden, şube yürütme kurullarımızdan gelen geri bildirimler, çalışma gruplarımız ve okul tarafından değerlendirilerek, Kongre Bilimsel Kurulunun ortak çabasıyla şekillendi. Özenle hazırladığımız bilimsel prog-

ramımızla akciğer sağlığı alanındaki güncel ve bilimsel bilgileri paylaşma çabamızın yanı sıra, hem eğlenebildiğimiz hem de kişisel gelişimimize katkı sağlayan sosyal ortamlarda bir araya gelmeyi, göğüs hastalıklarının bu güzel arkadaşlık ortamında birlikte özlem gidermeyi istiyoruz.

Hekimlik mesleğinin bir sanat olduğunu, sağlığa dokunan bu ellerin farklı sanatlarda da yetenekli olduğunu biliyoruz. Bu nedenle kongremizde, üyelerimizin kendi emekleriyle üretmiş oldukları görsel sanat eserlerini de sergilemeyi planladık.

Haydi hep beraber...

"Sağlıklı Nefes, Sağlıklı Dünya"

ilkesiyle bilimsel ve sosyal açıdan doyurucu çok güzel bir kongre olacağına inandığımız Türk Toraks Derneği Uluslararası Katılımlı 22. Yıllık Kongresinde buluşalım.

Görüntülemek için
QR kodu
tarayın

Videoyu görüntülemek için
QR kodu
tarayın

TÜRK TORAKS DERNEĞİ ERS PARİS'TE RÜZGAR GİBİ ESTİ

ERS Paris 2018 Yıllık Kongresi'nde ülkemizden 213 çalışma ve 30 görev (24'ü oturum başkanlığı, 6'sı konuşmacı olarak) katılım dikkat çekici boyuta ulaştı.

Gurur verici bir haber de üyelerimize ait iki çalışmanın halka duyurulmak üzere seçilerek basına verilmiş olmasıdır. Meslek Hastalıkları ve Tütün Kontrolü alanlarındaki bu iki çalışma poster sunumları sırasında da ilgi gördü.

Kadın ve Akciğer Sağlığı Görev Grubumuz, işyerinde cinsiyetçi yaklaşımı ve gebelik sırasında ebeveynlerin elektronik sigara kullanımını araştırdıkları iki poster ile katıldı.

Aynı zamanda kongre boyunca "Türk Toraks Derneği" ve "Turkish Thoracic Journal" için kurulan standlarımız, bizlerin buluşma noktası ve derneğimizi, dergimizi tanıtmak için dünyaya açılma alanı oldu.

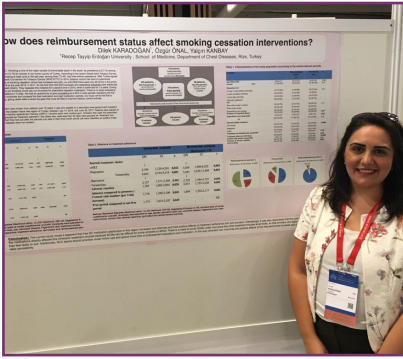

Türkiye Paris Büyük Elçimiz Sayın Dr. İsmail Hakkı Musa bu standartlarımızı ziyaret ederek üyelerimizle sohbet etti.

Kongredeki etkinliklerimize Türk basın/yayın organları da ilgi gösterdi ve bir çok ortamda kongreyi derneğimiz açısından anlatma olanağı buldük. Bu tarz haberler, derneğimizin tanıtımı ile sınırlı kalmayıp kamuoyunun ilgisini akciğer sağlığına çekmek açısından da anlam taşımaktadır.

ERS Kongresine katılan meslektaşlarımız ve TTD standını ziyaret eden Paris Büyükelçimiz Dr. İsmail Hakkı Musa buluşması

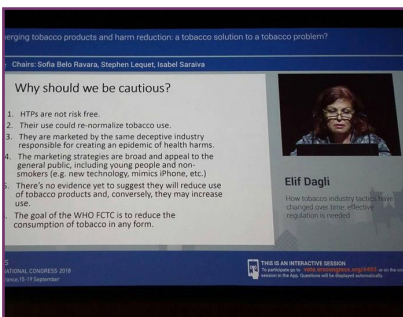

TÜRK TORAKS DERNEĞİ

ERS 2018 PARİS KONGRESİ'NDE...

MECOR TÜRKİYE 2018

KIBRIS

Türk Toraks Derneği (TTD), yer aldığı, sahiplendiği ve güzel bir konum elde ettiği MECOR (Methods in Epidemiologic, Clinical and Organizational Research) Kursunun 10. yılında “MECOR 2018 Türkiye Kursu” Kasım ayı başında Kıbrıs-Girne’de gerçekleşti. İlk gününde, MECOR Türkiye Koordinatörleri Dr. Zuhâl Karakurt ve Dr. Özge Yılmaz

kurs hakkında bilgi verdi. Yoğun araştırma teknikleri ve makale yazma eğitimleri kapsamında toplam 22 öğrenci ve 16 eğitici ile beş gün süreyle çalıştılar.

TTD yönetimlerinin kararlılığı ile önce eğitim alan, ardından kendi eğitici kadrosunu yetiştirerek kurs düzenleme yetkinliğini kazanan ekibin emeği, bu süreci bir başarı hikâyesi-

ne dönüştürdü. İlk MECOR Türkiye Koordinatörlerimiz Dr. Oya İtil ve Dr. Arzu Yorgancıoğlu’dan başlayarak bu kurs için çok emek verildi. Bir okul niteliğinde olup devamlılık içeren bu kursun gelecek yıllarda da aynı ilgiyi göreceğini, eğitim alan üyelerimizin bilimsel araştırmaları ile fark yaratmaya devam edeceğini öngörmek güç değil.

TTD

DIŞ İLİŞKİLER KOMİTESİ ETKİNLİKLERİ

YAZI: Nurdan KÖKTÜRK
kokturk.nurdan@gmail.com

Sevgili Toraks Ailesi, Türk Toraks Derneği 14. Dönem Yönetim Kurulu'nun Dış İlişkiler Sorumlusu olarak göreve başladığım Haziran 2018 tarihinden itibaren bu alanda attığımız adımları sizlerle paylaşmaktan mutluluk duymaktayım.

Bu yazı vesilesi ile ilk yazışmaları ve dökümanları tekrar incelediğimde, seçimin ertesi günü Öner Dikensoy'dan gelen mailleri ve notları yeniden gözden geçirdim. İlk iş, derneğimizi uluslararası platformda tanıtmak için Turkish Thoracic Society (TTS) olarak yeni yönetim kurulu üyelerine ait künyeleri İngilizce olarak hazırlamaktı. Bunu gerçekleştirmek kolaydı. Sonrasında, yeni yönetim kurulumuzu hemen kardeş, ortak ve komşu derneklere bildirmek gereksinimiydi. 24 Haziran tarihine dek 14 derneğe bildirimlerimizi yaptık. Bunlarda ATS ve ERS ile kardeş dernek ve ortaklığımız süregelmektedir. Diğer derneklere bazılarını ile çeşitli iletişimler geliştirdik. Girişimlerimize olumlu, hatta sıcak ve içten yanıtlar almak çok sevindiriciydi. Yazışmalarda referans gösterdiğimiz için öncelikle derneğimizin dış

açılan yüzü İngilizce Web sayfamızı güncellememiz gerekiyordu. Bu amaçla kurulan ekipte Leyla Pür Özyiğit, Aylın Özsancağ, Hilal Altınöz görev aldılar. Arkadaşlarımızın titiz çalışması ve LookUs Bilişim firmasından ekibin teknik desteği ile web sayfamız yenilendi.

Öner Dikensoy'dan devraldığımız bir diğer bilgi/öneri de dış ilişkiler komitesinin güncellenmesiydi. Bu kapsamda komiteye, gönüllülük esaslı gözetilerek çalışma grubu temsilcileri, önceki dış ilişkiler komitesi başkanları ve kongre dış ilişkiler sorumluları dâhil edildi.

Ardından yaklaşmakta olan ERS için hazırlıklar hız kazandı. Bu yıl ilk defa ERS kongremizi bir Büyükelçimiz ziyaret etti. Paris Büyükelçimiz Sayın İsmail Hakkı Musa'nın davetinin resmi kanallardan organize edilmesi, ERS Dünya Köyü aktivitelerine hazırlık, ilk kez Turkish Thoracic Journal (TTJ) için sergi alanında yer edinmemiz bize heyecan verdi. Bu yıl ERS'de Türkiye'den katılımcıların 24'ü oturum başkanlığı ve 6'sı konuşmacılık olmak üzere 30 görevi mevcuttu. Kongre öncesinde bir iş

listesi oluşturup bu etkinlikleri üyelerimize duyurarak hepimize gurur veren bu görevlerinde meslektaşlarımızı yalnız bırakmamayı istedik. Ayrıca üyelerimizin ERS'nin önemli kurullarındaki katılımı bizi çok mutlu etti. İki hasta temsilcimiz iki oturumda konuşma yaptı.

İki bildirimiz basın bildirisine konuldu. Türk Toraks Derneği yönetim kurulu olarak ERS'nin çeşitli organları ve Asian Pacific Society of Respiratory (APSR) ile toplantılarımız oldu. ERS'nin üçüncüsünü yaptığı "Council of ERS (CERS)" programına katılarak ERS ortağı olarak birlikte neler yapabileceğimizi öğrendik. Bu anlamda "Clinical Research Collaboration" Programı öne çıkan bir başlık oldu. Yeni programlarının 2019 Temmuz'da açılacağı belli olan bu süreç, ortak araştırma yapmak için çok değerli platformlar oluşturacaktı ve bunun üyelerimize duyurulmasını sağlamaktan mutlu olduk. Ayrıca ERS Kongresi'nde yaşadığımız bütün bu özel anları dakikası dakikasına sosyal medya ortamlarımızdan duyuru ve haber olarak paylaşarak kongreye katılamamış üyelerimizi haberdar ettik.

European Lung Foundation (ELF) ile bazı hasta materyallerinin Türkçeye çevrilmesi konusunda ortak aktivitelerimiz oldu. Foundation of International Respiratory Societies (FIRS) ile Dünya Akciğer Günü kapsamında ilgili görselleri Türkçe'ye çevirerek ülkemizde etkin bir biçimde paylaşılmasını sağladık. Dünya KOAH Günü için GOLD ile birlikte dünya basın bildirisini hazırladık.

Dış İlişkiler Komitemiz "Geleceği Arama Toplantısı" sırasında bir araya geldi. Yoğun geçen 2. günün son oturumundan 15 dakika sonra, saat 21.30'da, buluşarak komite olarak hedeflerimizi ve güçlü yanlarımızı ele aldık. Etkin bir beyin fırtınası ile kendisi uluslararası alanlarda branşımızı

temsilen yer alan, gurur kaynağımız olan komite üyeleri çok değerli önerilerde bulundular. Başarı hikâyeleri dinlendi. Yol haritaları yapıldı. Sonuçta, ERS ve ATS gibi derneklerde varlık göstermek ve görünülük için en önemli adımın kişilerin ilgi alanlarına göre çalışma gruplarına katılıp orada görevlere talip olmaları ve özellikle de kongreler için çalışma gruplarından istenen konuşma konusu tekliflerini hazırlayıp sunma-

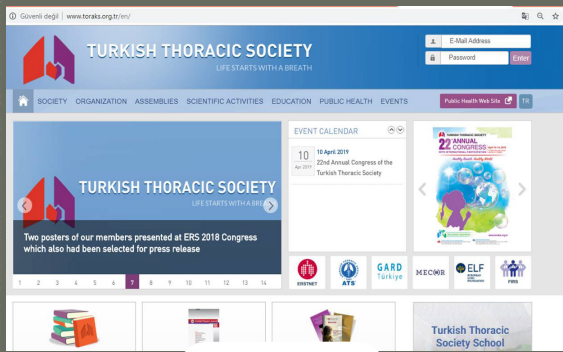
ları olduğu ortaya kondu. Dernek yönetiminde dış ilişkiler alanındaki sorumlu kişi olarak ben de özellikle başvurular için son günleri sizlere duyuracağım.

Hepimizin gönlünden geçenin, uluslararası arenada hak ettiğimiz şekilde yer almamız olduğunu düşünüyorum. Bunu başarmak çok zor görünmüyor. Özellikle bu başarıyı elde edenlerin arkalarından gelecek, hevesli ve ba-

şarlı meslektaşlarına yol göstermekteki kararlılığını ve paylaşımcılığını bildiğim için, kalabalık bir grup halinde bunu başaracağımıza inancım büyük.

Yeni nesil Türk hekimi, kendine güveni, sunumu, yabancı dilde yetkinliği ve güçlü alt yapısı ile hazır...

O zaman haydi, hep birlikte, el ele yürümeye devam edelim.

Görüntülemek için QR kodu tarayın

ERS SHORT TERM RESEARCH FELLOWSHIP DENEYİMİ

YAZI: Canan DEMİR
dracanandemir18@gmail.com

Sanıyorum pek çok genç ve kendisini geliştirme isteği duyan hekim için, kariyerinin erken döneminde yurtdışındaki bir merkezde gözlem ve araştırmalarda bulunmak önemli bir hedeftir. Bu hedefin gerçekleştirilmesi ülke koşullarında kolay değil. Yurtdışında bir merkeze gitmeyi gerçekten çok istesenz bile çeşitli idari ve mali engellerle karşılaşabiliyorsunuz. Bu engelleri aşabilmenin en güzel yollarından biri, bir burs programına başvurmaktır. Bir burs ve proje kapsamında yurtdışına gittiğinizde hem idari olarak gerekli olan izinleri almanız hem de yurtdışında ihtiyacınız olan mali desteği almanız çok daha kolay hale geliyor. Uzun zamandır alanımla ilgili özel bir konuda araştırma yapmak ve özellikle laboratuvar teknikleri alanında bilgi ve deneyimimi arttırmak için yurtdışında prestijli bir merkeze gitmeyi istiyordum. Ancak elbette özel nedenler ve çalışma koşullarımız nedeniyle pek çok kereler bu hedefimi ertelemek durumunda kaldım.

Yurtdışına araştırma amaçlı gitmek için ulusal ve uluslar arası bazı burs olanaklarının bulunduğunun farkındaydım. Bunların bir kısmını inceledim. Ancak içlerinde benim için en uygun ve en iyi yapılandırılmış programların European Respiratory Society (ERS)'nin fellowship programları olduğunu gördüm. Hepinizin bildiği gibi ERS'nin pek çok türde fellowship programı var. Bu programlara kabul koşullarını çok iyi incelemek, bireysel olarak hangi programa daha uygun olduğumuzu ve hangi programın da bize daha uygun olduğunu iyice tahlil etmek gerekiyor. Ben

burs başvurusu yaptığım sırada yandal asistanıydım ve kadro türüm nedeniyle üniversite bana ancak üç aya kadar yurtdışı görevlendirmesi verebiliyordu. Asistanlık süremi uzatmak istemediğim için kısa dönem burslara başvurmak benim için daha uygundu. Ancak elbette yurtdışı eğitimine daha uzun zaman ayırabilecek kişiler için kesinlikle Long Term Fellowship veya RESPIRE programları daha avantajlı olacaktır. Burada akılda tutulması gereken önemli nokta, burs programlarının koşullarını sağladığınızdan emin olmaktır. Burs türleri için ERS'nin başvuru süreçleri benzerdir (elbette bursun türüne göre ek belgeler istenebilir).

Burs türlerinden yalnızca ERS Short Term Research Fellowship'te deneyimim olduğu için sizlerle bu süreci paylaşmam daha doğru olur diye düşünüyorum. Bu bursa başvurmayı düşünüyorsanız ilk yapmanız gereken ERS'nin resmi web sitesinde yer alan fellowship programları ve başvuru koşullarıyla ilgili tüm bilgilendirmeleri okumaktır. Web sitesi çok iyi düzenlenmiş ve çok detaylı olduğundan ihtiyacınız olan neredeyse tüm bilgilere buradan ulaşabilirsiniz. Ben burada bu bilgileri tekrarlamak yerine kendi deneyimim olan önemli noktaları paylaşmaya çalışacağım. Yukarıda belirttiğim şekilde web sitesindeki tüm bilgilendirmeleri okuduktan sonra **ilk yapmanız gereken** bence "home supervisor"ınızla (bu kişiye çalıştığınız yerdeki kurum amiriniz diyebiliriz) görüşmenizdir. Bu nokta ERS tarafından da çok önemseniyor. Başvuru formlarında home supervisor'ınızın onayı ve fellowship

programının sonunda sizi yeniden eski pozisyonunuzda istihdam edeceğine dair taahhütü gerekiyor. Home supervisor'ınız üniversitede çalışıyorsanız anabilim dalı başkanı veya bilim dalı başkanınız olabilir. Eğitim Araştırma Hastaneleri için eğitim görevliniz, Devlet Hastaneleri ve Özel Hastaneler için ise başhekiminiz kabul ediliyor.

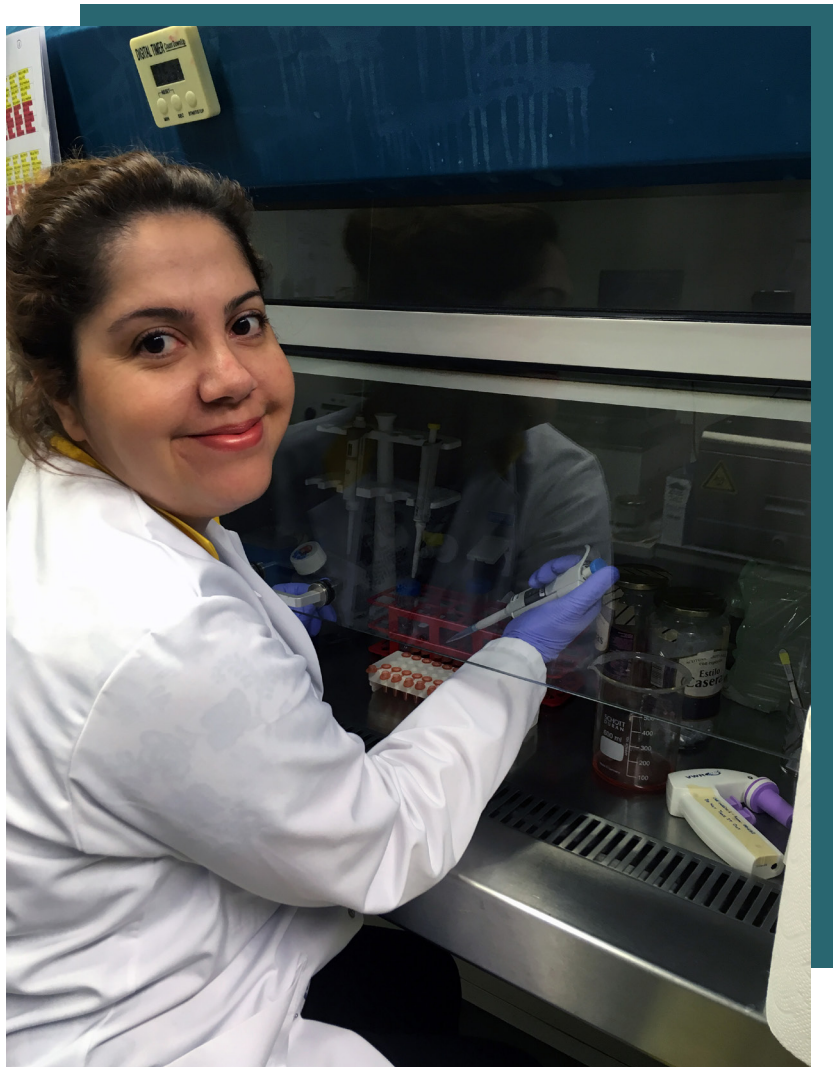
İkinci önemli nokta: Araştırma sorusu oluşturulmasıdır. Bence başvuru sürecinin en zor ve en kritik kısmı da buydu. ERS'nin en önem verdiği konu araştırma sorunuzun orijinalliği ve ülkenizde bu konuda bilimsel veya teknik bir eksiklik olması. Kendi ülkelerinde yapılamayan teknikler/testlerle ilgili orijinal projelerle başvuran adayların bursu alma şansları çok daha yüksek. Projenin aynı zamanda hem home institute'ye (bulduğunuz kuruma) hem de host institute'ye (gittiğiniz kuruma) bilimsel katkıda bulunması isteniyor.

Üçüncü önemli nokta: Host institute ile iletişim kurulması. Burada birkaç önemli yöntem olabilir. Hocalarımızın, mentorlarımızın hali hazırda iletişimde oldukları yabancı araştırmacılarla, çeşitli ulusal ve uluslararası toplantılarda tanıştığımız hocalarla ve doğrudan kendimiz görüşme veya yazışma yoluyla ulaştığımız kişilerle iletişim kurabiliriz. Çoğu önemli bilim insanının maillerine geç de olsa düzenli olarak cevap verdiklerini düşünüyorum. Yurtdışındaki pek çok laboratuvar da yabancı araştırmacılara çok alışı ve çok istekli davranıyor. Çoğu zaman mail yoluyla iletişim kurduktan sonra yapılacak bir online

veya canlı görüşme ile gerekli iletişim sağlanmış oluyor. Ben host supervisor'ım (gittiğim kurumdaki yönetici) ile bu şekilde iletişim kurdum. Bu yazışmalar ve görüşmeler sırasında supervisor'ın sizden beklentisi kendinizi, yapabilirliklerinizi ve öğrenmek istediklerinizi olabildiğince dürüst ve açık bir şekilde ifade etmeniz. Ayrıca kafanızdaki araştırma sorunuz ve araştırma planınızı da mutlaka paylaşmanızı istiyorlar. Sonrasında sizin araştırma planınızın gideceğiniz merkez için ilginçliği ve yapılabilirliği (teknik imkânlar bağlamında) konusu değerlendiriliyor. Ardından da proje yazım süreci başlıyor. Proje yazımı ağırlıklı olarak bize düşüyor, ancak özellikle host supervisor projeye son şeklin verilmesinde çok aktif rol oynuyor.

Proje yazıldıktan sonra başvuru formlarının doldurulması aşamasına geçiliyor. Bu aşama, ERS'nin yaptırmış bir online başvuru sistemi olması ve formların büyük çoğunluğunun hazır olması nedeniyle çok karmaşık değil. Ancak yine de zaman aldığını belirtmek isterim. Tüm bu görüşmeleri tamamlayarak projenizi olgunlaştırıp burs başvurusu yapmaya hazır hale gelmek en az 3 ayınızı alabilir. Bu nedenle burs başvuru tarihlerini öncesinden takip ederek

Türk Toraks Derneği (TTD) ile ortaklaşa verilen bir Short Term Fellowship Bursu mevcut. Ancak ERS/TTD ortak fellowship bursu ile ilgili bilinmesi gereken önemli nokta, burs verilecek aday ve projenin belirlenmesi aşamasında yapılan bilimsel değerlendirmede TTD'nin herhangi bir etki ve karar hakkı bulunmuyor. Değerlendirme, ERS'nin belirlemiş olduğu bağımsız uluslararası hakemlerce yapılıyor. Bu değerlendirme neticesinde aday ve proje burs kazanmaya değer bulunursa o zaman TTD ile aday ve proje bilgileri paylaşarak destekleme konusundaki görüşleri soruluyor. TTD bu adayı desteklemeyi kabul ederse ortaklaşa olarak adayı destekliyorlar. Desteklemeyi kabul etmezse ERS tek başına da adayı destekleyebiliyor. Bu bizler için aslında 2 kat şans demek! Elbette bu şanstın yararlanabilmek için temel şart hem ERS hem de TTD üyesi olmak.

Burs almaya hak kazanmanız halinde ERS'den size vize ve oturma izni sürecinde kullanabileceğiniz bazı mektuplar gönderiliyor ki bunlar gerçekten çok yardımcı oluyor. Bu mektuplarda oraya ne amaçla gidiyor olduğunuz, ne kadar süre kalacağınız, orada sizden sorumlu olacak kişinin detaylı bilgileri (host supervisor) ve en önemlisi sizi mali olarak destekleyeceklerine dair bir garanti (ödeyecekleri burs miktarını da mutlaka belirtiyorlar) belirtilmiş oluyor. Ayrıca eğer isterseniz bursunuzun bir kısmını Türkiye'deki hesabınıza yatırtabiliyorsunuz. Bu miktar uçak bileti alımı ve vize işlemleri için kullanılabilir. Bu aşamada ilk yapmanız gereken bir ev kiralamak. Çünkü vize başvurusunda bir adres göstermeniz şart. Ev bulma sürecinde gideceğiniz üniversiteden ve özellikle host supervisor'ınızdan yardım isteyebilirsiniz. En azından size güvenilir bazı kiralama

Görüntülemek için
QR kodu tarayın

siteleri önerebilirler. Pek çok üniversitenin de kendi kiralama servisleri olduğunu belirtmek isterim. Sonrasında ilgili konsolosluga uzun dönem vize işlemleri için gerekli başvuruları hızlıca yapmanız gerekiyor. Avrupa Birliği'ne üye ülkelerde, üye ülke vatandaşı olmayan kişilerin 90 günden uzun süre kalışları uzun dönem vizeye tabi (hususî pasaportunuz olması durumu değiştirmiyor). Bu çok önemli bir sorun. Çünkü sizden istenen evrak miktarı çok çok fazla oluyor. Bu evrakları toplamak hem çok zahmetli, hem de çok zaman alıyor. Ayrıca, uzun dönem vize başvurularında bazı ülkeler rödvans ücreti adı altında ek ücretler talep edebiliyorlar. Bunların hepsini tamamlayıp uzun dönem vizenizi zamanında alabilerseniz şanslısınız. Ben Belçika Konsolosluğu'nda gerçekten çok uğraştım. Birkaç kez gitmem gerekti, ancak sonrasında vize tahminimden çok daha hızlı bir şekilde geldi. Belçika'ya varır varmaz ilk iş olarak KU Leuven (Katolik Leuven Üniversitesi) Rektörlüğü'ne başvurarak uluslararası öğrenci kaydımı yaptım. Gitmeden önce detaylı olarak

yazışmakta fayda var. Örneğin ben den lise, üniversite, uzmanlık, yüksek lisans ve ERS Hermes diplomalarım ile halen yan dal asistanı olduğuma dair üniversitemden yazı istediler. Ayrıca tüm transkriptlerinizi de mutlaka yanınızda götürmeniz isteniyor. KU Leuven Flamanca ve İngilizce eğitim veren bir üniversite olduğundan tüm bu diploma ve transkriptleri gitmeden önce İngilizce'ye tercüme ettirdim (yeminli tercüman çeviri şart koşuyor). Üzülerek belirtmek isterim ki hiçbir uzmanlık diplomamız Belçika'da geçerli değil. Benim işimi en çok kolaylaştıran Temel Solunum Biyolojisi alanında yapmış olduğum yüksek lisans diploması ve ERS Hermes Adult Respiratory Medicine diploması oldu. Eğer onlar olmasaydı üniversiteye kayıt yaptırmam çok zor olabilirdi. O nedenle yurtdışına gitmeyi planlayan kişiler için yüksek lisans/doktora diplomaları ile ERS Hermes Diploması önemli kolaylık sağlayabilir.

Üniversiteye kayıt olduktan sonra artık her şey çok kolay hale geliyor. Ülkeye girişinizden sonra bulunduğu-

nuz yerin belediyesine olabildiğince erken başvurmanız gerekiyor. Böylece size oturma izni kartı veriliyor.

Sonuç olarak, Avrupa Birliği üyesi bir ülkenin vatandaşı olmamak her aşamada süreci zorlaştırıyor. Ancak yine de gidilen ülkenin bir Avrupa ülkesi olması ve kuralların belli olması işlerin belli bir düzende ilerlemesini sağlıyor. Tüm zorluklarına rağmen çok güzel ve önemli bir deneyim. Hem kişisel olarak hem de bilimsel olarak bana çok şeyler kattığını düşünüyorum. ERS gibi uluslararası bir kuruluştan burs alarak böyle bir deneyim yaşamamın da çok güzel yanları var. ERS/TTD ortak burs programı bizler için var. Böyle bir avantaja sahipken ilgi duyan tüm meslektaşlarımın bu burslara başvurmasını gönülden öneririm. Konuyla ilgili yardıma da her zaman hazır olduğumu belirtmek isterim. Bu vesileyle bir kez daha ERS'ye ve özellikle TTD'ne genç bilim insanlarına sundukları bu eşsiz destekler için teşekkür etmek isterim. Yaşamalarımıza anlam ve güzellik katıyorsunuz. Bu güzelliklerin artarak devam edebilmesi dileğiyle...

YAZI: Ali ERGUR
aergur@yahoo.com

HEKİME YÖNELİK ŞİDDET OLGUSUNUN TOPLUMSAL NEDENLERİ ÜZERİNE

Son yıllarda sağlık çalışanlarına yönelik şiddet olaylarına artan bir sıklıkla tanık olmaktadır. Kuşkusuz her olayın kendi özgül koşulları, insanlar arası etkileşime dayalı kendi dinamikleri vardır. Ancak, herhangi bir toplumsal eylem biçiminin belli bir yinleme özelliği göstermesi, benzer özelliklere sahip olayların sıklaşması, bu tür olayların, siyasetçilerin adlandırmayı çok sevdiği şekilde 'münferit' ya da 'kazara' olmadıklarını kanıtlar. Bu halde, bağımsız gibi görünen benzer olaylar, bir toplumsal olgu halini alırlar. Sağlık personeline yönelik şiddet vak'aları da, Türkiye'de artık münferit olay sayılamayacak, belli bir yaygınlığa ve sıklığa sahip bir toplumsal olgu haline gelmişlerdir. Öyleyse, konuyu sadece her bir olayın özgül boyutlarının ötesinde, toplumbilimsel bir olgu olarak değerlendirmek zorundayız. Böyle bir bakış, bize çok boyutlu, analitik bir düşünüm ekseni sağladığı gibi, çözüme yönelik politikaları üretmemizi de mümkün kılar.

Sağlık çalışanlarına ve özelde hekime yönelik şiddet olgusuna derinlikli bir şekilde baktığımız zaman, bunun her şeyden önce ekonomik bir dönüşümün sonucu olduğunu gözlemleyebiliriz. Bilindiği gibi, 1980'li yıllardan başlayarak, dünyanın birçok yerinde neo-liberal iktisat politikaları

benimsenmeye başlanmıştır. Neo-liberalizm, 19.yy. ikinci yarısında ivme alan finans kapitalizminin egemenliğini tam anlamıyla ilan etmesi anlamına gelmektedir. Zira sanayi kapitalizmi gibi, pazarı büyük ölçüde ulusal sınırlar içinde kurmak yerine, dünyanın tamamını bütünleşik bir pazar haline getirmeyi hedefleyen, bu suretle, kapitalizmin git gide artan dönemsel krizlerini sisteme yayararak aşmayı amaçlayan, en yeni kapitalizm evresidir. Finans kapitalizmi, bir yüzyıl içinde toplum yaşamı, insanlar arası ilişkiler, değerler, normlar, yapılar düzeyinde köklü değişiklikler getirmiş, bunlar, 1980 sonrasında çok daha belirgin bir şekilde yeni bir toplumsal bağlam inşa etmişlerdir. İçinde yaşamakta olduğumuz bu dönemin temel özelliklerini, şiddet olgusuyla da ilintilendirerek, şöyle ifade edebiliriz:

1.Sanayi etkinliklerinin, kapitalist kâr üretme sürecinden ikincil konuma düşmeleri. Bunun sonucunda, hizmetler sektörünün yaygınlaşması.

2.Esnek bir birikim düzeninin kurulması. Sanayi toplumunda olduğu gibi, görece sabit sınıf konumları, çalışma biçimleri ve bunlara bağlı değerlerin dağılması. Sınıf mücadelesi yerine bireysel kurtuluşun önem kazanması. Böylece aslolanın sanayi

toplumundaki verimlilik kavramının da ötesine geçen performans olgusu olduğunun altının çizilmesi. Zira performans, verimliliği içeren ancak, ona bir de insanın bütün manevi varlığıyla çalışma yaşamının acımasız koşullarında varkalma mücadelesine girişmesini ekleyen bir anlayış getirmiştir. Ayrıca, insanın sadece iş yaşamında değil, özel yaşamında da, onu ölçmeye yarayan bir kavram olmuştur.

3.El emeğinin, genelde emeğin, git gide makbul olmaktan çıkması. Sanal ve dolaylı eylemlerle en az enerji sarf ederek en fazla kazanımı elde etmenin erdem haline gelmesi. Böylece, kısa yoldan zengin olmanın bir toplumsal ideal olarak sunulması.

4.Acımasız rekabet koşulları ve performans saplantısının, gayri-insani bir toplumsal çatışma alanına yol açması. Sınıf aidiyetleri ve mücadelesinin geçersiz olduğuna dair ideolojik koşullama, bireyleri kolektif eylemin gereksizliğine ikna ederken, kendinden başka herkesi rakip ya da düşman olarak algılamasına yol açmıştır.

5.Toplumsal değer ve ahlâk normlarının kayganlaşması ve bireyselleşmesi. Değerler, toplumsal yaşamın gereklerine uygun, üretim ilişkilerinin türevi olarak ortaya çıkarlar. Kolektif

Görüntülemek
için
QR kodu
tarayın

“Sağlık ortamında şiddeti bütünsel bir olgu ve toplumbilimsel bir süreç olarak değerlendirmemiz gerekmektedir.”

eyleme olan inancın zayıfladığı günümüz küresel finans kapitalizminde, doğru olanın ve adaletin ölçüsü hızla bireysel çıkarlar haline gelmektedir. Ötekine karşı duyarsızlık, bireysel hazların ön plana geçmesi, bireyin duruma göre değer belirlemesi, ahlâki kayganlaşma ve bulanıklaşmanın bir sonucudur.

6. Performans saplantısı içinde, insanı insana düşman hale getiren, ölümcül rekabete dayalı, ne pahasına olursa olsun, en çok kazanım elde etme arzusunu tahrik eden bir ekonomik düzenin kuruluşu. Bunun sonucunda, her türlü hizmetin verilmesi sırasında mutlaka bir müşteri-hizmet veren ilişkisinin kurulması kaçınılmazdır. Bu ilişki ise, sert rekabet koşullarının hüküm sürdüğü bir ortamda doğal olarak şiddet içerir; fizik şiddet içermesi istisnai olsa da doğaldır. Simgesel şiddeti ise daima içerir.

Bu özelliklerden özellikle sonuncusuna dikkat ettiğimiz zaman, müşteri-hizmet veren ilişkisinin, neo-liberal piyasanın savunucularının iddialarının aksine, yüksek verim ve kârlılık doğurduğu her zaman tartışmaya açıktır. Zira her ne pahasına olursa olsun en yüksek verimi elde etmek için, insanı tüketen ve onu atılabilir bir nesneye indirgeyen eğreti çalışma biçimleri egemen olmaktadır. Ayrıca sağlık çalışanlarıyla ilgili asıl sorun, hizmetlerin hepsinin aynı mahiyette kabul edilmeleridir. Bir kamu gücünü tesis eden, diğer bir deyişle bir devleti devlet yapan temel beş işlev vardır: Adalet, sağlık, eğitim, güvenlik ve maliye. Bugün dünyanın birçok yerinde olduğu gibi, Türkiye’de de bu işlevlerin önemli ölçüde özelleştirmeye konu olduğunu görmekteyiz. Ancak sorun, bu alanlardaki hizmetlerin doğasının, herhangi bir mal satışındaki gibi mutlak anlamda değişim değeriyle

yapılması mantığına uygun olmamasıdır. Kuşkusuz sistemin inançlı liberal ideologları, bu görüşün tam tersini savunmaktadırlar. Ancak, temel insani değerler ve toplumsal kaygılarla değerlendirdiğimizde, konumuz olan sağlığın, insanın ontolojisiyle ilişkili bir konu olması nedeniyle, değişim değerine tahvil edilmesinin ne kadar sakıncalı olduğu ortaya çıkar.

Sağlık alanına bir kez para girmeye başladığı anda, hastalar, hasta-sağlık çalışanı ve özellikle hasta-hekim ilişkisi, sağlık hizmetinin tasavvuru kökten değişecektir; çünkü sağlık, doğası gereği son derece hassas bir alandır. Ahlâki olarak bozulmaya, ekonomik verimlilikle algılandığında hızla sömürüye açık hale gelmeye son derece müsaittir. Nitekim, bu yönde bir çok uygulamanın varlığı, özellikle sağlık çalışanlarının kendileri tarafından bilinmektedir.

Sağlık çalışanına yönelik şiddet tam bu noktada belirginleşmektedir. Artık bir hasta-hekim ilişkisi yerine müşteri-hizmet veren ilişkisi kurulmuştur. Bu durumda, hizmet veren en yüksek performansı sergilemek, en kısa zamanda en iyi çözümü bulmakla yükümlüdür. Hizmetin parasını doğrudan ya da dolaylı olarak veren hizmet alan kişi ya da müşteri ise, kendisine daima, her koşulda, en mükemmel hizmetin sunulmasını talep edecektir. Bir kez bu ilişki para-temelli olma-ya başladığı zaman, bu mantığı geri çevirmenin olanağı kalmaz. Ancak performans olgusunun, yaşamın hangi alanında olursa olsun paradoksal bir özelliği vardır: Her ne kadar her performans mükemmeli hedeflese de, aynı performans bize hep bir yerlerde daha iyisinin olduğunu da hatırlatır. Diğer bir deyişle, performans kaygısı, yapılanın, hem en iyisi olduğunu hem daima bir parça yetersiz kaldığını duyurur. Zira mükemmel yoktur; ancak performansın iddiası,

mükemmeli yakalamaktır. Böylece, müşteri haline gelen hasta, hekimden hep en iyi bakımı, tanıyı ve tedaviyi talep edecektir. Ancak başka yerlerde ya da başka koşullarda daha iyisinin olacağına dair inancını koruyacaktır. Üstelik sürekli eksik bir hizmet olduğu sanısı, hizmet alanın temel güdüsü olacaktır. Bu yarılma, adaletin bireysel olarak tesisinin teşvik edildiği bir ortamda, hasta-hekim ilişkisini de özünde şiddet dolu bir hale sevk eder. Bazı durumlarda, içinde bulunulan toplumsal hatta fizik ortam, hastanın eğitim düzeyi, saldırganlık dürtülerinin gelişmişliği, karakter özellikleri, sahip olduğunu düşündüğü iktidar biçim ve araçları, onun hekimi nesneleştirmesini kolaylaştırır. Böylece ilişki, özündeki simgesel şiddetten sıyrılıp fizik şiddete dönüşür.

Bununla birlikte, şiddetin sadece hastadan hekime yönelik bir olgu olmadığına da altını çizmemiz gerekiyor. Neo-liberalizmin acımasız rekabet

koşulları, insanın insanla ilişkisini maddileştirir, nesneleştirir ve esasta para-temelli güç ilişkilerinin kurduğu hiyerarşi ekseninde yeniden tanımlar. Böylece, ekonomik bir tabandan beslenen otoriter bir insan ilişkileri düzeni ortaya çıkar. Hekimlerin diğer sağlık çalışanlarıyla, hatta kendi aralarında da gözlemlenen şiddet olayları, bu genel keskin rekabetin ürünü olan hükmetme ilişkileriyle belirlenir. O nedenle, sağlık sektöründeki şiddet olaylarını bu makro çerçevede içinde değerlendirmemiz gerekiyor. Aksi takdirde sadece semptomlarla yetinmiş oluruz. Bunlara verilen yanıtlar da sadece yerel, kısa vadeli, bütünsel olmayan tepkisel eylemlerden ibaret kalır. Öyleyse sağlık ortamında şiddeti bütünsel bir olgu ve toplumbilimsel bir süreç olarak değerlendirmemiz gerekmektedir. Birçok hekimin, hastayla kurduğu ilişkinin doğası, bu asimetrik otoriter üslubu destekler niteliktedir. Şiddetin ivmelenmesinde böyle bir iktidar iliş-

kisinin de payı olsa gerektir. Bununla birlikte, şiddetin doğasında olan bir başka olguya dikkat çekmemiz gerekir; bu da başka bir paradokstur: Şiddet, en onun nesnesi olmaması gereken, en “zayıf” aktöre yönelir. Örneğin, “munis” nitelemesi ile anılan kişiler, asistan ya da kamu hastanesinde uzman olanlar, yardımcı sağlık personeli, şiddete daha çok mâruz kalabilmektedir.

Demokratik bir yaklaşımla hasta haklarının önemszenmesi, bunları tek yanlı algılayan, yeterince eğitilmemiş zihniyetlerde, tek taraflı ve hesapsız bir talepkârlık tavrının gelişmesine de neden olmaktadır. Kuşkusuz hasta hakları önemlidir. Ancak her türlü hak, ancak onları âdil bir şekilde kullanma gelişkinliğine sahip insanların elinde yapıcı bir sonuç doğurabilir. Aksi takdirde, bilmeden talep eden, kendi yükümlülüklerini yerine getirmediği sadece karşı tarafın kendisine hizmet vermesini isteyen, bunun için şiddete bile başvurabilecek eğitimsiz bir insan tipiyle karşılaşılır. Bugün sağlık sektöründeki şiddetin önemli bir diğer nedeni de budur.

Son olarak, özellikle hekime yönelik şiddetin daha sosyo-psikanalitik nedenlerinden birisi, onun temsil ettiği değerlerin bir saldırganlık odağı olabilmesidir. Diğer bir deyişle hekim, emeğin önemini ve erdemini yitirdiği bir çağda, emeği ve çalışmasıyla bir toplumsal statü edinmiş anlamına

gelir. Toplumsal konumların görece istikrarlı olduğu bir ortamda, her uzmanlık alanının belli bir saygınlığı ve anlamı vardır. Oysa günümüzde hele Türkiye’deki gibi, yapıların, normların ve değerlerin son derece akışkan hale geldiği bir ortamda, statüler de kayganlaşmaktadır. Hekim, bilginin, emeğin, çalışmanın bir simgesidir. İnsan bedeni üzerindeki bilgisiyle özel bir iktidara da sahiptir. Çalışmadan, kısa yoldan zengin olma hayalleri, hekimde billurlaşan tam tersi yöndeki değerlerle çatışır. ‘Okumuş insan’ olmak, neo-liberalizm öncesi dönemde önemli bir değerken, günümüzün acımasız rekabet koşulları içinde küçümşenen bir değer olmuştur. Ancak, toplumsal statü hâlâ eğitimle çok yakından ilgilidir. Bu da, özellikle eğitimsiz hastada bir bozulma hissi yaratacak, gıpta ettiğine saldırarak kendi ezilmişliğini bastırma dürtüsüne yenilecektir.

Çözüm olarak, öncelikle sorunu geniş toplumbilimsel çerçevede değerlendirme zorunluluğu vardır. Böylece şiddet olayları, genel bir olgusalık içine yerleştirilebilir. Her ne kadar, bireyler ya da meslek kuruluşları olarak, neo-liberal zihniyetin tamamını değiştirme gücünden yoksunsak da, onun somut sonuçlarını tamponlayacak uygulamalar geliştirebiliriz. Özellikle her düzeyde karar alıcılara, bu olaylara tepkisel değil sistemsel yaklaşımları konusunda analizler sunabiliriz. Eğitim kuşkusuz her so-

runun sihirli anahtarı değildir; ancak yine de çok belirleyici bir etkidir. Genel eğitim düzeyi ve içeriğiyle ilgili iyileştirmeleri talep etmenin yanı sıra, sağlık aktörleri, kendi yaşam alanlarındaki uygulamaların daha insani hale gelmesi, daha çok iletişime olanak tanınması, hasta-hekim ilişkisinde belli tampon kurumların olması için, her düzeyde eğitim talebinde bulunmalıdırlar.

Mesleki bir özeleştiride hasta-hekim ilişkilerinin daha az şiddet içermesi için gereklidir. Tababet mesleği, mahiyeti ve eskiliği nedeniyle ciddi bir iktidar kaynağıdır; bunu yumuşatmak, en azından keskinleştirmemek için mikro (örneğin hastane ölçeğinde) ve makro politikalar geliştirilmesi gerekmektedir. İletişim tekniklerinin, her düzeyde iyi kullanılması, hasta-hekim ilişki kanallarının yanlış anlamalara izin vermeyecek şekilde açık kılınması önemlidir. Ancak bunların yanı sıra, hastanın hekimle kurduğu ilişkiyi sadece hasta lehine değil, hekim lehine de iyi denetleyen bir yapıya gereksinim vardır. Güvenlik önlemlerinin artırılması elbette gereklidir; ancak gerçek çözüm değildir.

Sorunu farklı düzeylerde farklı mücadele biçimleriyle çözmeye yönelik çoklu bir strateji geliştirilmesinde yarar vardır.

“Bazı durumlarda şiddetsizlik, şiddetten daha fazla militanlığı gerektirir.”

Cesar Chavez

ALİ ERGUR KİMDİR?

Marmara Üniversitesi Kamu Yönetimi Bölümü mezunu olup, aynı üniversitede Siyaset ve Sosyal Bilimler yüksek lisans programı, ODTÜ’de Sosyoloji doktorasını tamamlamıştır. Galatasaray Üniversitesi Sosyoloji Bölümü’nde öğretim üyesidir.

HEKİMCE İLETİŞİM

YAZI: Nazan ÇOBANOĞLU
drncobanoglu@yahoo.com

“Zaman nedir? Eğer biri bana bu soruyu sorarsa, biliyorum; ama eğer açıklamaya çalışmamı isterse, bilmiyorum.” diyen Augustinus’dan esinlenerek Nermi Uygur da “Dil nedir ki? Kimse bana sormayınca, biliyorum. Birine açıklamaya kalkınca da bilmiyorum. Onun için dilin ne olduğunu çepeçevre göz önüne sermeye yeltenmeyeceğim.” demiş.

Ben de Nermi Uygur’dan kopya çekerek benzer bir cümleyi “iletişim” ile ilgili kurabilirim. Elimden geldiğince iletişim ile ilgili düşüncelerimi ve bildiklerimi yazmaya çalışacağım, ancak onun ne olduğunu çepeçevre göz önüne serebilecek miyim; bilmiyorum.

Türk Dil Kurumu’nun yayımladığı Güncel Türkçe Sözlük “iletişim” sözcüğünü iki şekilde açıklıyor. Açıklamaların ilki “-isim olarak- duygu, düşünce veya bilgilerin akla gelebilecek her türlü yolla başkalarına aktarılması, bildirişim, haberleşme, komünikasyon” şeklinde yapılmış. İkincisi ise “-teknik olarak-telefon, telgraf, televizyon, radyo vb. araçlardan yararlanarak yürütülen bilgi alışverişi” olarak açıklanmış. İletişim kurmak, insan varoluşu için ölçülemez bir değerdedir ve iletişim için olmazsa olmaz olan şey ise bir dilin varlığıdır. Çünkü duygu, düşünce veya bilgile-

rin akla gelebilecek her türlü yolla başkalarına aktarılması dil ile mümkün olur. Dil ve dil felsefesi denilince Wittgenstein akla ilk gelen filozoflardandır. Dilin kapsamını ve sınırlarını belirleme sorunsalıyla ilgilenmiştir. İnsan varoluşunda dilin önemli olduğunu vurgulamıştır. Wittgenstein, dil pratiğini oyun oynamaya benzetir ve ona göre konuşmak, kazanma amacı gütmeyen oyunlar olan dil oyunları oynamaktır. Dili satranç oyununa, sözcükleri de ileri sürülen taşlara benzetir.

İletişim halinde bulunan tek canlı tabii ki sadece insan değildir. İnsanlar ve hayvanlar arasında, ayrıca hayvanlar ve hayvanlar arasında da sürekli bir iletişim vardır. Tek hücreli canlılardan insan dâhil tüm memelilere dek tüm canlı organizmalarda canlılığın yaşamasını idame ettirmesini sağlayan en küçük yapı taşları bile birbirleri ile iletişim halindedirler.

Bu iletişimlerin sağlanabilmesi için her canlının ve her küçük yapı taşının kendine göre bir dili vardır. Hayvanlar, birbirlerine meydan okumak, birbirlerini tehlike karşısında uyararak veya cinsel ilişki kurmak için iletişim halindedirler. Vücuttaki hormon ve enzim gibi maddeler ise reseptörler aracılığıyla vücudun diğer yapıları ile iletişim kurarlar. Ancak insan dilinden başka hiçbir dil pratiği oyuna benzetilemez. İnsan psikolojik olarak karmaşık yapıda bir canlı olduğu için pek çok etmen, dil ve dolayısıyla iletişim üzerinde etkilidir. Yargılayıcı, kibirli, küçümseyici, horlayıcı, aşağılayıcı, şüpheli veya aksine yüceltici, pohpohlayıcı, şımartıcı, ya da nazlı, kaprisli ve şımarık iletişim diline sahip bir hayvan, tek hücreli organizma, hormon veya enzim duymamışızdır. İnsanların iletişim sorunları ise yukarıda saydığım davranış modelleri üzerine kuruludur.

AN

Gülüş bir yaşanımdır
bir öbür bir kişiye;
Bir'den iki kişiyi döndürür bir kişiye..
Anılarından kale yapıp sığınsa bile,
Yetmez yalnız başına
bir ömür bir kişiye.

Özdemir Asaf

İletişim esnasında iki temel davranış sergilenir: Konuşma ve dinleme. İnsanların günlük yaşamları sırasında en çok kullandıkları konuşma şekli sesli konuşmadır. Bunu, yazarak konuşma ve özellikle duyma engelli bireylerde işaret dili ile konuşma izler. Sağlıklı biriyken hastalığı nedeniyle sadece sol göz kapağını kullanarak diğer insanlarla iletişim kurabilen biri haline gelen ve bu süreci yazdığı “Kelebek ve Dalgıç Giysisi” kitabıyla bizlere de aktaran Elle dergisi eski editörlerinden Jean-Dominique Bauby, iletişim kurmanın insanlar için ne kadar vazgeçilmez olduğunun önemli bir örneğidir. Bir başka kayda değer örnek olarak ise gençlik yıllarında yakalandığı amiyotrofik lateral skleroz hastalığı nedeniyle yürüyemez, konuşamaz ve kendi kendine nefes alıp veremez hale gelen ünlü bilim insanı Stephen Hawking verilebilir. Kendisi için geliştirilen ve yanak kaslarının hareketini insan sesine dönüştürebilen özel bir bilgisayar programının yardımıyla diğer insanlarla iletişim kurabilen Stephen Hawking, sadece iletişim kurmakla kalmamış bilimsel çalışmalarına da konferanslar ve dersler vermeye de devam etmiştir.

Vücut dili, ses tonu, duygusal ifadeler, giyim ve davranış biçimleri ise iletişimde etkisi olan yardımcı unsurlardır. İletişimi etkileyen davranış biçimleri ise edilgin, saldırgan ve etkin olarak sınıflandırılırlar. “Ben önemsizim, başkaları önemli” düşüncesinin hâkim olduğu edilgin davranış biçimi ve “Ben önemliyim başkaları önemsiz” düşüncesinin hâkim olduğu saldırgan davranış biçimi iletişimi olumsuz etkilerken, “Ben önemliyim, başkaları da önemli” düşüncesinin hâkim olduğu etkin davranış biçimi ise iletişimi olumlu etkiler. Davranış modelleri kişilik özelliği değildir, öğrenilmişlerdir. Tüm bu davranış modellerini, yalan söylemeyi, nefreti, din, cinsiyet, cinsel yönelim, sosyal sınıf ve ırka göre ayrımlar yapmayı öğrendiğimiz gibi çevremizdeki insanları gözlemleyerek sonradan öğreniriz. Büyüdüğümüz, yetiştiğimiz ortam

FOTOĞRAF: Can KOCABAŞ
TTD Fotoğraf Yarışması

ve çevremiz bizim düşünce tarzımızı, dolayısıyla dilimizi ve iletişim tarzımızı şekillendirmektedir.

Son yıllarda insanlar arası iletişimin, teknolojinin de yardımıyla, giderek artmış olmasına rağmen doğru ve sağlıklı iletişimin azalmış olduğunu düşünenlerden biriyim. Sağlık sektöründe yaşanan şiddet olayları da bu durumun bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Ülkede yaşayan tüm insanlar açısından iletişim yanlışlığı sorununa bir çözüm yolu bulmak neredeyse imkânsızdır, ama hekimler olarak bizler iletişim kurma şekillerimizi ve davranış biçimlerimizi yeniden gözden geçirir, öz eleştiri yapar ve eksiklerimizi gidermeye çalışırsak sorunların önemli bir kısmını çözebileceğimiz kanaatindeyim.

Unutmayalım ki hekim sözcüğü Arapça kökenli olup, “hkm” kökünden gelir ki, hikmet sahibi, bilge ve filozof anlamlarına sahiptir. Birbirimizle ve diğer insanlarla etkin ve hekimce bir iletişim kurmak bu yüzden bize çok yakışacaktır.

Hekimliğimize hep birlikte sahip çıkmanın tam zamanıdır..

MUTLU AŞK VARDIR

MUTLU HEKİM DE...

YAZI: Bora BİLGİN
drborabilgin@gmail.com

Ben mutlu bir hekimim. Bunun meslektaşlarım arasında Casa de Papel'i beğenmemek kadar infial uyandırıcı bir şey olduğunu bildiğimden genelde fikrimi kendime saklıyorum.

Ancak bugün izin verirseniz neden mutlu olduğumu açıklayayım:

27 yıllık hekimim. Bunun 5 yılı pratisyen, 5 yılı asistan, 17 yılı da Aile Hekimliği uzmanı olarak geçti. Pratisyenlik ve asistanlık dönemimde pek de mutlu sayılmazdım. Uzmanlıkla birlikte bilgim-görgüm artıp, yaptığım işe daha hâkim olup, hastalarındaki belirgin iyileşmeyi gördükçe mutluluğum biraz arttı. Ancak mesleğime Karaburun'daki bir sağlık ocağında yazlıkçılar için geçici görevle çalışırken âşık oldum.

O zamana kadar hep odada bir hemşire ile çalışır ve hastalarla fazla sohbet etmezdim. Asistanlık dönemimde Dâhiliye polikliniğinde duş perdesi ile ayrılmış duşa kabin büyüklüğünde baklarda hasta ile baş başa kalırdık, ama onun için oturacak yer, benim için üzerinde yazacak masa yoktu. Muayene masasının üzeri istek kâğıtları ile doluydu.

Genç meslektaşlarım o günleri bilemeyebilirler, ama çok uzak değil 20 yıl önce eğitim hastanelerinin durumu buydu. Bu poliklinikte yaptığımız

şey, hastaların yakınmalarını dinleyip tahlil istemektir. Hasta tahlillerini tamamlayıp geri geldiğinde başka tahliller istiyorduk, ta ki hasta bizden umudu kesip gelmeyi kesene ya da kendiliğinden iyileşene dek. Acil servise indiğimizde de kıdemlilerin ilk dersi 'Buradaki ilk amacımızın, ne olursa olsun hastayı bizim kliniğe yatırmamak olduğu' idi. Gelen hastaya havada bir vole, artık cerrahiye mi gider, başka hastaneye mi, bizden çıksın da... Kısacası memleketimizde her alanda yaygın olan 'mış gibi yapmanın' sağlık versiyonunu uyguluyorduk. Doktormuş gibi davranıp, tedavi ediyormuş izlenimi yaratıyorduk.

Karaburun Sağlık Ocağı'ndaki usul ise, koridorda oturan hemşirenin hastanın karnesini doldurup daha sonra muayene odasına göndermesi şeklindeydi. Hastalarla baş başa kalınca havadan sudan, geçmişteki günlerinden, mesleklerinden, çocuklarından, duygularından konuşmaya başladık. O zaman gördüm ki çok sıradan görünen teyzelerde bile ne hikâyeler var. Bunu keşfetmem -meraklı da bir insan olduğumdan- işime daha bir bağlanmama, severek yapmama yol açtı.

Benim açımdan durum böyleyken hastalar açısından çok da farklı değildi. Onlar da hastalıklarından baş-

ka özellikleriyle ilgilenen bir doktor bulmaktan çok hoşnut olup bunu çeşitli sözlerle, hediyelerle dile getirmeye başladılar. Elbette bu davranışları mesleki tatminimi daha da köpürttü.

Hastayı sözünü kesmeden dinlemek doğru tanı koyma oranımı da yükseltti. Örneğin; jeneralize kaşıntıyla gelen hastayla biraz sohbet, kaşıntının zorla evlendirilmekten kaynaklandığını ve tedavi edilmediği takdirde intihar riski olan bir depresyonun varlığını gösterdi.

Ben hep biz hekimlerin hizmet sektöründe olduğumuzu düşünürüm. Bütün hizmet sektöründe olduğu gibi bizde de verilen hizmet ikinci planda kalıyor; esas olan güler yüz, tatlı dil. Lokantada yediğimiz yemeğin tadını karşılanmamızın, uğurlanmamızın değiştirdiği gibi, berber hoş sohbet olursa saç kesimimizi daha bir beğenmemiz gibi... Kendim de hasta olarak en bilgili, en meşhur meslektaşım bile gitsem eğer bana, en azından hangi fakülteden mezun olduğum, nerede çalıştığım gibi basit bir şeyler sormaz, beni hiç merak etmez, sadece yakınmama odaklanırsa beni tam anlamadığımı düşünüp iyileşeceğime inanmıyorum. Güler yüz, bir parça sohbet olmazsa doktorun odasından tatmin olmamış olarak ayrılıyorum. Bir yaklaşıma göre insanlar doğar,

Görüntülemek
için
QR kodu
tarayın

yaşar ve ölürler. Biz hekimlerin işi ise onları yaşadıkları sürece teselli etmektir. Bu görüşe bir bakıma katılıyorum. Yıllar geçtikçe gördüm ki vücut pek çok hastalığı kendi kendine iyileştirme gücüne sahip. Bunu fark ettikten sonra git gide daha az ilaç yazmaya, hastaları semptomları ile uyumlu davranırlarsa iyileşeceklerini anlatmaya başladım. (İştahınız yoksa yemek yiyeceğim diye kendinizi zorlamayın, halsizseniz istirahat verreyim dinlenin, bu hareketi yapınca dirseğiniz ağrıyorsa o hareketi yapmamaya çalışın, gibi)

“Hiç mi sinirlenmiyorsun be adam?” diyebilirsiniz; evet bazen sinirleniyorum. Çok yorulmuşsam, polikliniği bitirdim, az sonra önlüğümü çıkartıp artık doktor olmayacağım derken gelen bir son dakika hastası lafı uzatırsa içimden, “Yeter artık sus, ne olur baş-

ka bir şikâyet daha söyleme” dediğim oluyor. Ne mutlu ki pek nadir karşı karşıya kaldığım bu durumlarda işini sevmeden yapmak zorunda olan meslektaşlarımın ne kadar zorlandığını ta yüreğimde hissediyorum. Birisini dinlemek istemezken dinlemek zorunda olmak, hele ki o kişi sürekli seni hiç ilgilendirmeyen detlerini anlatıp bir de yanıt bekleyecek olursa çekilmez bir çile. Karşıdakini şefkate muhtaç biri olarak değil, düşman gibi görmeye başlıyorsun. Her söylediği sana batıyor, içinden ilenip, dışından soğuk ve ters konuşuyorsun. Bazı hastalar buna sesini çıkarmayıp çıkışta yazdığın reçeteyi çöpe atmakla yetinirken, bazıları hakkını arıyor, “Senin işin bu! Beni dinlemek, doğru düzgün cevap vermek, iyileştirmek zorundasın,” diye diklenebiliyor. Sonunda iş Beyaz koda kadar gidiyor,

insanın çalışma hevesi hepten kaçıyor.

Mutluluğum elbette sadece hastalarla kurduğum iletişimden kaynaklanmıyor. İş arkadaşlarıyla uyum, odamın bahçeye bakması, çalışırken sürekli müzik dinleyebilmek, meslek hayatımın neredeyse tamamında işe yürüyerek ya da bisikletle gitmemin de etkisi büyük. Ayrıca aile hekimliği sisteminde 10 yıldan fazladır aynı orta direk hastalarla haşır neşir olmam, hastanın anasını, bacısını, dedesini, dayısını tanıyıp olmam da işimi çok kolaylaştırıyor.

Son olarak yukarıda belirttiğim gibi işinden memnun olmayan mutsuz meslektaşlarımı çok iyi anlayabiliyor, ancak Casa de Papel’in beğenilecek nesi var bir türlü bulamıyorum.

Bora Bilgin Kimdir?

49 yaşındayım. Evliyim, bir oğlum var. On sekiz yaşına girdiğimden beri otostopla, bazen de bisikletle geziyorum. Sandaletli Seyyah sayfamda yaşam algıyı paylaştım:

“Hayat sanki bir deniz, biz de suyun üzerinde ilerliyoruz. İlk zamanlarda, çocuklukta falan, deniz çok dalgalı, sen ise sanki ufak bir salın üzerinde çırpınıyor, bir an önce hızlı hızlı gitmek istiyor, ancak pek fazla yol alamıyorsun. Zaman geçtikçe teknem büyüyor, kalitesi ve hızı artıyor, ancak senin hızlı gitme isteğin git gide azalıyor. Yavaş yavaş tadını çıkararak gitmek, etrafı seyretmek istiyorsun. Ancak çocuklukta hızlı gitmek ne kadar zorsa, yaşlandıkça yavaşlamak da o denli zorlaşıyor. Bütün motorlarını istop etsen bile artık kocaman bir gemi olmuş olan aracın çarşaf gibi denizin üzerinde hızla ve sessizce kayıyor. Sen ise güverteden geminin pruvasının yardığı suların iki yana doğru açılarak uzaklaşmasını ve ufukta beliren karşı kıyının hızla yaklaşmasını hüznle izliyorsun.”

Dr. Hikmet FIRAT
hikfirat@gmail.com

**TTD Ankara
Şube Başkanı**

TTD şube yönetiminin görev tanımları kırmızı kitapta belirlenmiştir. Buna göre bölgedeki her göğüs hastalıkları uzmanlık öğrencisi ve uzmanlarını derneğe üye yapmak, ilgili kişiye derneğin desteğini ilk günden hissettirmek durumundadır.

1. Kendinizi kısaca tanıtır, TTD geçmişinizi özetler misiniz?

1965 Malatya doğumluyum. Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi sonrası, Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde 1999 senesinde göğüs hastalıkları uzmanı oldum. Zonguldak Karaelmas Üniversitesi'nde yardımcı doçent olarak görev yaparken 2000 yılında SSK Ankara Dışkapı Eğitim Araştırma Hastanesine geçerek, 2013'te doçent oldum. Halen SB Dışkapı Yıldırım Beyazıt EAH'nde göreve devam etmekteyim.

1993 senesinde TTD Ankara şubesine kayıt oldum. İlk görevim Uyku Bozuklukları Çalışma Grubu sekreterliği oldu (2000); sonra yönetim kurulu üyesi ve çalışma grubu başkanı oldum. Dernekte en önemli görevlerimden ilki 2002-2004 yıllarındaki "okul sekreterliği" oldu. 2004 sonrasında Ankara şube yönetim kurulu görevlerim aralıklı olarak devam etti ve şube başkanı olarak seçildim. TTD kongrelerinde "mali sekreter" ve "bildiri sorumlusu" olarak görev aldım. Dernekteki ikinci büyük görevim ise 2012 - 2014 yıllarında "Merkez yönetim kurulu genel sekreteri" olmaktı.

2. Şubenizde gerçekleştirdiğiniz etkinliklerin yansımaları ve karşılaştığınız zorluklar nelerdi?

Göreve geldiğimde ilaç endüstrisi ile erken görüşmeler yaparak hemen her ay için sponsorluk buldum. Ancak ülkedeki ekonomik sıkıntılar nedeniyle bazı etkinlikleri şubenin maddi olanacağı ile yapmak durumunda kaldık. Önerim, her yönetim kurulunun görev sürelerinden sonraya denk gelse de eğitim sezonu sonu olan Haziran ayına kadar eğitim faaliyetlerinin organizasyonunu tam yapmış olarak yeni yönetime devretmeleridir. 19 Mayıs'ta şube üyeleri ile Anıtkabir'i ziyaret ettik ve ilk aylık toplantımızda 2. Geleneksel Bowling turnuvasını yaptık. Birçok çalışma grubu ile ortak

kurslar, ortak etkinlikler düzenledik. İlk Tütün Kontrolü Çalışma grubu ile "Dünya tütünsüzlük günü" etkinliği idi. Sağlık Müdürlüğü eşliğinde gerçekleşti; dernek şubesi olarak toplantı sonunda tütünsüzlük konusunda etkin olan işletmelere törenle belge verildi. İkincisi TTD Çocuk Çalışma Grubu ile "Kistik fibrozis günü" etkinliği idi. Bütün bu etkinliklerde Ankara'daki tüm hastanelere eşit davranılarak konuşmacı desteği sağlandı.

3. Planladığınız etkinlikler nelerdir?

İleri Solunum Fonksiyon Testleri kursu, asistanlara yönelik tüberküloz kursu, göğüs hemşireliği kursu (okul desteğinde), solunum teknisyenliği kursu ve interstisyel akciğer hastalıkları kursu planlandı. Toplantılarda mümkün olduğunca paramedikal/sosyal konu ve konuşmacılara da yer vermeyi planladık. Örneğin "sağlıkta şiddet" başlığı ile TTB Merkez Konsey üyesi Gülriz Erişgen'i ağırladık.

4. TTD'nin ülke geneline yayılan şubelerimizin anlamları ve işlevleri size göre nelerdir?

TTD şube yönetiminin görev tanımları kırmızı kitapta belirlenmiştir. Buna göre bölgedeki her göğüs hastalıkları uzmanlık öğrencisi ve uzmanlarını derneğe üye yapmak, ilgili kişiye derneğin desteğini ilk günden hissettirmek durumundadır.

5. Şubelerimize bağlı illerdeki üyelerimiz ile iletişimi artırmak için önerileriniz nelerdir?

Şubelerimiz tüm şehirleri kapsayacak şekilde oluşturulmuş olsa da bazı şehirlerden şube merkezindeki toplantılara katılma konusunda zorluk yaşanmaktadır. Her şeye rağmen şube yönetimlerinin bölgeye yeni gelmiş meslektaşımıza sahip çıkması gerekir. Bunun "il sorumluları" ile de gerçekleşmesi için yine şube yönetiminin yakın takibi ve ilgisi gerekir.

1. Kendinizi kısaca tanıtır, TTD geçmişinizi özetler misiniz?

1957 İstanbul doğumluyum. İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nden 1980 yılında mezun oldum. Uzmanlık eğitimimi aynı fakültenin Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalında tamamladım. Mecburi hizmetimi Erzurum Göğüs Hastalıkları Hastanesi'nde yaptıktan sonra İstanbul Yedikule Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde çalışmaya başladım. 1996 da Doçent, 2001 yılında Şef unvanlarını aldım. Halen aynı hastanede eğitim görevlisi olarak çalışmaktayım. Kuruluşundan itibaren TTD üyesiyim. 1998-2000 yılları arasında İstanbul Şubesi Yönetim Kurulunda görev aldım. Astım, İnfeksiyon ve Tüberküloz Çalışma Gruplarında çalıştım. 2008 yılındaki TTD 11. Yıllık Kongresi'nde sosyal program sorumlusuydum. Sekiz yıldır Klinik Sorunlar Çalışma Grubu üyesiyim. Nisan 2018'den beri TTD İstanbul Şube başkanlığını yürütmekteyim. İstanbul Tabip Odası Merkez delegasyonu, Evsiz Hayvanları ve Doğayı Koruma Derneği yönetim kurulu üyesiyim.

2. Şubenizde gerçekleştirdiğiniz etkinliklerin yansımaları ve karşılaştığınız zorluklar nelerdir?

Bu değerlendirmeleri yapabilmek için erken olmakla birlikte, en çok asistanların temel eğitim kurs programlarına ilgilerinin ve taleplerinin olduğunu gözlemledim. Bu güne dek 2 aylık toplantı yaptık. Panellerde "Akciğer Transplantasyonunda Kimler Listeye Alınmalı?" ve "Çocuktan Erişkinliğe Tütün Maruziyeti" konularını konuştuk. Dünya günlerinde çeşitli

etkinlikleri sürdürdük. Sokak hayvanları için kampanya ve bu temada TTD Fotoğraf yarışması yaptık. Avrasya Maratonunda sağlık çalışanlarına şiddetin sona ermesini talep ederek koştuk ve koşuyu tamamlayan 3 asistan üyemize kongre bursu verdik. Sosyal konularla birleştirilen bilimsel programların ilgi çektiğini gözlemledim.

3. Planladığınız etkinlikler nelerdir?

Sosyal farkındalık etkinliklerine ağırlık vermeyi, asistanlarımızın derneğimize olan ilgisini arttırmayı ve iş yükleri nedeniyle eksik kalan eğitimlerine katkıda bulunmayı temel alarak planlamalarımızı yaptık. Düzenli aylık toplantılarımız yanında Online olgu tartışması toplantılarımız, Kurslarımızın (Uygulamalı CPR, Araştırma Planlama Kursu, Uygulamalı Polisomnografi ve Uykuda Solunum Bozuklukları, radyoloji, Girişimsel Bronkoloji) yoğun ilgi çekeceğini düşünüyorum.

4. TTD'nin ülke geneline yayılan şubelerimizin anlamları ve işlevleri size göre nelerdir?

Sahadaki üyelerinin taleplerini karşılamak, bölgesel özelliklerin akciğer hastalıklarına etkilerini araştırmak ve Göğüs Hastalıkları hekimlerinin iletişimini ve işbirliğini geliştirmektir.

5. Şubelerimize bağlı illerdeki üyelerimiz ile iletişimi artırmak için önerileriniz nelerdir?

İki önerim, yılda bir ya da iki kez onların da katılabileceği etkinlikler düzenlemek ve çok merkezli çalışmalar planlayarak katılımlarını sağlamaktır.

Dr. Esin TUNCAY
dresintuncay@yahoo.com

**TTD İstanbul
Şube Başkanı**

Sosyal farkındalık etkinliklerine ağırlık vermeyi, asistanlarımızın derneğimize olan ilgisini arttırmayı ve iş yükleri nedeniyle eksik kalan eğitimlerine katkıda bulunmayı temel alarak planlamalarımızı yaptık.

TIP EĞİTİMİNDE İLETİŞİM

YAZI: Gülfem ÇELİK gulfemcelik@gmail.com
Selçuk EROL selcuk_420@hotmail.com

Tıp, ilk uygulanmaya başladığı dönemlerden bu yana insanlar için her zaman diğer meslek gruplarından ayrılmış ve insan ile iç içe olan bir meslek alanı olarak bugünlere gelmiştir. Tıp eğitimi modellerinde 1950’lerde entegre sistemler ve öğrenci merkezli etkinlikler ilk kez uygulanmaya başlanmasına karşın birçok ülke “Klasik tıp eğitimi” ile devam etmiştir. Arasında ülkemizin de yer aldığı birçok ülkenin tıp fakültelerinde geçmiş yıllarda Klasik tıp eğitimi, sağlık ve hastalıkla ilgili bilgilerini toplum sağlığı ve etik çerçevede irdelemiş ve buna göre müfredatlarını düzenlemiştir. Eğitimlerde bu hedeflere ulaşılmaya çalışılmıştır. Günümüzde geldiğimiz noktada tıp eğitimi artık daha değişik donanımlara sahip hekimler yetiştirmeyi hedeflemektedir. Çünkü artık insan, çevre, algı ve hizmet beklentisi değişmiştir. Bu kapsamda geçmiş yıllarda bilgi, beceri ve tutum kazandırılması amaçlanırken artık mezunlar için belirlenen hedefler daha bütünleşik şekle getirilmiş ve “yeterlikler” ile tanımlanmaya başlamıştır. Yeterlikler, bir hekimin kazanması beklenen bilgi, beceri ve tutumların bir bütün olarak uygulanmasıdır. Bunun en anlaşılır örneği bir hastadan öykü alırken beceri (öykü alma ve muayene), bilgi ve akıl yürütme (öyküden olası tanıları belirleme) ve tutum (uygun iletişim yöntemleri kullanılarak öykü alma) kullanılmaktadır.

2014 yılında Yükseköğretim Kurulu’nun (YÖK) Çekirdek (Çerçeve) Eğitim programı (ÇEP) çalışmaları çerçevesinde ülkemizde bulunan bütün tıp fakülteleri mezunlarının yeterliklerini yeniden tanımlamıştır. Fakülteler arasında bazı değişiklikler olmakla birlikte temel yeterlikler benzerdir.

Fakültemizde 2014 yılında yapılan bu çalışmada “mezun yeterlikleri”, bilimsel düşünen ve davranan, lider özelliği gösteren, ekip çalışmasına yatkın, profesyonel tutum gösteren, toplumun sağlık sorunlarına duyarlı ve savunuculuğunu yapan ve hastalar, yakınları ve meslektaşları ile etkin iletişim içinde olan hekimler yetiştirmek olarak yeniden tanımlanmış ve müfredat buna göre gözden geçirilmiştir.

İLETİŞİM NEDİR?

İletişim kişiler arası duygu ve düşünce alışverişidir. Sosyal bir varlık olarak insan sürekli olarak çevresi ile iletişim halindedir. Günlük yaşamdaki iletişimin en temel özellikleri sıklıkla düşünmeden doğal ve kendiliğinden gerçekleşmesidir. Sıklıkla belirli bir amaca yönelik olarak değil sadece olağan iletişimi sürdürmek amacı ile yapılır. Tabi ki bu özellikleri nedeni ile günlük yaşamda doğal olarak “iletişim kazaları” da sık sık karşımıza çıkmaktadır.

Etkin iletişim hedefe yönelik olarak yapılan ve belirli yöntemleri içeren bilinçli bir iletişim yöntemidir. Hedef karşı tarafı anlayarak onun kendini rahat ve anlaşılabilir hissetmesini sağlamak, kendimizi de doğru ifade ederek sağlıklı bir iletişim kurmaktır. “Etkin iletişim” kavramının “günlük spontan iletişimden” farkı, bir eylemi “düşünerek ve planlı” yapmaktır. Günlük yaşamda hiç fark etmeden herkesle iletişim içindeyiz. Sıklıkla belirli bir amaç gütmeksizin düşünmeden davranıyoruz, dolayısı ile sonuçları da çeşitli oluyor. Düşünmeden konuştuğumuzda karşımızdakini rahatlıkla kırabilir veya kırmasak bile beklentilerini karşılayamayabiliriz. Oysaki “Etkin İletişim” dediğimizde kastettiğimiz, karşımızdaki kişiyi anlamak, yardımcı olmak ve onu rahatlatmaktır.

Önemli bir nokta olarak iletişim sadece karşıdaki bireyi önceleyen ve tek taraflı bir durum olarak asla yorumlanmamalıdır. İletişimde karşı taraf kadar kendimizin de ifade edilmesi diğer önemli bir boyuttur.

İletişimi “etkin” şekle getirip geliştirmek ve kendiliğinden olmaktan çıkarıp hedefe yönelik uygulama için bazı teknikler ve farkındalık gerekir. Ayrıca sadece bunlar da yetmeyip bireylerin tutumlarının da değişmesi gerekmektedir. Bütün bunlar iletişim becerileri için ayrı bir eğitim gerektirmediğini savunanların kanıtlarını zayıflatmaktadır.

TIP EĞİTİMİNDE İLETİŞİM BECERİLERİ

Bugün geldiğimiz noktada “İletişim Becerileri” eğitiminin hekimlik sanatının omurgasını oluşturduğunu düşünebiliriz. 2014 yılında yapılan ÇEP çalışmalarının ardından iletişim becerileri eğitimi ülkemizde birçok tıp fakültesinin yeterlikleri arasına girmiş ve müfredat kapsamına alınmıştır.

Bu eğitimlere tıp fakültesinin erken dönemlerinde (klinik öncesi dönem) başlanmalıdır, çünkü algının ve farkındalığın artması ve öğrenilen bilginin tutuma dönmesi zaman alacaktır. Daha sonra da öğrenilen bu bilgi ve tutumların klinik dönem ve intörnlik döneminde gerçek yaşamda ve hasta-hasta yakınları ile uygulanması beklenmektedir. Fakültenin erken yıllarında başlanan bu eğitimde temel olarak öğrencilerimizin aşağıdaki kazanımlara ulaşmalarını bekliyoruz:

Sağlıkta iletişim: Hasta ve hasta yakınları ile iletişimde bu yöntemlerin yanı sıra, hastanın uygun koşullarda ve

1. Empati yapmanın önemini farkında olmaları ve empati yapabilmeleri
2. Etkin iletişim yöntemlerini kullanabilmeleri
3. İletişim engellerini kullanmamaları
4. Sorun çözme yöntemlerini kullanabilmeleri
5. Hasta, hasta yakınları ve meslektaşları ile yukarıdaki temel noktaları uygulayarak etkin iletişim içinde olmaları

sürelerde muayene edilmesi, zamanında ve uygun düzeyde bilgilendirilme yapılması, karar aşamalarında görüşünün alınması, yapılacak işlemlerin anlatılması, hasta ile güvene dayalı bir ilişki kurulması günümüzde “hasta merkezli yaklaşımlar” olarak ele alınmakta ve hasta uyumunu ve dolayısı ile tedavi başarısını artıran unsurlar olarak karşımıza çıkmaktadır.

BU EĞİTİMDEN NE BEKLİYORUZ?

Daha etkin bir tedaviye uyum ve tedavi sonuçları

Sağlıkta hasta ve hekim arasında etkin iletişim olduğunda hastaların yüksek memnuniyet oranları yanı sıra hekimine bağlılığının arttığı, daha düzenli kontrole geldikleri, ilaçlarını daha düzenli kullandıkları ve tedavi ile düzelleme oranlarının daha yüksek olduğu bildirilmiştir.

Hekim olarak daha profesyonel bir duruş

Önemli bir kazanım olarak iletişim becerileri bizlere bir hekim olarak hangi profesyonel çerçevede duracağımız noktasında da yol gösterir.

Sağlıkta şiddetin önlenmesi

Ülkemizin en önemli sağlık sorunlarının başında toplumun bazı kesimlerinin hekimlere ve diğer sağlık personellerine yönelik gösterdiği şiddet davranışı gelmektedir. Şiddet davranışı gösteren iki insan profili bulunur. Birinci grup kendini çeşitli sebeplerle mağdur hisseden ve bu nedenle kızgınlık içine giren hasta-hasta yakını grubu, diğeri ise davranışsal ve ruhsal bozuklukları olan kişilerdir. İlk grup aslında şiddeti önleme yönünden müdahale edilebilir bir gruptur. Bu grupta şiddet gibi ilkel davranışın ortaya çıkmasını sağlayan sebeplere baktığımızda hastası ile ilgilenilmemesi, bilgi verilmemesi, açıklama yapılmadan bekletilme-

si, uygun sağlık hizmeti verilmemesi gibi başlıklar üst sıraları almaktadır. Ancak ruhsal sağlık sorunu sebebi ile saldırganlık sergileyen hasta ve hasta yakınlarında etkin iletişim sorunu çözemeyeceğinden daha farklı stratejiler gerekecektir.

Yaşamda ve sağlıkta şiddet kesinlikle kabul edilemez. Ancak bu davranışın toplumda tekrarlayan bir davranış şekline dönüştüğü gerçeğini göz önüne alındığında bunu önlemeye yönelik stratejiler ülkemiz özelinde zorunlu görünmektedir. En üst sırada yapılacak hamle tartışmasız politik düzenlemelerdir. Ancak buna yol açan kurumsal aşamalar da kesinlikle gözden geçirilmelidir. Kurumların hizmet sunuş sistemleri, bunun organizasyonel düzensizliği de hasta ve yakınlarında huzursuzluğa yol açabilir (kurumun hasta kabul, muayene, yatış, tetkik ve tedavi aşamalarındaki düzensizlikler, acile gelen hastanın bekletilmesi, araya başka hastaların alınması, hasta ve yakınlarına bilgi verilmemesi, personelin uygun olmayan tutumları gibi). Kurumlar verdiği hizmetin bütün aşamalarından sorumludur ve bunu çözmekle/gidermekle yükümlüdür.

Üçüncü nokta olarak bireysel tutumlar da önemlidir. Sağlık personelinin hasta ve yakınları için etkin iletişim içinde olması şiddeti önleyici katkıda bulunmaktadır. Sağlık personeli empati yapmalı ve bu doğrultuda hareket etmelidir. Hastasına şefkatli

yaklaşmalı, bilgi vermeli ve uygun tutum göstermelidir. Bunların tersi durumlar hasta ve yakınlarında duygusal olarak boşluk oluşturmaktadır. Etkin iletişim kullanılan durumlarda, hasta ve yakınlarının duygusal tansiyonlarını düşüğü ve daha işbirlikçi davrandıkları ve şiddet davranışı göstermedikleri görülmüştür.

ANKARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ'NDE İLETİŞİM BECERİSİ EĞİTİMİ

Bizler, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi öğretim üyeleri olarak 2007 yılından itibaren küçük gruplar şeklinde iletişim becerisi eğitici eğitimi olarak fakültemiz için bir iletişim müfredatı oluşturduk. Bu kapsamda Dönem 2 ve Dönem 3'te iletişim dersleri kuramsal ve uygulamalı olarak uygulanmaya başlandı. İkinci sınıfta temel iletişim becerileri, 3. sınıfta ise sorun çözme becerileri işlenmektedir. Dersler, Tıp Eğitimi Anabilim Dalı binasında yer alan küçük dersliklerde 10-12 kişilik öğrenci grupları ile interaktif olarak işlenen kuramsal dersleri takiben simüle hastalarda senaryo doğrultusunda gerçekleştirilen uygulamalı eğitimleri kapsamaktadır. Bu eğitimi verebilmek için uygun alt yapı geliştirme çalışmaları kapsamında poliklinik odası şeklinde döşen-

miş, görüntü ve ses kaydı yapılabilen, eğiticinin içerideki görüşmeyi dışarıdan izleyebileceği ayna sistemi olan 10 adet oda yapılmıştır. Öğrencilerimiz bu odalarda senaryo doğrultusunda eğitilmiş ve rolüne uygun davranan simüle hastalar ile görüşme yapmakta ve derslerde öğrendikleri teknikleri bu görüşmelerde uygulamaktadırlar. Görüşmenin sonlanması ile önce simüle hasta ardından eğitici yapılandırılmış bir şekilde öğrenciye geri bildirim vererek gelişimine katkıda bulunur. Klinik stajlarda hastaya özel iletişim becerileri konuşurken intönlük döneminde ise artık öğrencinin etkin iletişim davranışlarını kullanması beklenmektedir.

“Öğrencilerime iletişimi en basit hali ile söyle ifade ediyorum: Karşımızda astım ya da KOAH oturmuyor, astımı olan Ayşe Hanım, KOAH'ı olan Ahmet Bey oturuyor. Görüşmenizde Ahmet Bey ve Ayşe Hanım da gördüğünüzde etkin iletişimi başarıyorsunuz demektir. Ülkemizde hastaların önemli bir çoğunluğu sürekli bir doktor değiştirme davranışı içindedir. Bunun önemli nedenlerinden biri muayene oldukları doktorların sadece hastalıkla ilgilenmesidir. Böylece Ayşe Hanım doktor doktor gezer; ta ki Ayşe Hanımı görebilen bir doktor buluncaya kadar...”

Gülfem Çelik

Gülfem Çelik; Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları AD, İmmünoloji ve Alerji Hastalıkları Bilim Dalı öğretim üyesidir. 2007-2012 yılları arası Mesleksi ve İletişim Becerileri Eğitimi Koordinatörlüğünü, 2012-2017 yılları arası eğitimden sorumlu dekan yardımcılığı görevini yürütmüştür. 2017 Ağustos ayından bu yana dekan olarak görev yapmaktadır.

Selçuk Erol; Dönem 6 öğrencisidir. Üç yıldır öğrenci temsilcisi görevini yürütmekte öğrenci ve öğretim üyesi/idari yönetimin karşılıklı iletişimini başarı ile sağlamaktadır.

ÖĞRENCİLERİMİZ NE DİYOR İLETİŞİM BECERİSİ EĞİTİMİ ONLARA NE KAZANDIRIYOR?

Öğrencilerimize sorduk;
“bu eğitimle neler kazandınız?” diye.
Cevapları....

- Her insanı öncelikle olduğu gibi, tüm duyguları ve davranışları ile kabullenmeyi
- Olumlu-olumsuz duyguları tanıyabilmeyi
- Kişinin\karşıdakinin\çevrenin etkisiyle duyguların nasıl değişebildiğini tanımayı,
- Sorunun kimde olduğunu saptamayı ve buna göre uygun iletişim yöntemini kullanabilmeyi,
- Karşı tarafın sözel ifadesinin altında nasıl bir anlam yattığını, o duyguyu tanıyabilmeyi, ifade etmeyi ve karşıya yansıtmayı nasıl yapabileceğimizi,
- Etkin dinlemenin, karşı tarafta kabul duygusu yarattığı ve bunun da iletişimin en önemli noktalarından biri olduğunu,
- Kızgınlık ve kaygıyı kabullenme, altta yatan duyguya inebilme ve bunlarla baş edebilme becerisini

Sonsöz

Kızgın olsak da bağırmadan sakince konuşabiliriz, önyargısız dinleyebiliriz, gördüğümüz kızgınlığın altında aslında sıklıkla çok insani ve karşılanmamış duyguların olduğunu görebiliriz. Bunu başardığımızda kendimizi ifade edebildiğimiz, başkasına değer gösterdiğimiz daha huzurlu bir yaşam süreceğimiz kesin.

Dünyayı güzellik kurtaracak, bir insanı sevmekle başlayacak her şey.....

İLK DERS

Görüntülemek
için
QR kodu
tarayın

YAZI: Göksele ALTINIŞIK ERGUR
gaergur@gmail.com

Aktif Eğitim sisteminin bel kemiği, Probleme Dayalı Öğrenim oturumlarından birindeydik. Ben ve on bir öğrencim... Küçük grup çalışması yapılarak bilgilerinin sınırlarına varma ve öğrenme konularını merak ederek, gereksinim duyarak öğrenme hedefi çıkarma temeline dayanan bir çalışma yapıyorduk. Bu senaryoların her biri hem biyolojik hem de davranışsal ve toplumsal hedefler içeriyor. Baş kısımlar biyolojik ağırlıklı iken son oturum sosyal ve davranışsal hedefleri tartışmayı önceliyor.

Öğrencilerim 1. Sınıf... Okulda ve onlar için yeni olan bu sistemde ilk ayları yeni bitti. Bir grup olmayı başardık. Bu senaryonun konusu favizim; Glikoz 6 fosfat dehidrogenaz enzimi üzerinden biyokimya, histoloji, fizyoloji çalışmaya aracı olacak şekilde tasarlanmış. Kalıtsal bir hastalığın bu hastalığı hakkında anne ve babaya bilgi verme üzerinden empati konusu işlenecek. Senaryo soruyor: "Hastanın doktoru Menekşe hanımın yerinde olsanız anne babaya neler söylediniz?" Öğrencilerimden hem doktorun hem de bilgi verme sürecinde karşısındaki hasta yakınlarının yerine kendisini koymalarını istiyor. Daha ilk yılları, henüz ben kimim burası neresi evresindeler. Hiçbiri yanıt vermeye kalkışmadı. O zaman,

dedim, ben hastanın annesiyim ve biriniz doktor olup bana çocuğumun durumu hakkında bilgi verin. Hep bir ağızdan "Çok zor!" dediler. "Zoru başarırız, imkânsız zaman alır," dedim; gülüştük. Baktım zorlayamayacağım. Taktik değiştirdim. "Sizler de hasta olmuştunuzdur, doktora gitmişsinizdir bu yaşıma dek. Düşünün o deneyimleriniz ve bana nasıl doktorların karşınıza çıkmasını istediğinizi söyleyin." Bu daha yanıtlanabilir bir soruydu sanırım, sonuçta kendi deneyimlerini soruyordum.

Her biri farklı sözcüklerle, benzer duyguları aktardı. Bir toparlama yapasım geldi. Hasta bakış açısını öne çıkarmak istedim. "Kalbimiz Attıkça" kitabımdan ilk öyküdeki genç kızın şiirini okudum. Üç kıtalık bir şiir; bana yazılmış ama üzerime alınıp böhürlenmiyorum. Hasta-Hekim ilişkisini insanca bir düzlemde kurabilmiş her meslektaşımın duyduğuna inandığım şeylerdi yazdıkları. Her bir kıtadan birer dize aldım, "Her zaman beni saygıyla dinledi", "Bir insan her zaman gülümsemeyi nasıl başarır?" ve "Hastalıklar korksun ondan" dizelerinden saygıyla dinlemenin, gülümsemenin ve işinde yetkin olmanın altını çizdim.

Düşünün, dedim, doktorunuz, öğretmeniniz, iş arkadaşınız başta olmak üzere ilişkiye girdiğiniz insanlardan

beklentinizi bu üç kavram üzerine temellendirmez misiniz? Beni duysun, iletişim kurabilelim; bana gülümsesin, kendimi iyi hissedeyim; işini hakkıyla yapsın, ona güvenebileyim. Bir şey söylemediler. Hak verdiklerini biliyorum. Düşündüklerini, sustuklarından anlayabileceğim kadar birbirimizi tanıyıttık. Kim kimin yerine kendisini koydu, orada ne gördü ve hissetti; bunları konuşmadık. Sonra ben çocukluğuma gittim. Onlara, kafa travmasından sonra olabilecekler konusunda bir doktor tarafından korkutulan dokuz yaşındaki kız çocuğunu, o sarsıntıdan nasıl sıyrıldığını, doğrulup kalkarken aklından geçirdiklerini anlattım: "Bir gün doktor olacağım, ama böyle bir doktor değil..." O küçük kız çocuğunun kendisine verdiği bu sözü tutmaya ömrünü adadığını... Anladılar. Anladıklarını sustuklarından gördüm.

Probleme dayalı öğrenim oturumuna kaldığımız yerden devam ettik. Öncesindeki kişiler değildik. Yürekerlerini birbirine açan bütün insanlar gibi dönüşmüştük. Öğrencilerimin kendilerine sözler verdiklerini, onları tutacaklarını umuyordum.

Onları yıllar boyunca izlemek güzel olacak...

HİYERARŞİDE İLETİŞİM

YAZI: Ethem YILDIZ
ethemyildiz84@gmail.com

Hekimlik, iyi tanımlanmış bir kariyer rotası, ara durakları, eğitim süreçleri, hiyerarşisi ve geleneğiyle Türkiye'nin Batılılaşma macerasında ayrıcalıklı bir yere sahip. 19. yüzyılda laik eğitim kurumları, Batı tarzında eğitimleri ile günümüzün temellerini atarken, mensubu olmakla gurur duyduğumuz modern Tıbbiye'nin kuruluşu, 14 Mart 1827'de Şehzadebaşı'ndaki bir konakta, yeni tarzda oluşturulacak orduya askeri cerrah yetiştirmek üzere başlatılan eğitim olarak kabul ediliyor. Cumhuriyet sonrası yapılan reformlar ve hamlelerin de meyvesi olarak (halen bazı sorunları olsa da) günümüz Türkiye'sinin dünya ile yarışabildiği kulvarlardan belki de en önde gelenini oluşturuyor.

Modern ve Batılı karakterine rağmen mesleğimiz, askeri kökeninden aldığını düşündüğüm, kıdeme dayalı bir hiyerarşiyi de içinde barındırıyor. Cerrahi bölümlerde halen çok belirgin olan, bazen bir saat önce işe başlamış olmayı bile temel alabilen bu yaklaşım abi/abla gibi hitaplarda kendini pek belli etmese de bazen ürkütücü olabilen bir hayalet gibi aramızda dolaşiyor. Gecemizi gündüzümüzü beraber geçirdiğimiz, bizden daha kıdemli meslektaşlarımıza, bazen hocalarımıza kullandığımız bu samimi hitap şekli, diğer beyaz yakalıların duyunca biraz yadırgadığı, başta benim de alışmakta güçlük çektiğim, fakat gitgide birbirimizle iletişim kurma biçimimizde samimi ve sıcak gelen bir alamet-i farika. Geçirilen uzun mesailerin, atlatılan zorlukların, aşılın krizlerin aramızdaki iletişimi yatılı okul ahbablığına benzer bir samimiyete çevirdiği zamanlar da az değil. Zor zamanların dostlukları nasıl kıymetli ise zor zamanların hatıraları da bir o kadar ayrıcalıklı olabiliyor.

Peki, mesleğin ağır yüklerini paylaşmaya, problemleri beraberce aşmaya aramızdaki diyalogun güzelliği yetebiliyor mu? Yoksa meslekte eski olanların o zamanlar sı-

kıntılar yaşamış olduğu gerçeği, yenilerin yaşayacakları zorlukları meşrulaştırmaya mı yarıyor? Geçmişte kalmış tatsız tecrübeleri ortak bilincin altına itmek, hatırlamamak ve o sorunları şimdi başkalarının lehine çözmeye çalışmamak o kişiyi daha güçlü ve daha erdemli mi yapıyor? Nöbetini tutmuş bilmem kaçınca saatinde hastanede çalışan bir asistan hekim, aynı dönemlerden daha önce geçmiş olanlar için ne anlama geliyor?

Atlatılan zorlukları daha sonra o yoldan geçecek olanlar için kolaylaştırmaya çalışmanın aslında harika bir tarafı olmalı. Geçmişte ayağımıza dolanan sorunları, güçlendirmiş bizden sonra gelenler için çözmeye çalışarak iç barışımıza katkıda bulunmuş olmaz mıyız? Şu bir türlü hallolmayan sorunları birlikte, kardeşçe ele alsak da biz geleceğe umutla bakarken, siz de gönül rahatlığıyla geçmişe baksanız olmaz mı?

Bunu en azından gelecekteki kendime söylüyorum:

“Hem de çok iyi olur...”

Dr. A. KADRİ ÇIRAK
cirakdr@hotmail.com

TTD İzmir Şube Başkanı

Önerilerim; il temsilciliklerinin aktif hale getirilmesi, şubeye bağlı illerde toplantılar yapılması, sosyal medya aracılıklı iletişime önem verilmesidir.

1.Kendinizi kısaca tanıtır, TTD geçmişinizi özetler misiniz?

Manisa 1964 doğumluyum, Tıp Fakültesini Ege Üniversitesi'nde okudum. Göğüs Hastalıkları ihtisasımı 1995'te şu an eğitim görevlisi kadrosunda çalıştığım İzmir Dr. Suat Seren Göğüs Hastalıkları ve Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde tamamladım. Mart 2014'te doçent unvanı aldım.

Asistanlığımdan beri derneğimizin kongrelerine aktif katıldım. Özellikle hastane başhekimliğim döneminde (2006-2011) derneğimizin her kademesindeki meslektaşlarımla yakın temasım oldu ve üyeler arasındaki saygı, sevgi ve yardımlaşmaya tanıklık ettim. Bizlere, halk sağlığına yönelik olumlu politikalar oluşturulmasına destek verdim. Derneğin alanımızda giderek artan düzeyde, ulusal-uluslararası prestij kazandığına şahit oldum. Halen gerek sosyal medya üzerinden, gerek kongrelerden, gerek yazılı dokümanlarından ve gerekse çalışma grubu yetkililerinden yoğun bilimsel ve sosyal destek alabiliyorum.

2.Şubenizde gerçekleştirdiğiniz etkinliklerin yansımaları ve karşılaştığımız zorluklar nelerdi?

Gelenekselleşmiş olarak her ayın son Salı akşamı yapılan aylık bilimsel/sosyal toplantılar, ulusal-uluslararası günlerde ilgili hastalıkla ilgili meslektaşlarımız, hastalarımız ve halka yönelik yapılan aktiviteleri sürdürüyoruz.

Hasta, halk ve basının dâhil olduğu organizasyonlarımız (Dünya astım günü vb) daha çok ilgi çekiyor.

İlimizde çalışan Aile hekimlerine yönelik organizasyon yapmakta zorlanı-

yoruz, yetkililerle iletişim kuramıyoruz, TTD Genel Merkezi ilgili kişiyi (illerde aile hekimlerinden sorumlu olan) saptayıp bize bildirebilir.

3.Planladığınız etkinlikler nelerdir?

Yapılagelenleri sürdürmenin yanı sıra, genel merkez ve ilgili çalışma grubu desteğiyle, asistanlarımıza yönelik daha sık organizasyonlar yapmayı (bilimsel ve sosyal içerikli), okullarda koruyucu hekimlik eğitimlerini ve yerel yönetimlerle çevre sağlığı konusunda ortak çalışmayı planlıyorum.

4.TTD'nin ülke geneline yayılan şubelerimizin anlamları ve işlevleri size göre nelerdir?

Bölgemiz hekimleri ile genel merkez (çalışma grupları) arasında iletişimi sağlamak,

Bölgemize, çalıştığımız kuruma has problemleri, güzellikleri paylaşmak, Ortak projeler üretmek ve uygulamak,

Başarılı meslektaşlarımız için genel merkezden destek almak

5.Şubelerimize bağlı illerdeki üyelerimiz ile iletişimi artırmak için önerileriniz nelerdir?

Bu konudaki önerilerim, il temsilciliklerinin aktif hale getirilmesi, şubeye bağlı illerde toplantılar yapılması, sosyal medya aracılıklı iletişime önem verilmesidir. Her bir uzmana -üye olsun ya da olmasın- yeni seçilen il temsilcisi, şube başkanı, çalışma grubu başkanı ve genel başkanın mesajları iletilmesi, belli aralıklarla tekrarlanması dernek aidiyetini yükseltecektir.

1. Kendinizi kısaca tanıtır, TTD geçmişinizi özetler misiniz?

1979 Ankara doğumluyum. Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden 2002 yılında mezun oldum. Göğüs Hastalıkları ihtisasımı 2003-2008 yıllarında Ankara Başkent Üniversitesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalında yaparken TTD Asistan Temsilcisi oldum. Mecburi hizmetimi Ankara Atatürk Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Eğitim Araştırma Hastanesi ve Niğde Devlet Hastanesi'nde tamamlayarak 2011 yılında Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde göreve başladım.

Asistanlık ve uzmanlık eğitimim boyunca, hatta tıp fakültesi eğitimim döneminde uzmanlık derneği olarak son derece saygın, etkin ve bilimsellik ile dolu olan TTD'nin 2015-2017 dönemi Akdeniz Şube Başkanlığı görevine seçildiğimde son derece gurur duydum.

2. Şubenizde gerçekleştirdiğiniz etkinliklerin yansımaları ve karşılaştığınız zorluklar nelerdi?

Başkanlık görevine 2015 yılında başladığımda Şube Yönetim Kurulu olarak tüm üyelerimize dinlemek istedikleri konu ve konuşmacıları sorduk. Geri dönüşler doğrultusunda düzenlediğimiz akademik takvime uyarak her ay düzenli olarak bilimsel toplantılarımızı yaptık. Özel günler için eğitim toplantılarında bilgilendirme ve farkındalık yaratmak adına standlar açtık. 2017-2019 döneminde Şube Başkanlığı görevime devam ettim. Bu defa bilimsel toplantılarımızın yanında kurs organizasyonları da yaptık. Toraks USG ve EBUS kursları düzenledik. Isparta ve Burdur'da Şube toplantılarımızı yaptık. Bu toplantılar sonrası sosyal programlarımız da oldu. Prof. Dr. Esra Uzaslan Hocamızın sunumu ile sigara bırakma tedavisi konuştuk. Elbette tüm şubelerde olduğu gibi finansal destek bulmak, katılımcılara ulaşmak, görev alacak kişilerin

belirlenmesi bizim şubemiz için de belli başlı sorunları oluşturmaktadır. Ancak kendi tecrübelerime bakarak şunu söyleyebilirim: TTD çok büyük bir aile ve bu aile tüm bireylerine kucak açıyor. Bir araya gelişler arttıkça gönüllülük esasına dayanarak yapılan dernek işleri hiçbir zaman sahipsiz kalmayacaktır.

3. Planladığınız etkinlikler nelerdir?

Genel Kurul tarihimiz diğer şubelerden farklı. Şube Başkanlığım 2019'da yapacağımız Genel Kurul ile sona erecek. Toplantı konularımızı belirlerken üyelerimize sorarak talepleri doğrultusunda yol alıyoruz. Mini sempozyum şeklinde planladığımız Tüberküloz toplantısı olacak. "TTD Erişkinlerde HGP Tanı ve Tedavi Ulaşım Raporu", "Olgularla PAH'a Yaklaşım", "Kronik Öksürük" konuşmayı planlıyoruz.

4. TTD'nin ülke geneline yayılan şubelerimizin anlamları ve işlevleri size göre nelerdir?

Şubelerin varlığı, hem sosyal anlamda hem de mesleki anlamda destek ile sahadaki uzmanlara güç katıyor diye düşünüyorum. Şube etkinlikleri ile birbirimize daha ulaşabilir olmamızı sağlıyor.

5. Şubelerimize bağlı illerdeki üyelerimiz ile iletişimi artırmak için önerileriniz nelerdir?

Şubelerin en önemli işlevlerinden biri de göğüs hastalıkları uzmanları ile iletişimi sağlamak. Etkinliklere katılımı sağlamak ve görev alacak gönüllülerin bulunması oldukça zor. Mümkün olduğu kadar herkesi kapsayacak etkinliklerin yapılması, şubeye bağlı illerde etkinlik sayısının artırılması, sadece bilimsel değil sosyal içerikli programların da düzenlenmesi kişilere bütünü parçası olduğunu hissettirerek iletişimi daha da artırır diye düşünüyorum.

Dr. Nursel TÜRKÖĞLU SELÇUK
nurselturkoglu@gmail.com

TTD Akdeniz Şube Başkanı

Şubelerin varlığı, hem sosyal anlamda hem de mesleki anlamda destek ile sahadaki uzmanlara güç katıyor. Şube etkinlikleri ile birbirimize daha ulaşabilir olmamızı sağlıyor.

HİPOKRAT'A SÖZÜM VAR!

YAZI: Harran Üniversitesi
Bilimsel Araştırma Topluluğu (HÜNBAT)

“*Hic Motui Vivos Docent*” “Burada ölümler dirileri eğitirler.”

Anatomi laboratuvarının giriş kapısının üst kısmında asılı bu söz, kavrular için konuşuyor. Bir üniversite gezisi sırasında, Tıp Fakültesi'nin laboratuvarında gördüğüm bu yazı belki de benim hekimliğe adım atmamı sağladı.

Su ana kadar hep uzman hekimlerden, ünlü cerrahlardan dinlediğimiz tıp dünyasını, bu deriyaya daha yeni açılmış “miço”lardan da dinlemekte fayda var. Tıbbın daha ileri gidebilmesi için bizlerin -tıp fakültesi öğrencilerinin- fikir beyan etmesi ve eleştirilerimizin dikkate alınması, istek ve önerilerimize kulak verilmesi oldukça önemlidir. Çünkü hali hazırda şu an tıp dünyasında olan sorunların çözümleri, ilk altı yıllık tıp eğitiminde yatıyor ve bu çözümler, sürecin birebir içinde olan tıp öğrencilerinin aracılığıyla aranmalıdır. Üniversite sınavı döneminde tatile gönderdiğimiz hayallerimizi çağırma

vakti geldi. Tıp eğitimi, her başarılı genç gibi benim de tercihlerim arasındaydı. Bu yönelim, ya büyük ideallerden, ya toplum baskısından ya da ülkece içinde bulunduğumuz ekonomik durumun bir sonucu olarak ortaya çıkar. Tabii sırf ekonomik getiriler yüzünden tıp eğitiminin seçilmesi toplumda çeşitli sorunlar yaratır. Öncelikle işini sevmeyen, dolayısıyla herhangi bir özveri göstermeksizin çalışan ve hastalarına gerekli hizmeti vermek bir tarafa, onlara zarar veren hekimler çoğalır. Tabii bu demek değildir ki toplumdaki doktorların çoğu böyle; özveriyle çalışıp bizlere rol model olan değerli hekimleri tenzih

ederim, yalnızca bu bölümü çeşitli nedenlerle seçmek zorunda kalmış bireyin her şeyini ortaya koyarak mesleği icra etmesinin zor olduğunu düşünüyorum. Çoğu doktor adayı gibi ben de insan sağlığı gibi önemli bir alanla ilgilenip, bu mesleğin kutsallığına erişmek istediğim için, biraz da yaşamış olduğum olaylarla birlikte çevrenin beni etkilemesi sonucu tercihim tıbbiyeli olmak yönünde kullandım. Hazırlıklar sonrasında ülkenin dört bir yanından gelenler gibi ben de umutlarımı, ideallerimi, kaygı ve korkularımı valizime koyup yola düştüm.

Tıp fakültesi öğrencisi hayatın çoğu alanında kendisini özel hisseder. Aile fertlerinin telefonlarına sizi “doktor” diye kaydetmesi aile içindeki duruşu değiştiriyor mesela. Ayşe Teyze gelip “Yavrum kalbimde sancı var, ne yapmalıyım?” diyor mu? O anda, ünlü kalp-damar cerrahı Opr. Dr. Suat Birtan(!) oluveriyorsun. İlk önlük giyme töreninin verdiği haz ve gurur anlatılamaz. İnsanı daha öğrencilik hayatında bu denli özel hissettiren bir meslek grubu daha var mı bilemiyorum.

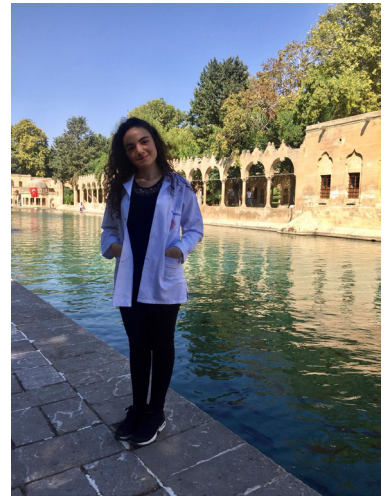
Ülkemizde 14 Mart 1827 Tıphane-i Amire ve Cerrahhane-i Amire ile başlayan, yaklaşık iki yüz yıllık geleneği olan “tıbbiyelik”, sadece okulda öğrenilen bilgilerle tamamlanamaz. Geleceğin hekimlerinin, empati yapabilen, hastalarına ve öğrencilerine saygılı, etik değerleri ilkesi haline getirmiş, donanımlı, hoş görülü ve alçak gönüllü olması gerekir. Buna dayanarak öğrenci-öğretim görevlisi, öğrenci-hasta ilişkileri büyük önem arz etmektedir. Bu hususta verilen eğitimin önemi tartışılmazdır.

Tıp fakültelerinde verilen eğitimin üzerinde durmak gerekirse ilk üç sınıftan yalnızca teorik olduğu modellerde bu durum hekim adaylarını ister istemez fakülteden soğutuyor. Öğrencilerin meslekleriyle arasına bir duvar örüyor. Mesleki beceri derslerinin müfredattaki varlığı bu duvarı az da olsa sarssa da, duvar ilk üç sene öğrencinin hekimliğe sarılmasına engel oluyor. Teorik derslerin bu denli yoğunluğu öğrencide bir hayal kırıklığı yaratıyor. Ta ki teorik derslerin akabinde gelen iki yıl stajyer doktorluk ve son yıla adını veren internliğe kadar... Bu dönemde öğrenci, becerilerini geliştirip kullanır, bilgileriyle becerilerini birleştirdiği döneme “Merhaba!” der. Stajyerlik sadece bilgilerin becerilerle bütünleştiği bir dönem değil, hekimliğe dair kişisel özellikler ve profesyonel değerlerin de şekilleneceği bir dönemdir. Bahsedilen duvarın yerle bir edildiği bu sınıflarda, kendi aralarında hasta değerlendirmeleri, sunumlar yapmaları, eğitimler gerçekleştirmeleri teşvik edilmelidir. Son sınıf ise öğrencinin artık bir profesyonel gibi davranması gerektiğinin aşılandığı, bir pratisyen hekimin ortaya çıkarıldığı aşamadır. Bu süreçte öğrenci-öğretim görevlisi ilişkisi oldukça önemlidir. Sık sık toplantılar düzenlenip bu toplantılar öğretim üyeleri tarafından periyodik olarak kontrol edildikten sonra, yine onlar tarafından değerlendirilmelidir.

Hekim adayı, artık hastanede bir bölümün işleyişini öğrenir ve gerektiği zaman sahip olduğu yetenek ve tecrübeleri kullanır. Yalnızca internlik aşamasında bir geleneğe dönüşmüş olan neredeyse hekimliğe hiç katkıda bulunmayacak dosya işleri vb. görevlerin internlere yaptırılmaması konusunda gerekenler yapılmalıdır. Son sınıfı verimli hale çevirme yolları üzerinde kafa yorulmalıdır.

Gelişime giden yollardan biri de akademi ve bilim çevrelerinin büyük bir sorun olarak gördüğü disiplinler arası iletişimsizliği ortadan kaldırmaktır. Örneğin, bir sosyolog psikolojiyi anlamadan cinsiyetçiliğin temellerine inemez. Film setindeki bir makyöz, yönetmenin kullanacağı ışık tekniğini bilmeden yakalamak istediği görüntüyü yakalayamaz. Tıpta da böyle olması gerekirken herkes

birbirinden bihaberdir ya da daha vahimi bu konunun önemi hakkında farkındalık sahibi değildir. Mesleğimizden bir örnek verelim. PANDAS hastalığı nerdeyse tamamen psikiyatrik semptomlar (halüsinasyon, anksiyete, obsesif-kompulsif davranışlar) gösterirken hastalığa neden olan asıl etken *Streptococcus pyogenes* bakterisidir. Bu alanda immünoloji ve psikiyatri alanlarının birlikte çalışması gerekliliği su götürmez bir gerçektir. Bunun yalnızca bir örnek olduğunu göz önüne alırsak insanlığın olabileceği yerin aslında çok gerisinde olduğu rahatça görülebilir. Daha holistik bir bakış açısıyla, insana her şeyiyle bir bütün olarak bakarsak hem insan sağlığı için uğraşlarımızla aldığımız verim artacak hem de insana gerçekten insan olarak bakmış olacağız. Bahsettiğim düşünce sistemi tıpta

liyor. Bir doktorun hedefinin asıl bu olmadığını kim iddia edebilir? Fakat biz hala toplumun içine çok sağlam köklenmiş ilaç endüstrisinin güdümünde, çaresizce kısır döngüler içerisinde dönerek kendimizi avutuyoruz. Halk sağlığı birimleri yaptıkları araştırmalarla ve koruyucu programlarla bu görevi yerine getirmeye çalışıyor, ama insanlığa çığır açıcı düzeyde yardımcı olmak istiyorsak, rotamızı bahsettiğimiz ilkeler üzerine yönlendirmemiz şart.

“Tabip, insanoğlunun zayıf yönlerini, avukat ahlaksızlığını, din adamı ise ahmaklığını bilir” demiş Fransız yazar Voltaire. İnsanoğlunun zayıf yönlerine, zayıf durumlarına, zayıf zamanlarında yaklaşmak büyük hassasiyet ister. Bu yüzden hasta-hekim ilişkisi çok önemlidir. İlişki, uygun

sağlayarak işini daha etkin yapmasını sağlıyor. Öğretim üyelerinin bu şekildeki bir profesyonelliği kazandırmadaki payı çok büyüktür. Neticede öğrencinin hasta ile iletişimi konusunda örnek alacağı kişi, işini duyguları olan ama duygusallığın hastası için doğru kararlar almasını engelleyecek boyutlara erişmesini engelleyebilen, karşısındakini üzerinde uğraştığı bir nesne değil de “insan” olarak görüp insani iletişim kuran eğitimcilerdir.

Konu insan hayatı olunca tüm dikkat hekimler üzerinde toplanıyor. Hele hele hastanın sağlık durumu ağır bir şekilde bozulmuş olarak hastaneye getirilmesi halinde, başta hasta yakınları tarafından olmak üzere meydana gelen her türlü sonuç hekimin sırtına yükleniyor. Tıbbın bile artık yetersiz kaldığı en vahim anlarda beklenti-

spesifik olarak fonksiyonel (holistik tıp) olarak geçiyor. Dünyada bu alanın en önemli temsilcilerinden biri Mark Hyman'dır. Söz konusu olayı şöyle somutlayabiliriz: Eğer karanlık bir odada bir fil varsa ve biz sadece ona dokunarak onu hortumundan, kulağından ya da ayağından ibaret sayarsak gerçeğe asla ulaşamayız. Çözüm, ya ışıkları açmak ya da odaya birkaç kişi girip birbirimizle iletişime geçerek gerçeği adım adım bulmaktan geçer. Hastaya bütüncül bakmanın yanında bu görüş, hastalığı ilaçlarla geçici olarak ertelemek yerine, sorunun nedenlerine inerek problemi kökten halletmeyi de hedef-

bir samimiyet düzeyi ile hastaya güven verip, aynı zamanda hastanın mahremiyetine de saygılı olacak ciddi duruşu elden bırakmama şeklinde olmalıdır. Hekimin gözünden hasta ile öğrencinin gözünden hasta algısı birbirinden farklıdır. Hekim bu ilişkiye duygusallıktan arınmış, mantık çerçevesinde ve soğukkanlılıkla bakabilir doğal olarak Öğrenci hastaya daha çok duygusal yaklaşıyor. Bu yaklaşımı, öğrenciyi kimi zaman psikolojik olarak etkilese de hekim adaylarına tecrübe kazandırıyor, meslek hayatında vicdanını arka plana atmadan insanca duygularının dozunu meslek ilkelerine göre ayarlamasını

nin aşırı derecede yükselmesiyle de olumsuz sonuçların faturası hekim ya da sağlık çalışanına çok kolay kesilebiliyor. Araştırmalara göre sağlık çalışanlarına karşı günde ortalama otuz saldırı vakası kaydedilmiştir, bu sayıya resmi olmayan şikâyetlerin dâhil edilmediğini biliyoruz. Öğrencilik yıllarından başlayarak bu ve bunun gibi saldırılara maruz kalan hekimler toplum içinde gün geçtikçe itibarsızlaştırılıyor. Ayrıca sağlık sektöründeki sistemsizlik de hekimlerin ve diğer sağlık çalışanlarının üzerindeki yükü giderek artırıyor. Sistemsizliğin olduğu ortamda şiddet ve kaos birbirini takip eder. Eğer şiddet varsa buna çö-

züm aramak zorunluluktur. Cezai anlamda birtakım yaptırımlar üretmek gerekir. Bunları tabii ki biz yapamayız, fakat ileride işimizi güven içinde yapabilmek için ilgili kurumların cezalandırma mekanizmaları oluşturulmasını, tutuklama yoluyla cezalandırmaların yürürlüğe sokulması için adım atmasını bekliyoruz. Bu sayede doktorun saygınlığı gün geçtikçe ar-

tar; sonrasında hekim, daha güvenli ve daha barışçıl koşullarda mesleğini icra edebilir.

Bir tıp fakültesi öğrencisi olarak, öğrencilik hayatında başlayan ve hekimlik hayatı boyunca peşini bırakmayan bunca zorluk karşısında yılmaksızın işine dört elle sarılan doktorlarımızın izinde olduğumu belirterek onlara teşekkürlerimi sunarım. Yaşanan ve

yaşanacak olan onca sıkıntıya rağmen burnumun dikine gideceğimi bilmenizi isterim. Kutsal bir meslek olarak gördüğüm hekimliği, severek yapacağıma ve ülkeme, insanlığa hayırlı bir hekim olacağıma söz veririm. Mezuniyetimde edeceğim Hipokrat yeminine kadar bu sözümü tutacağıma emin olabilirsiniz.

BİZ KİMİZ ?

1992 yılında kuruluşundan günümüze eğitim veren Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde okuyan, farklı renklere sahip bir grup öğrenciyiz. Harran Üniversitesi Bilimsel Araştırma Topluluğu (HÜN BAT) olarak, fakültemiz öğrencilerinin bilimsel araştırma ve etkinliklere katılmasını sağlama, bilimsel çalışma yapmalarını teşvik etme, bilimsel ve sosyal alanda kendini en iyi şekilde geliştirmesine destek verme amacıyla çalışıyoruz.

Tıp alanındaki gelişmeleri takip etmek ve üyelerimizi bilgilendirmek de bir diğer amacımızdır. Bilimselliği ve

gelişmeyi amaçlayan toplantılar düzenlemek topluluğumuzun hedefleri kapsamındadır. Bilimsel araştırma, insanın algıladığı olgular hakkında sahip olduğu bilgisini artırmak ve yaşam kalitesini yükseltmek için gerekli olan süreç ve teknolojileri geliştirebilmekte kullandığı bilgi üretim etkinlikleridir. Bilimsel araştırmada çözülmeye çalışılan problemin belirlenmesi, çalışmanın ilk adımı ve en önemli aşamasıdır. Bizlerin de öncelikli amacı, öğrenci arkadaşlarımızla birlikte bu problemleri belirlemek, araştırma önerileri sunmak ve projeler yapmaktır.

Toraks Bülteni'ne hazırladığımız bu yazı ile hem tıp fakültesi yıllarında bizlerle iletişim kuran hocalarımıza beklentilerimizi aktarmak ve onlara bir zamanlar oldukları bu dönemden şimdi görev yaptıkları konumun nasıl göründüğünü anımsatmak hem de doktorluk yapan büyüklerimize hasta-hekim iletişimini geliştirmek için şimdiden kafa yordüğümüzü gösterecek desteklerini almak istedik.

Bu fırsatı bize veren Sayın Şerif Kurtuluş Hocamız nezdinde Toraks Bülteni yayın kuruluna ve okuyucularına teşekkür ederiz.

HASTALARIMIZDAN ÖĞRENDİKLERİMİZ

YAZI: Pınar YILDIZ GÜLHAN
pinaryildiz691@hotmail.com

Türk Toraks Derneği'nin sosyal platformu Toraksım'da 31 Ekim 2018 tarihinde, ERS'den Notlar başlıklı canlı konferans serisinin ikincisi gerçekleşti. Konu 'Tütün-Meslek' idi. ERS 2018 Kongresine katılan Prof. Dr. Peri Arbak ve Doç. Dr. Atilla Uysal Hocalarımız Prof. Dr. Metin Akgün hocamızın moderatörlüğünde ERS kongresinde bu konu ile ilgili vurgulanan noktaları anlatacaklardı. Düzce Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı olarak, bilgisayar başına geçip tek başına olmak yerine daha verimli olması ve daha çok kişiye ulaşabilmek adına dersliğimizde dönem 5 stajyerlerimiz

ile birlikte bu sunumu izlemeyi tercih ettik.

Önce Peri ve Atilla Hocalarımız konu ile ilgili yetkin hocaların kongrede aktardıkları bilgileri anlattı. Daha sonra konuşmacı olarak eski kot kumlama işçisi Abdulhalim Demir'i dinlemeye başladık. Yaptığı mücadeleyi anlatırken öğrencilerimiz, asistanlarımız ve bizler de onun hikâyesinden çok etkilendik.

Abdulhalim Demir, Bingöl'ün Karlıova Köyü'nde hayvancılığın son bulması sonrası çalışmak için büyük şehre göçenlerden. Kot kumlama

işine 15 yaşında başladıktan bir süre sonra silikozis hastalığına yakalanan bir işçi. Onu farklı kılan ise bundan sonraki mücadele dolu yaşamı... Kot kumlama sonucu oluşan silikozis hastalığının daha fazla duyulması ve hastalığın önlenmesi için mücadele veriyor. Abdulhalim Demir, 2016 yılında Ashoka fellow'u olarak seçilmiş. Ashoka, tüm dünyanın kabul gördüğü en büyük sosyal girişimcilik örgütü olarak kabul edilmektedir.

Demir, www.meslekhastaligi.org sitesini kurarak meslek hastalıkları hakkında farkındalık oluşturmaya çalışıyor. Amacı okula gitmesi gere-

Bu deneyim,
öğrencilerimize
hastalarından
yaşama ilişkin neler
öğrenebileceklerini
de gösterdi.

ken yaştaki çocuk işçilere, merdiven altı kum kumlama tezgâhlarında sigortasız olarak illegal şekilde çalıştırılan işçilere ulaşmak bu hastalığı duyurmak ve engellemek. Çabaları sonuçsuz kalmamış ve ülkemizde kot kumlama yöntemi yasaklanmış. Bununla da yetinmeyip sesini tüm dünyaya duyurmaya çalışıyor. Bu amaçla İngilizcesini ilerleterek yurtdışında da bu hastalığı anlatmaya çalışıyor.

Öğrenci ve asistanlarımızla Toraksım aracılığıyla izlediğimiz bu konuşma sonrasında öğrencilerimizden hissettiklerini bir sözcük ile dile getirmelerini istedik. Ortaya çıkan liste bizim için çok anlamlıydı. Yazarak kaydettikleri bu ifadelerinin fotoğrafını sizlerle paylaşıyoruz. Dünyada mesleğimizle ilgili olan biteni işyerimizde öğrencilerimizle birlikte öğrenmek bir yana bu deneyim öğrencilerimize hastalarından yaşama ilişkin neler öğrenebileceklerini de gösterdi. Abdulhalim Demir'in mücadelesine tanık oldular. Bir silikozis hastasının toplumsal farkındalık için nasıl kararlılıkla uğraştığını gördüler. Bu sunum, belirledikleri hedeflere ulaşmak için pes etmeme ve her türlü engeli aşmak için sabırla mücadele etme konusunda bir ders niteliği taşıdığı gibi hasta bakış açısını gözden kaçırmamalarını da öğütlemekteydi. Prof. Dr. Metin Akgün ve Abdulhalim Demir, hekim ve hasta birlikte mücadele ederek toplum sağlığı alanında büyük kazanımlar sağlayabileceklerinin örneği oldular.

Hejranit hepimizi derinden etkiledi. Düzce Üniversitesi TIP Fakültesi Dönem 5 Grup 3 stajyerleri olarak yaptığımız konferansta birde sunumdağı eniyiz her kelimeyle ifade etmek istedik. Sunumunuza yanere duyurmanız dieşiyiz.

Görsellik
Çuvar
Azim
Basarı
Sistem
Öfke
Tutunma
Götürme
Gaba
Çarpış
Direniş
Adayis
Utanma

Dönem 5 Grup 3
stajyerleri

toraksım TÜRK TORAKS DERNEĞİ
BİLİMSEL VE SOSYAL PLATFORMU TORAKS DERNEĞİ

ERS 2018 KONGRESİ'NDEN NOTLAR:
TÜTÜN-MESLEK

ERS 2018 KONGRESİ'NDEN NOTLAR 31 Ekim
CANLI KONFERANSLAR SERİSİ 2018
İKİNCİ CANLI KONFERANSI 12¹⁵ - 13¹⁵

CANLI KONSEY
MODERATÖR

CANLI KONSEY
YORUMCULAR

Prof. Dr. Metin AKGÜN
Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı
ERZURUM

Prof. Dr. Peri ARBAK
Düzce Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı
DÜZCE

Doç. Dr. M. Atilla UYSAL
Atatürk Üniversitesi Göğüs Hastalıkları ve
Göğüs Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
Göğüs Hastalıkları Şişiği
İSTANBUL

Sn. Abdulhalim DEMİR
Düzce Çiğir Konağı,
Demirçi Başkent - Ankara
İSTANBUL

Canlı Konferansta yorumcularımız ERS Kongresi'nde aldıkları notları ve edindikleri izlenimleri Türk Toraks Derneği üyeleri ile paylaşacaklar.

CANLI KONSEY MODÜLÜ

Yazılımı ve tasarımı tamamıyla Bilimsel Bilişim tarafından geliştirilen **CANLI KONSEY MODÜLÜ** ile gerçekleştirilecek olan Canlı Konferansta **Prof. Dr. Metin AKGÜN ERZURUM**'dan, **Prof. Dr. Peri ARBAK DÜZCE**'den, **Doç. Dr. M. Atilla UYSAL İSTANBUL**'dan ve **Sn. Abdulhalim DEMİR** ise **İSTANBUL**'dan online olarak kendil bilgisayarları ile bağlanacaklar.

www.toraksim.org **bilimsel bilişim**

KEFEN PARASI

YAZI: Çağla Pınar TAŞTAN
caglapinar75@yahoo.com.tr

Merdivenlerden çıkarken üzerinde bir İstanbul pazartesinin ağırlığını taşıyordu. İçinden zorlukla sıyrıldığı sabah trafiğinin uğultusu kulaklarında henüz dinmemişken, ağır kokulu koridordaki insan kalabalığı karşıladı onu.

Alışmıştı. Sabahın bu saatinde göğsüne oturan fille birlikte yürüdü koridoru. Akşam olmasına daha çok vardı. Cumanın nasıl geleceğini ise düşünmek bile istemiyordu. Polikliniğin kapısından içeri girdi. Çantasını sandalyeye koydu, çiçekleriyle selamlaştı. On Mayıs günü, arkadaşının ona hediye ettiği mor orkidenin yapraklarını özenle okşadı. Sekreteri yine ondan önce gelmiş, o çok sevdiği gül kolonyasından odasına serpiştirmişti bile. Taze gül kokusunu derin derin çekti içine. Önlüğünü giydi, bilgisayarını açtı. Önüne düşen listeden hastalarını almaya başladı...

Mesleğini seviyordu. İçeri giren her hasta, bazen bir hastalık, bazen bir ömür ve bu ömürle birlikte bir hikâye taşıyordu. Onları dinlemek, yaralarına bakmak, hayatlarına dokunmak gibi oluyordu çoğu zaman. Bazen

gülerek, bazen hüznülenerek, bazen ciddileşerek; bazen de öfkelenerek dinliyordu bu hikâyeleri. Öyle ki, kimi zamanlarda bir hekim olarak değil de, oracıkta, perdenin arkasında, elinde kalemi defteriyle oturmuş bir öykü yazarı gibi dinlemek istiyordu onları.

Sıra Fatma Hekimoğlu'ndaydı.

Kapı açıldı. Bir değil, iki değil, üç değil... Tamı tamına beş kişi girdi içeri! Biri sevimli, peşembe toparlak yüzlü, yaşlı bir teyzecik; diğeri ince, uzun boylu, başörtülü bir kadın ve yanında boncuk gibi dizilmiş üç çocuk... Doktor gülümseyerek baktı önündeki tabloya. Salt, yan yana dizilmiş bu görüntüleriyle bile, anlatılmamış bir hikâye gibi duruyorlardı odanın ortasında.

Gülümseyerek, "Hanginiz hasta?" diye sordu.

Genç kadın, "Annem" dedi, yaşlı kadını göstererek. "Ben geliniyim, bir süredir öksürüğü geçmedi" diye ekledi.

Doktor önce hastasının öyküsünü almaya koyuldu; sonra sırtını dinledi, genel muayenesini yaptı. Bir akciğer

filminin gerekli olduğunu söyleyerek hasta ve yakınını yönlendirdi. Önde teyzecik, arkasında gelini, sonra boncuk boncuk diğerleri olmak üzere odadan çıktılar.

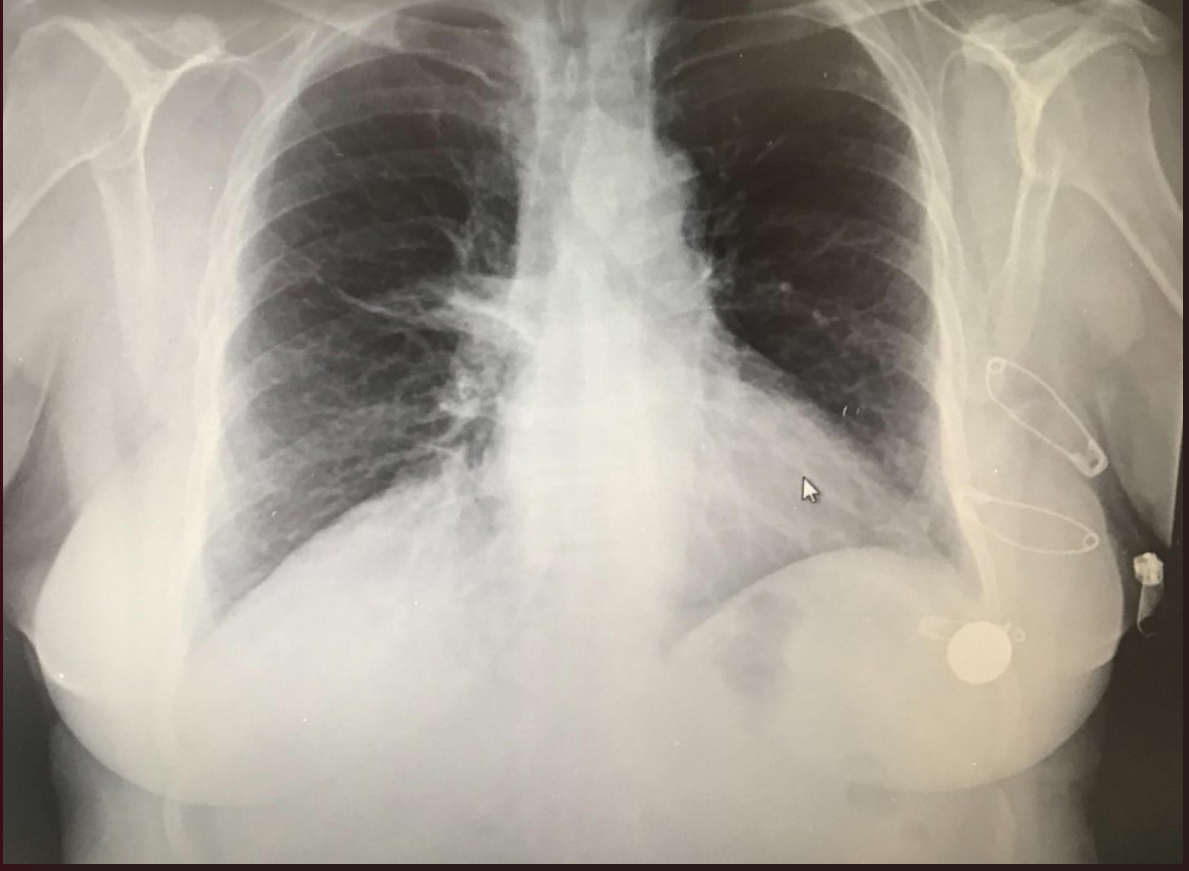
Sıradaki hastayı aldı doktor. Sonra bir diğerini, sonra diğerini. Çoğu, bir aile hekiminin kolaylıkla üstesinden geleceği, birbirine benzeyen semptomlardı. Basit ağrılar, olur olmaz şikâyetler, üst solunum yolu enfeksiyonları... İnsanların, bunlar için eğitim ve araştırma hastanelerini doldurmaları, doğrusu büyük verimsizlikti. Sağlıkta basamak sisteminin yanlış uygulanmasından kaynaklı bu gereksiz bir iş yükü, maalesef nice hastanın uzman hekime erişimini güçleştiriyordu.

Kapı çaldı, bir baş uzandı içeri, "Sonuç için gelebilir miyiz, Hocam" dedi.

Biraz önceki teyzeciğin geliniydi. En önde sevimli, toparlak yüzü, tıfıl tıfıl adımlarıyla teyze olmak üzere, aynı hikâyenin devamı gibi süzülüyor içeri.

Bilgisayardan Fatma Hekimoğlu'nun kaydını buldu, akciğer filmini açtı. Dikkatle baktı filme. Birden kaşları

“Bir akciğer grafisi her zaman bir hastalığı göstermez, bazen bir insan hikâyesidir onun anlattığı.”

çatıldı. Bakışları, gördüğü tuhaf bir şeyi anlamak ister gibiydi. Filmden biraz uzaklaştı, sonra yaklaştı; yeniden uzaklaştı.

Kaygıyla küçülen gözleri, filmin üzerindeki bir noktada dolaşıyordu. Hastanın sol göğsünün üzerinde ilginç bir oluşum vardı. Sıra dışı bu şeyi anlamaya çalıştı. Halka halinde, sınırları keskin, bir santimetreden biraz büyük dansite...

Birden durdu! Yüzünün hatları yavaşça gevşedi. Çatılan kaşları düzeldi. Yüzündeki endişe çizgilerinin yerini muzip bir gülümseme aldı. Yaşlı kadına dönerek;

“Fatma Teyze, üzerinde çeyrek mi var senin?” dedi.

Yaşlı kadın, hiç beklemiyordu, gayri ihtiyari çılgınlığı bastı:

“Amannnnn! Doktor Hanım, nettin

sen! Ben onu gelinden saklamıştım, sırrımı açık ettin!”

Bir an için buza kesti oda. Soğuk bir sessizlik havada asılı kaldı. Gelinin, sessiz bir gök gürültüsünü andıran bakışları, kaynanasına doğru şimşek gibi bir parladı bir söndü.

“Anneee!?” dedi.

Doktor, gelinin kara bulutlar toplamış gözleriyle, yüzünü tülbendiyle kapatmaya çalışan yaşlı kadının yere düşen mahcup bakışları arasında buldu kendini.

Koyvermek üzere olduğu kahkahasını zor tuttu. Aceleyle, ciddi hallerinden birini takınmaya çalıştı. Yaşlı kadının öksürüğünden bahsetti, araya laf karıştırdı; ilaç dedi, geçer dedi, dikkat et dedi...

Sonrası, olağan poliklinik döngüsünde sürdü gitti. Yazılan reçete, ilaçla-

rın nasıl kullanılacağına dair kısa bir açıklama, verilen reçete kodu; elinde reçete olduğu halde hışımla dışarı fırlayan gelin, arkasına boncuk gibi dizilmiş çocuklar...

Yaşlı kadın en arkada kalmıştı. Çıkar-ken doktora yaklaştı,

“Doktor Hanım bir şey soracağım” dedi. Yuvarlak yanakları iyice pembeleşmişti. Ona doğru eğilen doktorun kulağına doğru fisıldadı:

“Paralar da gözüküyor muydu? Yanlış anlama, bilirsin ya, kefen parası işte...”

Kapıdaki numara sayacı durmuştu. Yaşlı kadın, ürkek adımlarla gelinin arkasına düşmüş, ona yetişmeye çalışıyordu.

İçerden, Doktor Pınar’ın kahkahaları duyuluyordu...

Dr. Mehmet Ali HABEŞOĞLU
mhablesoglu@hotmail.com

**TTD Çukurova
Şube Başkanı**

Gerek merkezde gerekse şubelerde çok iyi işler yapıldığı halde bazen üyelerin beklentilerini karşılayamamaktadır. Merkezimizden bunun psikolojik, sosyolojik, ekonomik vs. yönlerini saptamaya yönelik kapsamlı bir çalışma yapmasını öneriyorum.

1.Kendinizi kısaca tanıtır, TTD geçmişinizi özetler misiniz?

Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi 1995 yılı mezunuyum. Aynı üniversitede uzmanlık eğitimimi tamamladım (1996-2002). TTD ile asistanlığımın ilk yıllarında tanıştım. Derneğin düzenlediği ilk kış okuluna ve ardından ilk yeterlilik kurulu sınavına katıldım. Halen çalışmakta olduğum Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adana Dr. Turgut Noyan Araştırma ve Uygulama Merkezi'nde göreve 2002 yılında başladım. 2012 yılında doçentlik unvanını aldım.

Daha önce TTD Çukurova Şubesinde sekreter ve yönetim kurulu üyesi, Uyku Bozuklukları Çalışma Grubunda yönetim kurulu üyesi ve 18. Yıllık Kongrede mali sekreter olarak görev aldım. Bu görevler işin mutfağındaki işleyişi öğrenmemi sağladı. Birçok konuda dernekte öncü roller üstlenmiş olan Çukurova Şubesinin başkanı olmamın sorumluluklarımı artırdığını düşünmekteyim.

2.Şubenizde gerçekleştirdiğiniz etkinliklerin yansımaları ve karşılaştığınız zorluklar nelerdi?

Üyelerinizin talep ve beklentilerini yerinde dinlemek için, yönetim kurulu olarak bazı üyelerimizi çalıştıkları kurumlarda ziyaret ettik. Aynı kapsamda üyelerimize sosyal medya aracılığı ile anket çalışmaları yaptık. Mersin'de "Göğüs hastalıklarında tedaviye uyum sorunu" ve Antakya'da "Tıpta geleneksel ve tamamlayıcı uygulamalar" konularını ele alan iki toplantı yaptık. Antakya toplantısı gerek içeriği ile gerekse toplantı sonrasında düzenlediğimiz Antakya gezisi nedeniyle oldukça ilgi gördü. Uzun bir aradan sonra şubemize bağlı tüm illerden katılım sağlandı.En çok toplantılara sponsor bulmak ve toplantı organizasyonu için gereken bürokratik prosedürleri yerine getirmekte zorlanıyoruz. Bu nedenle aylık bilimsel toplantı programımızı aksatmış durumdayız. Şube aylık toplantı organizasyonlarının, özellikle sponsorluk konusunda, dernek merkezinden

yürütülmesinin tartışmaya değer bir çözüm olduğu kanısındayım. Böylece şube yönetimi, üyelere ulaşma ve örgütlenme konusunda daha çok zaman ve emek harcayabilir.

3.Planladığınızı etkinlikler nelerdir?

Öncelikle aylık bilimsel toplantılarımızı, kurslarımızı ve dünya günlerinde yaptığımız etkinliklere devam edilecektir. Üyeleri bir araya getirecek kahvaltı, gezi, müzik dinletisi gibi sosyal etkinlikler yapmayı planlıyoruz. Toraksım sayfasında canlı yayınlanan etkinlikleri il bazında bir araya gelerek üyelerle birlikte izlemeyi planlıyoruz. Bu etkinlikler planlarken önceliğimiz üyelerimizin talepleri olacaktır.

4.TTD'nin ülke geneline yayılan şubelerimizin anlamları ve işlevleri size göre nelerdir?

Şubeler derneğin üyelere açılan kapısıdır. Öncelikli görevi, etkinliklere katılan aktif üye sayısını ve üyelerin aidiyet duygusunu artırmaktır. Gerek merkezde gerekse şubelerde çok iyi işler yapıldığı halde bazen üyelerin beklentilerini karşılayamamaktadır. Merkezimizden bunun psikolojik, sosyolojik, ekonomik vs. yönlerini saptamaya yönelik kapsamlı bir çalışma yapmasını öneriyorum.

5.Şubelerimize bağlı illerdeki üyelerimiz ile iletişimi artırmak için önerileriniz nelerdir?

İletişimi artırmak için sosyal medyayı çok sık kullandığımız halde geri dönüşlerin yetersiz olduğunu söyleyebilirim. Bu konuda il temsilcilerinin aktif görev almasının son derece önemli olduğu kanısındayım. Ne yazık ki bunu yeterince başaramadığımızı düşünüyorum. Bu amaçla il temsilcilerini desteklemek ve motive etmek amacıyla bir toplantı organize edilebilir. Daha önce şubemizde yaptığımız gibi, üyeleri tek tek dolaşarak beklentileri ve önerilerini almak ve üyeliklerini güncellemeleri konusunda yardımcı olmak üzere bir eleman görevlendirilebilir.

1. Kendinizi kısaca tanıtır, TTD geçmişinizi özetler misiniz?

1964 yılında Malatya’da doğdum. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi’nden 1987 yılında mezun oldum. Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı’ndan 1992 yılında Göğüs Hastalıkları uzmanı, 1995 yılında doçenti, 2001 yılında ise profesörü oldum. Derneğimizin kuruluşundan beri, önce Çukurova şubesinde, sonra Orta Anadolu şubesinde yönetim kadrosunda pek çok görev aldım ve 2016 yılında bu şubemize başkan olarak seçildim. 2016-2018 döneminde aile hekimlerine yönelik güz sempozyumu ve sonrasında 2017 güz döneminde Solunum Yetmezliği ve Yoğun Bakım Çalışma Grubumuzla birlikte “Mekanik Ventilasyon Kursu” gerçekleştirdik. Eğitim serisi editörlüğünü üstlendiğim TTD hasta kitapçıkları (KOAH’la yaşam, sigarayı bırakıyorum vs.) beni çok mutlu eden çalışmalarıdır.

2. Şubenizde gerçekleştirdiğiniz etkinliklerin yansımaları ve karşılaştığınız zorluklar nelerdi?

Güz etkinliğimiz İleri Solunum Fonksiyon Testleri kursu idi. Çok başarılı, kontenjanın iki katına yaklaşan bir kursiyer katılımı ile doyurucu bir kursumuz oldu.

3. Planladığınız etkinlikler nelerdir?

2019 güz sempozyumumuzu planlıyoruz (“Doğumdan ölüme bağışıklama”). Dünya Kadınlar Gününde “Gündelikçi kadın işçiler” sempozyumumuz olacak. Dünya günlerini kutlamaya önem veriyoruz. Dünya KOAH Gününde basın bültenini, GARD’ın gönderdiği “parkta KOAH hastası” videosunu yazılı/görsel medyaya dağıtacağız. Kampüs içinde 2 SFT standı kuracağız, başında 3 TURKMISC öğrencimiz olacak. Kayseri İl Sağlık Müdürlüğü

ile işbirliği içinde aile hekimlerine KOAH eğitimi vereceğiz. Düzenli aylık eğitim etkinliklerimiz var. “Masif Pulmoner Emboli Yönetimi”ni Yozgat’ta konuşacağız. Aylık toplantılarımızda Kırşehir’e ve Sivas’a gitmeyi planladık.

4. TTD’nin ülke geneline yayılan şubelerimizin anlamları ve işlevleri size göre nelerdir?

TTD, üyeleri ile var olan bir dernektir. Üyeler olmazsa dernekte fiziksel kimliğini kaybeder. Şimdiye kadar Orta Anadolu şubesi gibi küçük şubelerde katılımın az olması sorunlarımızdan önemlilerinden biriydi. Günümüzde hâlihazırda var olan bilimsel toplantı enflasyonu ile üyelerimiz bir anlamda bıkıyor. Hekimi değersizleştiren sağlık politikaları üyelerimizin bir akşam da aylık toplantılarımıza vakit ayırmalarını engelliyor. Yeniden şube bilimsel programı oluşturulacağı zaman farklı disiplinlerden de konuşmacı davet ederek programı oluşturmaya özen göstereceğiz. Böylece o bölümlerinden de dinleyici kazanabilecek ve farklı bakış açıları, deneyimler ile toplantılarımızı zenginleştirebileceğiz.

5. Şubelerimize bağlı illerdeki üyelerimiz ile iletişimi artırmak için önerileriniz nelerdir?

İl temsilcileri ile iletişimi artırmak için her ilin temsilcisini bizzat aradım. Şubemize bağlı Sivas ilinde her yıl mutlaka bir toplantı yapmayı planlıyoruz. Gideceğimiz iller aynı zamanda üniversitenin olduğu iller ve oralardaki üyelerimizin katılımı özellikle önemli. Derviş misali, derneğimizin üye sayısını artırmak, derneğin bilinirliğini, güvenilirliğini artırmak için çabalayıp duruyoruz. Sonuçta gönül bağıyla kopmaz bağlandığım derneğim için çalışmaktan kıvanç duyuyorum.

Dr. İnci GÜLMEZ
incigul@erciyes.edu.tr

**TTD Orta Anadolu
Şube Başkanı**

TTD, üyeleri ile var olan bir dernektir. Üyeler olmazsa dernek de fiziksel kimliğini kaybeder.

BİZ BÜYÜDÜK...

YAZI: Nilüfer AYKAÇ
niluferaykac@gmail.com

Her Şey Murathan Mungan'ın dizesinde saklı:
"Biz büyüdük ve kirlendi dünya"...

Büyük, daha büyük, çok büyük, daha da büyük
ve en büyük olmak için atılan adımlar kirli bir
dünyayı hediye etti çocuklarımıza.
Kalkınmayı, doğa ve insanın uyumu yerine
ekonominin ve rantın büyümesi olarak kabul
eden bakış açısı sağlıksız bir havayı miras bıraktı
geleceğe...

Bugün dünya nüfusunun yüzde 95'inden fazlası, yani yaklaşık yedi milyar insan, kirli bir havayı solumak zorunda ciğerlerine. Yedi milyon insan, iç ve dış ortam hava kirliliği nedeniyle vaktinden önce ölüyor bu dünyada. Yoksulluğun var ettiği iç ortam hava kirliliği 3.8 milyon kişiyi, kışkırtılmış sanayileşmenin ortaya çıkardığı dış ortam hava kirliliği ise 3.2 milyon insanı erkenden öldürdü bu dünyada 2016 yılında. Türkiye'nin de içinde bulunduğu Avrupa bölgesinde hava kirliliğinin her yıl 500 bin canı erkenden aldığı biliyoruz.

Küresel eşitsizlik, kirlenen dünyada da etkisini gösteriyor. Bu dünyanın kahrını çeken düşük ve orta gelirli ülkelerde yaşayanların hemen tamamı (%97) sağlıksız havaya maruz kalırken, küresel iklim değişikliğinden sorumlu olan yüksek gelire sahip ülkelerde bu oran yarı yarıya az (%49). Yaşamı eşit biçimde paylaşamayanlar, kirliliği ve ölümü de eşit bir şekilde paylaşmıyor. Yoksulların ve yoksunların payına dünyanın her bir yerinde hastalık ve ölüm daha çok düşüyor.

Global Air 2018 verilerine göre; dünya çapında ölümlerin önde gelen çevresel nedeni hava kirliliği. Açık ve kapalı alanlarda uzun süre hava kirliliğine maruz kalmanın inme, kalp krizi, akciğer kanseri ve kronik akciğer hastalığına yol açtığı ve bu hastalıkların da 6.1 milyon prematüre ölüme yol açtığı biliniyor.

Her geçen gün yaşamı yok etme pahasına, doymak bilmez bir açlıkla büyüyen bu dünyada hava kirliliği, tüm sağlık riskleri arasında en yüksek dördüncü ölüm nedeni...

Dünya çapında hemen hepsi yoksul olan 2.5 milyar insan, yemek pişirmek ve ısıtmak için kullanılan katı yakıtlardan kaynaklanan hava kirliliğine maruz kalıyor. Kömür, odun, odun kömürü, gübre veya diğer biyokütle yanmalarından kaynaklanan kirli hava özellikle kadın ve çocukları vuru-

Biz Büyüdük... Ve Kirlendi DÜNYA

YAZI: Nilüfer AYKAÇ
niluferaykac@gmail.com

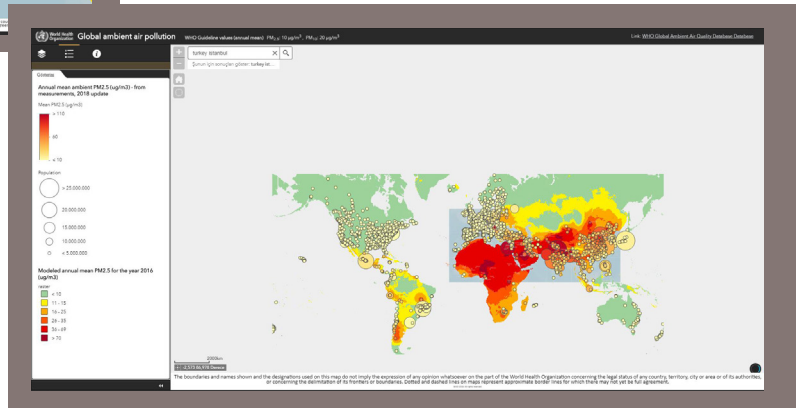
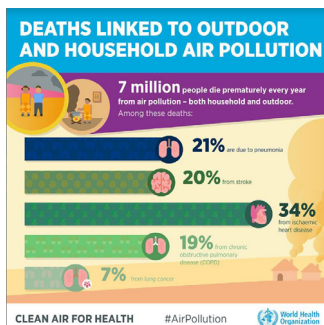
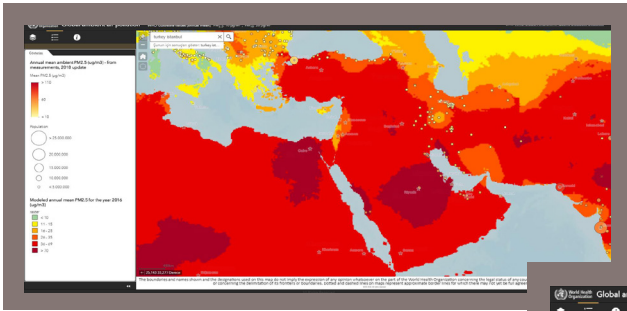

yor. Asya ve Afrika'daki düşük ve orta gelirli ülkelerde yaşamak, hem kapalı hem açık ortamlarda ölümcül kirliliği solumak anlamına geliyor.

Evlerin içlerindeki kirlilik ise kapı ve pencerelerden sızarak dış ortamı da etkiliyor. Açık havaya yayılan iç mekân kirliliğinde Hindistan başı çekiyor. Hindistan'da her 4 ölümden biri, Çin'de ise her 5 ölümden biri hava kirliliğine bağlı bir hastalık nedeniyle...

Sonbahar soğğunun bastırıldığı bir Eylül sonunda 2.5 mikrondan küçük partiküllerin yarattığı kirlilikte Asya ve Afrika "kırmızı" alarm veriyor (27 Eylül 2018, <http://maps.who.int/airpollution/>). Gelişmiş "kuzey"de doğan çocuklar ise eşitsiz bu dünyanın şanslıları; onların soluduğu hava, "güney"nin bahtsız çocuklarının aksine "yeşil" ve temiz.

Türkiye ise Nazım'ın Doğum şiirinde ifade ettiği gibi "Benim oğlan / dünyaya geldiği zaman / çocuklar doğdu Anadolu'da, / mavi gözlü, kara gözlü, elâ gözlü bebeklerdi. / (...) / kim bilir kaç sağ kalır mucize kabilinden." Şiirden yıllar sonra daha da büyük mucizeler gerekiyor. Çünkü artık Anadolu baştan sona kırmızı, kıpkırmızı: (güncel haritaya ulaşmak için <http://maps.who.int/airpollution/> adresini kontrol edebilirsiniz)

Biz Türk Toraks Derneği üyeleri olarak bugün, başta görevi başındayken öldürülen meslektaşlarımız Fikret Hacıosman, Edip Can Kürklü, N. Göksel Kalaycı, Ali Menekşe, Ersin Arslan, Melike Erdem, Kamil Furtun, Aynur Dağdemir, Abdullah Büroğul, Metin Güneş, Hüseyin Ağır, Muhammed S. Berilgen olmak üzere, katledilen tüm sağlık çalışanlarının anısına **Avrasya Maratonunda** 10 km koşuyu tamamladık. Amacımız, yaşamını halkının sağlığına adayan biz sağlık çalışanlarına uygulanan şiddetin önlenmesi, her türlü şiddet özendirici davranışa son verilmesi ve bu konuya ilişkin daha kapsamlı, etkili, caydırıcı bir yasanın çıkarılmasını sağlayacak toplumsal bilincin oluşturulmasıdır” (11.11.2018)

TORAKS'IN FIRTINA KADINLARI

"Bu topraklarda güneşi kadınlar doğurur..."

YAZI: Yaşar SEYMAN
yasarseyman@gmail

Erzurum ana yadigârı bir şehir...
Erzincan'a varamadan uçakla
Erzurum'a indim...

Erzurum türküleri ile büyüdüğüm
için havaalanına giderken; dilime o
bildiğim türküler düştü. Önce eşliğinde
halay çektiğimiz neşeli türküler...
Bizim türküler...

"Akça ferikler ince ferikler/ Toplanın
gızlar toplanın/ Dizilin gızlar dizilin"
türküsü ilk aklıma gelen oldu. "Er-
zurum'un dağında/ Ağam yar paşam
yar/ Güller açar bağında /Ağam yar
paşam yar/ Öyle bir yar sevmişim/
Ağam yar paşam yar/ On üç on dört
yaşında" gençliğimde ne çok seve-
rek, bu türküyle hem söyleyip hem
de halay çektim. "Erzurum ovasında/
Delloy delloy deloy can/ Gül açar
yaylasında/ Kız yanağın al olmuş/
Güzeller arasında/ Delloy delloy de-
loy can" türküsü ile Erzurum'a gel-
dim.

Bilim insanlarının Erzurum'daki
'Kadın ve Akciğer Sağlığı Sempozy-
umu' için toplanın gızlar toplanın
misali TORAKS'ın kadınları, bu bil-
gi şöleni için ülkenin her köşesinden
Erzurum'a koştuk. Benazir kitabı su-
numumla başlayan konferans, konu-

macı ve dinleyicilerin çoğunluğunu
kadınların oluşturduğu bir katılımı
sürdü...

Erzurum'a indiğimde alanda beni
Prof. Dr. Metin Akgün karşıladı. He-
yecanla valizimin gelmediğini söyle-
dim. Arabayla diğer konuşmacılarla
buluşacağımız mekâna gitmek için
hareket ettik.

Metin Hoca'ya, o günlerde kaybet-
tiğimiz Erzurum'un güçlü sesi Mü-
kerrem Kemertaş'ın TRT kaydı bir
CD'sini armağan olarak götürmüş-
tüm. Hemen açıp, arabada çalmaya
başladı. Valizimi bana Tatyana türküsü
unutturdu: "Amman amman/ Dün
gece yar hanesinde/ Yastığım bir taş
idi/ Altım çamur üstüm yağmur/ Yine
gönlüm hoş idi"

Akşam yemeğinde Arzu Yorgancıoğ-
lu, Fatma Evyapan, Birsen Ocaklı
ve Peri Arbak ile tanıştım. Bir saat
sonra valizimin gelişinin sevinciyle
de, akşam nasıl geçti anlayamadım.
TORAKS'ın Fırtına Kadınları ile gün
döndü...

Hem odama yerleşiyor hem de o
meşhur aşk türküsünü mırıldanıyor-
rum. Deli cesaretime bakar mısınız?

Sorumlusu TORAKS'ın fırtına ka-
dınları biliyorum.

"(Yavru yavru) / Huma kuşu yüksek-
lerden seslenir/ (oğul) Yar koynunda
bir çift suna beslenir beslenir/ Sen
ağlama kirpiklerin (kömür gözler)
ıslanır/(oğul) Ben ağlım ki belki gö-
nül uslanır uslanır/(ah) Ben ağlım ki
gülüm/ Eğlen eğlen eğlen eğlen belki
gönül uslanır."

Güzel bir Erzurum sabahına ana ku-
cağında dinlenmiş, omzunda özlem
tüketmiş biri olarak hazırlandım. Ana
şehrimiz Erzurum'da Benazir'le biz
de fırtına olup eselim mi?

Benazir kulağıma fısıldadı: "Sakin,
biz konuğuz meltem olup eselim."

"Türk TORAKS Derneği Kuzeydoğu
Anadolu Şubesi', 'Çevresel ve Mes-
leki Akciğer Hastalıkları Çalışma
Grubu', 'Kadın ve Akciğer Hastalıkları
Görev Grubu' tarafından ortak-
laşa düzenlenen 'Kadın ve Akciğer
Sağlığı Sempozyumu' 7 Nisan 2018
tarihinde Erzurum'da yapıldı.

Konuşmacıların uğraşı alanlarındaki
gelişmeleri anlattıkları yeni söylem-
leri, katılımcı yüzlerce dinleyiciyi
büyüledi.

BİLGİ ŞÖLENİNDE BİRİKTİRDİK

İlk oturumun kolaylaştırıcıları:

Prof. Dr. Metin Akgün ve Peri Arbak'dı.

Oturumun açış konuşmasını Türk TORAKS Derneği Kuzeydoğu Anadolu Şubesi Başkanı Ömer Araz yaptı. İlk konuşmacı olarak; “Benazir’i neden yazdım?” başlıklı, kadın Emeği ile örülü sunumumu yaptım. Dolu salonda merak ve ilgiyle dinleyen katılımcılar, heyecanımı da yok ettiler. Bilim insanları ile bilgi şöleni coşkuyla akmayı sürdürdü...

ARZU YORGANCIOĞLU

Yorgancıoğlu, “Tekstil sektöründe çalışanların, özellikle atölyelerde kumaşlardan çıkan pamuk tozlarına, boyalara maruz kaldıklarını, bunun da astım ve KOAH riskini yükselttiğini” anlattı. Arzu Yorgancıoğlu, sanatın gücünden de yararlanarak, toplumsal cinsiyet ve bu alanda TORAKS Derneği’nin etkinliklerini şiirlerle bezeyerek sundu. Uzun yıllar hobi olarak sürdürdüğü yemek tutkusunu, eşsiz tariflerle hazırladığı “Arzu’nun Mutluluk Reçeteleri” adlı kitaba taşıyan Arzu Hoca, etkinlik sonunda, gelirini Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği’ne bağışladığı kitabını da imzaladı.

Dr. Birsen Ocaklı: 1990 yılında da Ege Üniversitesi Tıp Fakültesini bitirdi. Süreyyapaşa Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Eğitim Araştırma Hastanesinde, Göğüs Hastalıkları Uzmanlık eğitimini aldı. Halen aynı hastanenin yoğun bakım ünitesinde görev yapmaktadır.

Dr. Birsen Ocaklı, “Biomass Maruziyeti ve Kadın Akciğer Sağlığı” konusunda bilgi verdi.

Birsen Ocaklı, Dünya Sağlık Örgütü verilerine göre, günümüzde dünya nüfusunun yaklaşık yarısının, ev içi enerji tüketimi için biyomas yakıt kullandığını söyledi. Tezek, ekin artıkları, odun, çalı çırpı benzeri yakıt türlerine “biyomas” dendiğini hatırlatan Dr. Ocaklı, mutfaktaki katıl

Prof. Dr. Arzu Yorgancıoğlu: 1986 yılında Ege Üniversitesi Tıp

Fakültesini birincilikle bitirdi. 1992 yılında Göğüs Hastalıkları ve Tüberküloz uzmanı, 2001 yılında profesör oldu. Halen Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı Başkanı olarak görev yapmaktadır. Astım ve KOAH alanında özel olarak çalışmakta, bu alanda uluslararası çalışmalar yürütmektedir.

Toplumsal Cinsiyet ve Türk TORAKS Derneği’ni temsil eden Prof. Dr. Arzu Yorgancıoğlu:

“Akciğeri doğuştan erkeklerden daha küçük olan kadının, hormonal farklılıkların da etkisiyle, akciğer hastalıklarına erkeklerden daha fazla yatkın olduğunu,” ifade etti ve “kadının akciğeri tehdit altında,” dedi. Yorgancıoğlu, tuz ruhu ve çamaşır suyunun tehlikesine de değinerek, ikisinin bir arada kullanılmamasına dikkat çekti.

Prof. Dr. Arzu Yorgancıoğlu, özellikle Anadolu’da kırsal kesimde hâlâ ısınmak ve yemek pişirmek için tezek kullanıldığını ve tezeğin yanması sonucu ortaya çıkan biyomas gazlarının solunum yollarını etkilediğini anlattı. Bu gazlara en çok maruz kalanların da; ocak başında ekmek yapan, yemek pişiren ve gün boyu evde kapalı ortamda bulunan kadın ve çocuklar olduğunu belirtti.

BİRSEN OCAKLI

olarak açıkladığı biyoması, özellikle kadınları ölüme götürdüğünü anlattı. Dr. Birsen Ocaklı, Dünya Sağlık Örgütü ve Dünya Bankası'nın yaptığı çalışmada, solunum sistemi hastalıklarının, kadın ölüm nedenleri arasında, üçüncü sırada yer aldığını vurguladı. Dr. Birsen Ocaklı, biyomasın sadece ülkemizde değil, gelişmekte olan ülkelerde de sorun yarattığını ve çok yaygın kullanılan bir yakıt türü olduğunu belirtti. Ocaklı, dünyada yaklaşık üç milyar kişinin biyomas yakıt kullandığını açıkladı. Birsen Ocaklı, iç ortam hava kirliliğine sebep olan biyomas yakıt kullanımı nedeniyle, başta kadınlar olmak üzere, dünyada dört milyon üstünde insanın hayatını kaybettiğine dikkat çekti. Ocaklı, toplumsal cinsiyet temelli sosyal rolleri nedeniyle, özellikle Doğu'da ve Anadolu'da, kadın ve kadının yanından ayrılmaz olan çocukların ısınma ve yemek amaçlı kullanılan biyomas yakıttan etkilendiğini vurguladı. Birsen Ocaklı, biyomas yakıtla ortaya çıkan karbonmonoksit düzeyinin, yemek pişirirken on kat daha arttığına da vurgu yaptı.

Birsen Hoca'yı dinleyen erkeklerin, yaşamlarındaki kadınların zorluklarına yolculuk ettiklerine tanık oldum. Kimileri bunu dillendirdi.

İkinci oturumun kolaylaştırıcıları: Leyla Sağlam ve Arzu Yorgancıoğlu idi.

Fatma Evyapan: 1984 yılında İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'ni bitirdi. 1990 yılında Göğüs Hastalıkları uzmanı, 2006 yılında profesör oldu. Türk Toraks Derneği Çevre ve Meslek Hastalıkları Çalışma grubunda çeşitli görevlerde bulundu. Halen Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalında öğretim üyeliği görevini sürdürüyor.

Prof. Dr. Fatma Evyapan, "Halı Dokuma Sektöründe Kadın Akciğer Sağlığı" konusunu ele aldı.

Halı dokumak hasta ediyor.

Erzurum'da düzenlenen 'Kadın ve Akciğer Sağlığı' bilgi şöleninde konuşan Prof. Dr. Fatma Evyapan, halı dokumacılığı yapanların kas-iskelet sistemi ve solunum yolu hastalıkları ile karşı karşıya kaldığını söyledi. Fatma Hoca, bir uğraş sahibi olmak için halı dokumacılığının tercih edildiğini, sekiz yaşından itibaren bu işe başlayanlar olduğunu

hatırlattı. Fatma Evyapan, halı dokuyanların, uzun süreli oturma nedeniyle, kas ve iskelet sisteminde sağlık sorunları yaşadıklarını vurguladı. Halı dokumak için kullanılan yün ipliklerin de birtakım hastalıklara yol açtığını anlatan Evyapan şunları söyledi: "İpliklerden çıkan ve havaya saçılan yün tozlarında, bakteriler gibi çeşitli organik kirleticiler bulunuyor. Bu tozlar ve boyalarda kullanılan kimyasallar, solunum yollarında tahriş, farenjit, iltihaplanma, akut bronşit gibi sorunlara yol açıyor. Kullanılan makas, tarak, bıçak gibi malzemeler ellerde bozulmalara, yaralanmalara, zedelenmelere, iş kazalarına neden oluyor." Halı dokuyan kadınlarımız için dertlerini, sevinçlerini, aşklarını halılara yazan kadınlarımız derken bu sorunlarla karşı karşıya olduklarını bilmiyordum, öğrendim.

Prof. Dr. Peri Arbak: 1985 yılında İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden mezun oldu. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı'nda uzmanlık eğitimini tamamladı. Halen Düzce Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde profesör olarak görev yapmaktadır.

Prof. Dr. Peri Arbak da "Doğu Anadolu'da Kadın Emeği ve Akciğer Sağlığına Etkileri" konusunu işledi.

Doğu'dan Batı'ya Kadın Emeği

Arbak konuşmasında, Doğu ve Batı farkının, Osmanlı ve Cumhuriyet dönemlerinde kadın emeğine de yansımaları belirtti. Peri Arbak, Batı'da 1908 yılında, gıda, dokuma, tütün sanayisinde işgücünün üçte birinin kadınlardan oluştuğunu, Doğu'da ise ücretsiz tarım işçiliği, halı, ipek ve yün dokumacılığı ile hayvan bakıcılığının kadınların yoğunlaştığı iş alanları olduğunu açıkladı. Prof. Dr. Peri Arbak, Cumhuriyet dönemiyle birlikte devlet işletmeciliğinin, (Sümerbank, Tekel, et ve gıda kombinaları) Batı'da olduğu gibi Doğu'da da kadın emeğini göreceli olarak özgürleştirdiğini ifade etti. Arbak, artık kadın emekçilerin de konser dinlediğini, sinemaya gittiğini, okuma yazma öğrendiğini ve en önemlisi daha önce ücretsiz işçi olarak

FATMA EVYAPAN

sürdürdükleri dönemi, kamu işçisi olarak tamamladıklarını anlattı. Peri Arbak, Doğu'da tarım işçiliğinin kadınların hep başat emek biçimi ola geldiğini, devletçi ekonominin bitirilmesinin, devlet işletmelerinin kapanmasının ve uzun süren göç döneminin, Doğu'da tarımda kadın istihdamını azalttığını açıkladı. Arbak, "Şehre göç eden kadın, ya ev kadını ya işsiz ya da özel sektörde işçi oldu," dedi.

Prof. Dr. Peri Arbak, Erzurum ve çevresindeki kadınların, büyükbaş, küçükbaş hayvan yetiştirdiklerini, şeker pancarı, fasulye ektiklerini, dokuma ve gıda işletmelerinde çalıştıklarını belirtti. Erzurum ve çevresinde süt ürünleri ve peynir üretiminin, kayısı kükürtleme ve farklı tarımsal aktivitelerin yaygın olduğunu söyleyen Arbak, "Kadın emekçiler; hayvanlardan bulaşan enfeksiyöz hastalıklar (bruselloz, kist hiditik), mikrobik olmayan yangısal akciğer hastalıkları, astım, tıkaçıcı akciğer hastalıkları açısından risk altındadırlar," dedi. Burada yer verilenler, Peri Arbak'ın kocaman sunumundan sadece bir tadımlıktır.

Nene Hatun Diyarından Kadınlar Ses verdi

Kadın haklarına duyarlı bilim insanları Prof. Dr. Metin Görgüner ile Prof. Dr. Metin Akgün'e kadınlar günü nedeniyle düzenledikleri bu toplantıda katkılarını bizden esirgemedikleri için bin teşekkür ediyorum. Onların duyarlı yüreklerine sığınarak fırtına kadınları yazdım. Örgütlü olmak ne güzel...

TORAKS Derneği bir örgüt, ülke genelinde üyeleri var. Halk sağlığı ve ülkemiz için çok güzel etkinlikler yapıyorlar. Tüm etkinliklerinde bilinçli olarak sanatın gücünden yararlanıyorlar. O nedenle etkinlikleri kalıcı izler bırakıyor. Örgütlü olmak mutluluktur. O konferansta bir kez daha bilinen sözümü dillendirdim: "Bir kelebek kadar

ömrüm olsa örgütlü yapılarda tüketirim." Bu muhteşem bilgi şölenine beni çağıran Prof. Dr. Metin Akgün'e, bizi dinlemeye koşanlara ve konuşanlara bin teşekkür ediyorum. Etkinlik sonunda Arzu Yorgancıoğlu ile kitaplarımızı imzaladık. Günü ölümsüz kılmak için fotoğrafın güçlü diline sığınıp bir kare ile günümüzü ölümsüzleştirdik. Bu bilgi şölenine gelen herkes çoğalarak evine döndü. Dönüşte kadınların boynunda Erzurum Oltu taşlı kolyeleri ve yakamızdaki armağan broşlarla günü mühürledik.

Bilim ışığını halk sağlığı için, halkından esirgemeyenlere selam olsun!

PERİ ARPAK

BENAZİR'İ NEDEN YAZDIM?

21 Haziran, güneşin gökyüzünde en uzun kaldığı gün... 21 Haziran, bir başka güneşin doğduğu, 54 yıl gökyüzünü aydınlattığı bir gün: Benazir Bhutto'nun doğum günü. İnsanların doğduğu günü önemserim. Doğduktan sonra ölümsüz olmayı başaran insanları saygıyla anırım. Benazir, kadın olarak doğmakla yetinmeyip kendini yeniden yaratan kadın olarak zaten ölümsüzdür. Ölümsüzlerin doğum günleri de ölümsüzdür.

En uzun gün doğan Benazir, en uzun gecelerden birinde, 27 Aralık'ta öldürüldü. Kaderin bir cilvesiydi belki de bu. Karanlık, karanlık ile başladı. İndus nehri Uman denizine, oradan da okyanusa kavuştuğunda, Pakistan semaları koyu karanlık ve pusluysa. Deniz bütün gücüyle geri itiyordu Benazir'i, İndus ise "vakti geldi," diyordu tüm haşmetiyle. "O artık öldü ve ancak senin kucagında yaşayabilir. Onu buralardan götür, okyanus dinginliğinde unutulmaz olacaktır."

İşte bu, yalnızca güçlü bir kadının öyküsü değil, insanlığın öyküsüdür.

Habil ile Kabil'den bu yana süregelen iyilik ile kötülüğün kavgasıdır. Kötülük her zaman olduğu gibi kurnazlığını kullandı ve dünyanın en yürekli, en akıllı kadın-

larından birini daha avlamayı başardı. Kurnazlık her zaman akla karşı üstün gelmişti, yine geldi. Ayırım gözetmeden halkını aydınlığa taşımak için ülkesine dönen Benazir, yine halkı tarafından dünyanın gözü önünde yok edildi. Benazir bilmiyor muydu başına geleceklere? Elbette biliyordu, ama yürekli olmak işte budur: Ucunda ölüm de olsa, geri adım atmamak. Başına gelebilecekler kulağına fısıldandığında, artık geri dönüşü olası olmayan bir yoldaydı o ve geri dönmek kaldırılamayacak kadar büyük bir utanç olacaktı.

Kadınların gerektiğinde ne kadar güçlü ve kararlı olduğunun bir örneğidir Benazir. Bu yüzden de tüm dünyanın hayranlığını kazanmıştır. Bu bile Benazir Bhutto'nun yaşamını yazmam için önemli bir nedeni. Ancak Benazir'in yaşamını yazmamdaki asıl neden, dünyada çok insanla kurabileceğimi düşündüğüm bir empatiyi onunla kurabileceğim düşüncesiydi. Gençliğimden beri babamın da özeniyle Benazir yaşantımda bir örnek oldu.

Bazı yaşamlar vardır, kıskanırınız, neden sizin yaşamınız o yaşamlara benzemiyor diye hayıflanırınız. Ucunda ölüm de olsa, kısacık bir yaşam da size sunulsa, razı ol-

mak istersiniz. Zira tarihe anlamlı bir not düşmek, bütün yaşam boyunca "ben ne işe yarıyorum" sorgulamasından daha anlamlı gelir.

Kitabı yazmakla bir anlamda kendimi kısa süreliğine de olsa aynı kuşaktan olduğum Benazir'in yerine koyabildim. Bir süre onun yaşadığı sıkıntıları, sevinçleri, sevgileri ve korkuları yaşamaya çalıştım. Zor bir yaşam olduğunu ancak okudukça, tanıdıkça anlayabildim. Yaşamın zorluğunun sözcüklerle anlatılmasının olası olmadığını öğrendim. Ama elimden geleni yaptım. Benazir'i tüm içtenliğimle yeniden yaşatmaya çalıştım. Yazdıkça daha yüreklendim, yüreklendikçe daha da sevdim.

Bu tür yazılar bir açıklamadan çok, bir duygu akışı verir okuyana. Kitapta anlatmaya çalıştığım Benazir için burada sloganlaşmış söylemlerle işi basite indirgemek istemiyorum. Şu kadarını söylemekle yetineceğim: Benazir Bhutto'yu önce kadın siyasetçi olarak sevdim, sonra kadın olarak sevdim ve kitap bittiğinde artık onu insan olarak sevdiğimi fark ettim.

Az şey midir bu kazanç?

Dr. Dane EDİGER
ediger1@gmail.com

TTD Marmara Şube Başkanı

Tüm ülkede şubeler ve il temsilcileri, hatta ilçelerde görev yapan üyelerimizle birlikte neredeyse ülkemizin kılcal damarlarına kadar inen bir ağa sahibiz.

1.Kendinizi kısaca tanıtır, TTD geçişinizi özetler misiniz?

Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı'nda İmmünoloji ve Alerjik hastalıklar Bilim Dalı Başkanı olarak görev yapmaktayım. 1996 yılında Göğüs Hastalıkları Uzmanı, 2000 yılında da Alerji uzmanı unvanı aldım. İsmi 'İmmünoloji ve Alerjik Hastalıklar' olarak değişen bu yan dal eğitimlerini tıp fakültesi öğrencilerimiz ve göğüs hastalıkları asistanlarımıza ulaştırmak çabası içindeyim.

Daha önce Marmara Şubesi yönetiminde daima görev almış, Bursa il temsilciliği yapmış, özel gün etkinliklerinde, özellikle dünya astım günlerinde yıllar içinde gelenekselleşen 'Halk Astım Okulu' adlı hasta eğitimleri düzenlemiş, şube etkinliklerinde devamlı bulunmuş bir üyeydim. Aynı zamanda Bursa İl GARD kurulu toplantılarında TTD ve Alerji Derneği temsilcisi olarak düzenli yer aldım. Bu birikimle TTD Marmara Şubesi başkanı olmak, önümüzdeki dönemde düzenli etkinliklerin devamını sağlama sorumluluğunu ve yeni/farklı neler eklenebilir arayışını da birlikte getiriyor.

2.Şubenizde gerçekleştirdiğiniz etkinliklerin yansımaları ve karşılaştığınız zorluklar nelerdi?

Merhum hocamız Prof. Dr. Nihat Özyardımcı'yı andığımız bir akşam konferansı düzenledik. Farklı disiplinden bir konunun akciğerlere etkileri konuşuldu: "Hipergliseminin akciğere etkileri ve metabolik sendrom" konusu, Endokrinoloji bölümünden Prof. Dr. Canan Özyardımcı Ersoy tarafından anlatıldı ve ilgi çekti. Prof. Dr. Esra Uzaslan tarafından Göğüs Hastalıkları Hastanesi'nde "Yaşlılarda KOAH yönetimi" etkinliği ve Yalova Devlet Hastanesi'ndeki üyelerimiz için yapılan eğitim toplantısı yapıldı. Etkinliklerde farklı disiplinden konuşmacıların farklı bakış açısı kazandırdığını söyleyebilirim.

3.Planladığınız etkinlikler nelerdir?

Bölge dışından konuşmacı davet etmeyi planladığımız etkinliklerde sponsor bulmak önemli bir zorluk olarak karşımıza çıkmaktadır. Biz bu zorluğu günübirlik gelip dönülebilecek komşu illerden konuşmacı davet ederek bir miktar aşmaya çalışacağız.

Akşam konferanslarını sürdürmenin yanı sıra belli konularda kurslarla sadece teorik değil pratik eğitimle de etkinliklerimizi zenginleştirmek istiyoruz. Kronik hastalarımızı AHDADER Hasta derneğine üye yapmayı planladık. Hastane odaklı etkinliklerle bölgedeki illerde bulunan uzmanlarımıza ve tüm üyelerimize doğrudan ulaşma çabamız da olacak. Ayrıca sosyal içerikli etkinlikler ekleyerek birliktelik ruhumuzu ve motivasyonu artırmayı da planlıyoruz.

4.TTD'nin ülke geneline yayılan şubelerimizin anlamları ve işlevleri size göre nelerdir?

Tüm ülkede şubeler ve il temsilcileri, hatta ilçelerde görev yapan üyelerimizle birlikte neredeyse ülkemizin kılcal damarlarına kadar inen bir ağa sahibiz. Bu ağı etkin ve canlı tutabilirsek, sürekli uzmanlık eğitiminin devamını sağlamanın ötesinde her bölgedeki uzmanların yaşadıkları belli sorunları rahat iletebileceği, sesini duyurabileceği, hızlı çözüm bulabileceği bir ortam oluşmaya devam edebiliriz.

5.Şubelerimize bağlı illerdeki üyelerimiz ile iletişimi artırmak için önerileriniz nelerdir?

İletişimin artması şubelerin etkinliklerinin yanı sıra merkezi planlanan toplantı ve kursların da farklı bölgelerde yapılmasından geçmektedir. Böyle etkinlikler şubelerdeki üyeler için daha ufuk açıcı ve motivasyon kaynağı olacaktır. Sosyal yanı da olan bilimsel etkinlikler aidiyet duygusunu artıracaktır. Toraksım platformundaki etkinlikler ve hizmetler de bu açıdan çok başarılı gözükmemekte.

1.Kendinizi kısaca tanıtır, TTD geçmişinizi özetler misiniz?

1992 yılında İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi'ni bitirdim ve 1993-1997 yılları arasında İstanbul Yedikule Göğüs Hastalıkları Eğitim Araştırma Hastanesi'nde ihtisasımı yaptım. Halen 1997'de geldiğim Diyarbakır'da özel bir hastanede çalışıyorum. TTD ile asistanlığımdaya başlayan tanışıklığım, uzmanlıkta gönül bağına dönüştü. Güneydoğu Anadolu Şubesi'nde yönetim kurulu üyeliği (2004-2010), Şube Başkanlığı (2012-2016) yaptım. TTD Merkez Yönetim Kurulu Mali Sekreteri (2014-2016), Klinik Sorunlar Çalışma Grubu ve Okul Yönetim Kurullarında (2016-2018) çalıştım. Hava Kirliliği ve Akciğer Sağlığı Sempozyumu mali sekreterliğini yaptım. TTD benim için hep bir okul oldu. Yaptığım tüm görevlerden çok şey öğrendim. Dernekle bu kadar yakın bağ kurmamın en önemli nedenleri, karar alma süreçlerindeki demokratik ortam, eleştirel düşüncenin temel bir dinamik olarak tanınması ve toplum yararına dönük düşünce sistematığının içselleştirilmiş olmasıdır.

2.Şubenizde gerçekleştirdiğiniz etkinliklerin yansımaları ve karşılaştığınız zorluklar nelerdi?

Urfa'da Tüberküloz Çalışma Grubu ile Tüberküloz Kursunu yaptık. Şubelere bağlı şehirlerin arasındaki uzaklık ve coğrafi koşullar, şube etkinliklerine katılımı sınırlayan en önemli sorundur. Yoğun çalışma koşulları, tükenmişlik sendromu gibi nedenlerle de toplantılara katılım kısmen azalmaktadır.

3.Planladığınız etkinlikler nelerdir?

"Kanıtı Dayalı Tıp Açısından KOAH Tedavisi" konusunu Ali Kocabaş hocamızla gerçekleştireceğiz. Elazığ'da EBUS ve Torasik Ultrasonografi Kursu ve Diyarbakır'da Toraks Radyolojisi Kursu ile Spirometri Kursu-

nu gerçekleştirmek ana hedeflerimiz. Bunun dışında sahadaki uzmanların taleplerini alarak ve konunun güncelliğini de gözetenek eylem planına koyduğumuz aylık toplantılarımızı yapmayı planlıyoruz.

Şube toplantılarının farklı şehirlerde yapılması, şube yönetimi ile üyeler arasındaki ilişkilerin güçlendirilmesi, ilgi çekici konu ve konuşmacılarla toplantılara katılımın artırılmasına çalışılacaktır.

4.TTD'nin ülke geneline yayılan şubelerimizin anlamları ve işlevleri size göre nelerdir?

TTD'ni diğer uzmanlık derneklerinden ayıran şube yapılanması, sahada çalışan uzmanlar ile derneğin yakın temasını sağlamak, söz ve karar süreçlerinde daha çok sayıda üyenin temsil edilmesi, üyeler arası iletişimin artırılması, bilimsel ve sosyal etkinliklerin ülke çapında yapılmasına olanak sağlamaktadır. Şube sayısı ve dağılımı için yeni çalışmalara ihtiyaç olduğunu düşünüyorum.

5.Şubelerimize bağlı illerdeki üyelerimiz ile iletişimi artırmak için önerileriniz nelerdir?

Toplantıların bağlı illerde sırayla yapılması, katılımın iyi olacağı düşünülen mekânların/illerin seçilmesi bir çözüm olabilir. Elbette üyeler arası iletişimi bilimsel programlardan daha çok geliştirecek bir adım da yapılacak olan sosyal programlardır (gezi, sine ma etkinliği, konser vs.). Dernek ve sivil toplum örgütlerinde çalışma, aktivitelerine katılma kültürünün yaygınlaştırılması elbette ulusal düzeyde demokratik katılımı ilgili kültürel, politik ve felsefi arka planları olan bir konudur. Hep söylenen bir örnektir, bireylerin çalıştığı, görev aldığı, üye olduğu sivil toplum örgütü sayısı, o toplumun uygarlık düzeyi ile yakın ilişkilidir.

Dr. Güngör ATEŞ
gungorates@gmail.com
TTD Güneydoğu Anadolu
Şube Başkanı

TTD'ni diğer uzmanlık derneklerinden ayıran şube yapılanması, sahada çalışan uzmanlar ile derneğin yakın temasını sağlamak, söz ve karar süreçlerinde daha çok sayıda üyenin temsil edilmesi, üyeler arası iletişimin artırılması, bilimsel ve sosyal etkinliklerin ülke çapında yapılmasına olanak sağlamaktadır.

Çocuklarla İletişim

YAZI: Elif AKDAĞ GÖÇEK
elif.gocek@bilgi.edu.tr

Ebeveynler çocuklarını yetiştirirken kendi iletişim becerileriyle onlara örnek olmakta ve çocuklarının hayat boyu kullanacakları modelleri oluşturmaktadır. Ancak, günümüzde yoğun çalışma temposu içinde olan ebeveynler, çocuklarıyla vakit geçirmeye çok daha az zaman ayırabilmektedir. Bu nedenle çocuklara özel vakitler ayırmak (doğada yapılan yürüyüşler veya birlikte oynanan eğlenceli oyunlar gibi) ve bu vakitlerde bol bol konuşmak, gülmek ve hikâyeler anlatmak iletişim becerilerinin gelişmesinde önemli olacaktır.

Çocuklarla iletişim sırasında onların gelişim basamaklarını bilmek gereklidir. Üç yaşındaki bir çocuğun kendini ifade etme, dinleme ve anlama becerisiyle, 10 yaşındaki çocuğunki çok farklıdır. Ergenlik döneminde ise ebeveynlerin ergen beyni ve ruhsal gelişimindeki önemli değişimlerin farkında olmaları ve onlarla konuşurken hızla değişen kimliklerine duyarlı olmaları gerekmektedir. Ebeveynlerin çocukların gelişim basamakları üzerine daha çok okumaları, etkili iletişim becerilerine sahip olmalarında yardımcı olacaktır. Çocukların dil gelişiminde “İfade edici” ve “Alıcı dil” olarak iki ayrı beceri grubu bulunmaktadır. İfade edici dili iyi gelişmiş olan çocuklar, kendilerini doğru ve yaşlarına uygun kelimeler kullanarak anlatabilmek-

tedir. Alıcı dil ise kişinin duyduğu kelime ve cümleleri anlayabilme becerisidir. Örneğin, alıcı dilde sorun yaşayan çocuklar arka arkaya verilen talimatlarda kendilerine söylenenleri takip etmede zorlanabilmekte, dolayısıyla da kendilerinden istenenleri yerine getirmemektedirler. İletişim güçlüğü yaşayan çocuklarda bazen bu durum işitme kaybına bağlı olabilmekte, ancak bu durum veliler tarafından atlanabilmektedir. İletişim sorunları çocukların ileride sosyal ilişkilerinde, öz güvenlerinde ve akademik başarılarında zorluklar yaşamalarına neden olmaktadır. Bu nedenle çocuklarla geçirilen vakitlerde onların iletişim becerilerine dikkat etmek ve bu alanlarda zorluklar yaşıyorlarsa bu konuda uzman kişilerden destek almak önemlidir.

İletişimde ebeveynlerin kendi dil becerileri, anne ve babalarından aldıkları ilişki kurma modelleri, hayat tecrübeleri, eğitimleri ve çocuklarıyla ilgili beklentileri gibi birçok etken rol oynamaktadır. Aile içi iletişimde çocuklar, anne ve babalarının birbirleriyle ve başkalarıyla olan iletişimlerine de dikkat etmektedirler. Çiftlerin duygularını paylaşmada, sorunları ve isteklerini ifade etmede, birbirlerini dinlemede sundukları örnekler, çocukların daha sonra arkadaşlıklarında ve diğer ilişkilerinde görülebilmektedir. Ebeveynler iletişimlerini daha çok kavga ederek

İletişim, becerileri kişilerin sosyal ilişkilerinde kullandıkları en temel unsurlardan biridir. Konuşmak, dinlemek, anlamak ve anlaşılana geri bildirmek kişiler arası ilişkilerde çok önemlidir.

veya küsererek sergilediklerinde ise nesiller arası devam edebilecek olumsuz iletişim modellerinin temellerini atabilmektedir.

İletişimin en önemli unsurları arasında konuşma sırasında kullandığımız ses tonu, kelime içeriği ve vücut dili bulunmaktadır. Kişiler birbirlerini dinlerken sadece kelimelerin anlamlarına değil konuşan kişinin o sıradaki yüz ifadesine, vücut diline de dikkat etmektedirler (1993). Konuşma sırasında kurulan göz kontağı da iyi bir iletişim için gerekli olmaktadır. Oysaki günümüzde ebeveynler çocuklarını çok sık olarak televizyon, telefon, bilgisayar gibi ekranlara bakarak dinlemektedir. Çocuklar kendileriyle göz teması kurmayan, duygularını göremeyen, mekanik bir sesle kendilerine cevap veren ebeveynlerle iletişim kurmada oldukça zorlanmakta, anlaşıldıkları ve dinlendiklerini hissedememektedir. Oysa özgüveni yüksek çocuklara sahip olabilmek için ebeveynlerin onlara önem ve değer verdiklerini göstermeleri gerekmektedir. Ebeveynler ellerindeki işi bırakarak, göz teması kurarak ve dikkatlerini vererek çocukları dinlemelidirler. İletişim sırasında sadece öğüt vermek değil, çocukların olumlu ve de olumsuz duygularını ifade edebilmelerine olanak vermek de yararlı olacaktır. Çocuk iletişimde bir başka dikkat edilmesi gereken unsurda çocuğun sizi dinlemeye hazır olduğu anları bulabilmektir, heyecanlı bir filmin ortasında, çok yorgun olduğunda veya endişeli olduğu anlarda çocuklarla olan iletişim çok farklı olabilmektedir.

Ebeveynlerin çocuklarının yaptıklarını, yaşadıkları olayları, nelerden mutsuz olduklarını bilebilmeleri için birlikte olabilecekleri konuşma ortamları sağlamaları gereklidir. Bu ortamlar yemek masasında, akşam yatmadan önce, arabada giderken gibi birçok anda gerçekleştirilebilir. Bu ortak sohbetlerde sadece çocukların değil, ebeveynlerin de kendi gündelik yaşamlarını, olumlu ve olumsuz anılarını, hobi ve ilgi alanlarını, ahlaki değerlerini paylaşmaları iki tarafında da birbirini daha iyi tanınmasına, anlamasına yardımcı olacaktır. Aile içi kararlarda çocuklara söz hakkı vermek, onların fikirlerine dikkat ederek, yaratıcılıklarını arttıracak sohbetlere alan açmak bireyselleşmelerine katkıda bulunacaktır. Olumlu iletişimin çocuk ruh sağlığındaki önemli rolü birçok uzman tarafından

vurgulanmaktadır. Orneğin, Ozmen (2007), ergenlerle olan araştırmasında benlik saygısı yüksek olan ergenlerin daha hoşgörülü olduklarını ve daha çoğulcu aile içi iletişime sahip oldukları bulmuştur. Faber ve Mazlish (2014), “Konuş ki Dinlesin, Dinle ki Konuşsun” adlı kitaplarında ebeveynlere çocuklarıyla etkili iletişimin önemini açıklamakta ve etkileşimde kullanabilecekleri birçok yöntem sunmaktadır. Aynı şekilde Prof. Dr. Haluk Yavuzer (2000), “Çocuk Eğitimi El Kitabı”nda ebeveynlere birçok iletişim önerilerinde bulunmaktadır.

Sonuç olarak, aile içindeki iletişime önem verilmesi çocukların çok daha özgüvenli, yaratıcı, hoşgörülü ve sosyal bireyler olabilmelerine yardımcı olacaktır. Duygu ve düşüncelerine ifade edebilen bir toplumunun da inşasına devam edilecektir

ELİF AKDAĞ GÖÇEK KİMDİR?

Okul ve Çocuk Klinik Psikolojisi doktorasını Toronto Üniversitesi’nde tamamlamıştır. Lisans (Psikoloji) ve Yüksek Lisans (Klinik Psikoloji) eğitimlerini Boğaziçi Üniversitesi’nde yapmıştır. Doktora tezinde klinik ve klinik olmayan gruplarda annelerin çocuklarını anlama kapasitesi ve duygusal ulaşılabilirliklerini araştırmış, tezi yurt dışında kitap olarak yayınlanmıştır. İstanbul Tıp Fakültesi Çocuk Psikiyatrisi Bölümü’nde psikolog olarak çalışmış, Yeditepe Üniversitesi Psikoloji Bölümünde öğretim üyeliği yap-

mıştır. İstanbul Bilgi Üniversitesi Psikoloji Bölümünde çalışmakta olup Klinik Psikoloji Yüksek Lisans-Çocuk/Ergen Alt-dal program direktörüdür. Toronto (Kanada) Psikanalitik Toplum ve Enstitüsü (Toronto Psychoanalytic Society & Institute) -Bebek Ruh Sağlığı Eğitim programında danışmanlık yapmıştır. Türkiye Bebek Ruh Sağlığı dernek başkanlığını yürütmektedir. Dr. Göçek çocuk ve ergenlerle terapi çalışmalarına da devam etmektedir.

ZAMANE ANNELERİ

YAZI: Mehmet UHRİ
muhrim@gmail.com

Görüntülemek
için
QR kodu
tarayın

Hayat kolaylaşıp
hızlandıkça her
şeyin aynı
kolaylıkla
yapılacağını
sanıyor
bu zamane
anneleri.

Sen de dedem gibi ölecek misin, anneanne?" sözleri hasta odasında derin bir sessizlik yaşanmasına neden olmuştu. Geçirdiği ameliyatlardan sonra pek toparlayamamış yaşlı hanımefendiyi hasta yatağında ilkokula yeni başlamış torunu ve kızı ziyarete gelmişti. Küçük çocukları hasta ziyaretine kabul etmememiz başlangıçta sorun yaratmış, kısa süreli ziyaret için izin koparılmıştı.

Hasta odasında ana kız konuşup dertleşirken torun araya girip sormuştu o can sıkıcı soruyu. Kafamı eğip elimdeki dosya ile ilgileniyormuş gibi yaptım. Hastamız torununu yatağın kenarına oturttu. Ellerini tutarak "Şimdi değil, iyileşip eve döneceğim, merak etme. Hemen ölmeyeceğim. Ama er veya geç hepimiz öleceğiz" dedi. Torun yanıttan pek tatmin olmuş gibi değildi.

- Ama bu haksızlık, anneanne. Ölünce onları bir daha göremiyoruz. Dedemi çok özledim ben.
- Merak etme, insanlar ölünce görünmez olurlar ama hepten yok olmazlar.

Torun bir süre babaannesinin boynundaki kolye ile oynayarak düşündü. Sonra "Peki insanlar ne oluyor, ölünce?" diye sordu. Anneanne önce odadakilere sonra kızına baktı. Torununun saçını okşayarak;

- Bir şekilde aramızda oluyorlar, ölenler. Kimi bir renk, kimi tat veya koku kimi de dokunuş olup geri geliyorlar. Mesela rahmetli annemin yaptığı puf böreğini hiç unutmadım. Nerede o kokuyu veya tadı bulsam annemin orada

yanımda olduğunu bilirim. Dedeni ise saçlarımdaki dokunuş ile hatırlarım. Nerede bir rüzgâr saçlarımı okşasa dedenin yanımda olduğunu düşünür, seviyorum.

- Peki, sen ölünce ne olup geleceksin, anneanne?

- Onu sen bileceksin. Beni nasıl hatırlamak istersen o şekilde geleceğim yanına.

Ziyaret kısa sürmüştü. Onlar odadan çıktıktan sonra hastamız, torununu çok özlemiş olduğunu belirterek ziyarete engel olmadığımız için teşekkür etti.

- Bu küçük torunumu büyüğünden daha çok seviyorum, doktor bey.

- Doğrusu torunlarınız arasında ayırım yapıyor olmanızı yadırgadım.

- Haklısınız ama böyle olmasında biraz kızımın da kabahati var. İlk çocuğunu çabuk büyütmeye çabaladı. Kendince başardı da. Ama hepimizden uzak, soğuk, ağır biri oldu çıktı, büyük torunum. Şimdi hepimiz yakınıyoruz ama iş işten geçti.

- Neden böyle oldu?

- Ne yazık ki, kızım da diğerleri gibi zamane annelerinden oldu. Çocuğunu en iyi şartlarda, en iyi okullarda, en iyi eğitim ile yetiştireceğim, diye tutturdu. Çocuğun almadığı ders kalmadı. Bale, piyano, tenis, yüzme dersleri yetmedi, kolejlerde okuttu. Onunla birlikte ders çalışıp sınavlara birlikte girdi sanki. Şimdi adı sanı duyulmuş kolejlerden birinde okuyor. Ama hepimizden uzaklaştı.

Derslerinden başka oyun bilmeyen soğuk ağır biri oldu.

Bir süre sustu, soluklandı. Elimi tutup yatağında doğruldu. Yastıklarımı düzelttim.

- Zamane anneleri böyle oluyor, işte. Çocuk yetiştirmeyi yemek yapmak sanıyorlar. Parayı bastırıp en donanımlı mutfakta en iyi malzemeleri kullanırsa yemeğin mükemmel olacağını hayal ediyor, ortaya çıkan yemeğe bakıp neden lezzetli olmadığını soruyor, kabahati mutfakta veya malzemede arıyorlar. Kendilerine hiç kabahat bulmuyorlar. Hâlbuki el emeği, sabır ve özen olmayınca lezzeti yakalayamazsın. Hele bir sarma sarsınlar da göreyim ben onları. Bu kez de “o kadar emek verdim, kimseye yedirtmem” diye tuttururlar. Sanki analarından böyle gördüler. Hayat kolaylaşıp hızlandıkça her şeyin aynı kolaylıkla yapılacağını sanıyor bu zamane anneleri. Çocuklarını da çabuk büyötmeye uğraşıyorlar. Onları hızlı yaşlandırdıklarının farkında bile değiller.

- Yani?

- Çocuk bu, yetiştiği ortamdaki insanlara anne babasına benzeyecek elbet. Çocuk onlara benzemeye başladıkça anneler kendi beğenmediği yönlerini çocuklarında görüp kızıyor,

nerede hata yaptıklarını bulmaya çabalyorlar. İkinci çocukta ise o ilk heves kalmıyor da öyle kurtarıyor onlar kendilerini.

Boğazı kurumuştu. Bir yudum su içip eskiden ailelerin ilk çocuklarının ağabey ve abla ağırlığı ile yetiştirildiğini, ilk çocukların aileyi iyi yansıtmaya görevi olduğu için daha değerli olduğunu, ama artık devrin değiştiğini ailelerin kendilerini değil de hayallerini çocuklarına yüklediğini ilk çocuktan sonra gelenlerin ise daha özgür olunlaşıp aileye daha çok benzediğini anlattı.

Birkaç gün sonra hastamızın baş ucunda suluboya bir resim vardı. Mavi gökyüzünde sapsarı güneş ve bir de çiçekler içinde gülümseyen kız çocuğu vardı resimde. Hastamız resim ile ilgilendiğini görünce okumakta olduğu gazetesinden kafasını kaldırıp;

- Torunum benim için yapmış bu resmi, doktor bey. Resimdeki kız kendisiymiş. Karar vermiş, ben ölünce resimdeki gökyüzünün mavisi olacaktım onun için. Gökyüzüne her baktığında benim yanında olduğumu bilecektim böylelikle. Bu sınımsız güneş ise dedesiymiş. Gözleri dolmuştu. Birkaç damla yaş

süzüldü gözlerinden. “Torunumun gözünde gökyüzünün mavisi olacaktım, dedesi de hepimizi ısıtan güneş. Daha ne olsun?” dedi. Bir kaç gün sonra hastamız iyileşerek taburcu oldu. Torunun yaptığı resim ise etajerin çekmecesinde unutulmuştu. Resmi elime alıp öğle arası bahçeye çıktım.

Yağan yağmurun ardından masmavi gökyüzünde açan güneş, sıcaklığını iyice hissettiriyor, ağaçlar sonbahara hazırlanıyordu.

İlişkileriniz Ne Kadar Gerçek?

YAZI: Banu KOÇ ÇAKAN
Cem ATAT

Hepimizin duyguları var! Bu, insan olmamızla ilgili çok basit bir gerçeklik... Farkında olalım ya da olmayalım duygularımız, hem işyerlerimizde hem de özel hayatımızda sergilediğimiz davranışların altında yatan gizli güçlerdir.

Haydi, gelin bir deneyim yaşayalım. Bir an için, bir duyguyu deneyimlediğiniz ânı düşünün. Örneğin, keyif... Diyelim ki harika bir hafta sonu geçirdiniz ya da zor bir işi başardınız. Bu duygu sizin genel halinizi, enerji seviyenizi ve arkadaşlarınızla olan iletişimlerinizi nasıl etkiledi?

Şimdi farklı bir duyguyu düşünün.

Örneğin, öfke... Varsayalım bir çalışma arkadaşınız bir söz söyledi ve sizi çileden çıkardı veya bir arkadaşınızın size ihanet ettiğini düşündünüz. Bu duygu sizin genel halinizi ve davranışlarınızı nasıl etkiledi? Belki öfke dolu bir eposta attınız veya sonrasında pişman olduğunuz bir karşılık verdiniz.

Yukarıdaki iki farklı durumda da tecrübe edeceğimiz gibi duygularımız, sahip olduğumuz ruh halimizi, davranışlarımızı dolayısıyla ilişkilerimizin kalitesini doğrudan etkiler. İlişkilerimizde kendimizin ve karşıımızdaki kişinin duygularını doğru tanımlamak, bu duyguların davranışlarımız-

daki etkilerini anlamak, güven veren ve bağ yaratan ilişkilerin temelini oluşturur. Bu da duygusal zekâmızı davranışlarımıza yansıtma potansiyelidir. Duygusal zekâ, kendimizdeki ve diğerlerindeki duyguları daha iyi algılamak, anlamak ve yönetmekle ilgili bir grup yetkinlikten oluşur. Kolektif olarak duygulara daha iyi karşılık vermemizi ve duygularını daha iyi kullanmamızı sağlar. Bu yetkinlikler, özel ve iş yaşamındaki başarı konusunda en az bilişsel zekâ (IQ) kadar önemlidir. Her birimiz, iş fonksiyonundan bağımsız olarak, diğer kişilerle iletişim halindeyiz. Kendi duygularımızı anlama ve farkında olma, bunların diğer insanlarla ileti-

şimimizi ve davranışlarımızı nasıl etkilediğini bilme kapasitemiz, “insan” ilişkilerimizi geliştirecek ve daha tatminkâr ve başarılı ilişkiler yaşamamıza destek olacaktır. Güven veren ve bağ kurduran gerçek ilişkiler yaşamak için duygusal zekânın 4 temel başlığında çalışılmasını öneriyoruz.

Anlayan ve Empati Kuran Kişi Olmak

Kişinin kendisinin ve diğer insanların farkında olması ve an’da olma yaklaşımları günümüzün hareketli dünyası için en temel ihtiyaçtır. Kişi bunu başardığı ölçüde yaşamına ve işine hâkim olur. Bu sayede, iş yerinde alınan kararlarda ve düşünce yapılarında, duyguların etkilerini fark eder ve iş yerindeki iletişimlerini kuvvetlendirir. Hem kendinde hem de birlikte çalıştığı kişilerde motivasyon unsurlarını saptayarak potansiyelleri performansa dönüştürebilir.

Özgün Kişi Olmak

Kişi, kendisini ifade edebildiği ölçüde iletişime geçer ve anlaşılır. Kişiler arasındaki iletişim akışlarını geri bildirim belirler. Güven ortamının oluşması için olmazsa olmaz bu

durum, kişinin olabildiğince şeffaf ve dürüst olmasını gerektirir.

Kapsayıcı Kişi Olmak

Hayatımızda birçok kararın altına imza atarız. Bu kararlar işimizle ya da özel yaşamlarımızla ilgili olur. Bazı kararlarımız, ilişkilerimizde önemli yansımalar yaratabilir. İlişkilerin yapıcı ve güven veren yapıda olmasında aldığımız kararlar önemlidir. Yaşamda düzenleme yapmamızı gerektiren kararlar alırken ne sadece gerekliliklere ne de duygulara bakmak yeterlidir. Etkili karar alma süreci, hem gereklilikleri hem de duyguları dâhil ederek muhakeme yapmaktan geçer. Bu da ilişkilerin sürdürülebilirliğinde önemli roller oynar. Kişinin kendisinin ve karşısındakinin duygularını ve gereklilikleri önemseyerek aldığı kararları daha sonra ilgili kişiye etkili bir şekilde aktarması, onun bağlılığını kazanmasını ve ilişkilerinin güçlenmesini sağlar.

Çabuk Toparlanan ve Güçlendiren Kişi Olmak

Hepimiz hayatımızda zor dönemlerden geçersiz. Önemli olan, bu zor ve stresli dönemlerde olaylardan etkilen-

memek, yani dimdik sert bir yapıda ayakta kalmak değildir. Bunun tam tersi, önemli olan, başımıza gelen bir durum karşısında hissettiğimiz durumu bastırmaya çalışmadan onu yönetebilmektir. Yapılan tüm çalışmalar öfke gibi olumsuz duyguların bastırılmaya çalışıldığında çok daha şiddetle ortaya çıktıklarını gösterir. Olumlu olmayan durumlarda esneyebildiğimizde ve etrafımızdaki kişilerle de güçlendirebildiğimizde yapıcı, sürdürülebilir ve bağ kuran ilişkilere sahip olabiliriz.

Yukarıdaki 4 başlıkta gerçek, yapıcı ve bağ kuran ilişkilere sahip olmak için gereken davranış modellerini aktardık. Bu davranışları sergilemenin yapıtaşında ise “Duygusal Zekâ” becerilerinin olduğunu bilmeliyiz. Son olarak güzel bir haberle yazımızı bitiriyoruz: Duygusal zekâ zamanla geliştirilebilir bir zekâ türüdür!

Tek ihtiyaç duyulan pratik yapmak, gelişmek için istekli ve kararlı olmak ve temel olarak kendi farkındalığımıza sahip olmaktır.

YAZI: Tolga Zafer ÖZDEMİR
tolgazaferozdemir@gmail.com

MÜZİKLE İLETİŞİM

Hiç başımıza geldi mi? Anneniz ile telefonda konuşurken ‘Nasılsın?’ diye sorar, siz gayri ihtiyarî ‘İyiyim’ dersiniz. Gelen soru şu olur: ‘Ne oldu, neyin var?’ Hâlbuki siz her ne yaşamış iseniz annenize onu yansıtmak istemezsiniz, ama daha ilk kelimedede yakalamıştır o sizi. Bir başka örnek: Hepimizin çevresinde bir adam vardır ağzına küfür yakışan. Ne derse desin kırılmazsınız, hatta bu küfürler sizi güldürür bile. Öte yandan, başka birinin ufacak ters bir lafı bile sizi sinirlendirmeye yeter de artar.

TONOI

Antik Yunan’ın (Her şeyimiz Antik Yunan; ondan öncesi de var, sadece ismi yok) verdiği isimle Tonoî’den bahsediyorum, yani Cleonides’in deyimiyle: Konuşmanın melodisi. Her dilin farklı bir melodisi var; öte yandan iniş çıkışlara sahip olmayan, robot gibi tek sesli bir dil, benim bildiğim kadarı ile yok. Melodiler çeşitlilik gösterse de hepsini yedi ana grupta toplayabiliriz. Müzikte yedi notalı bir alfabe kullanıyoruz (Ara notaların kendine ait bir ismi yoktur, başka bir notanın tizleştirilmiş ve pesleştirilmiş halidir, Do# gibi). Eğer bu yedi notadan bir tanesi diğerlerine göre daha baskın olursa izlenebilir bir melodi hattı belirir. Baskın notaya göre yedi farklı modda melodi yapılabilir. Bu modları

Antik Anadolu ve Yunan medeniyetleri isimleri ile biliriz (Lidyalı, Frigli gibi).

Bu modların insan üzerindeki etkisi uzun zamandır tartışılmakta. Örneğin Plato, ‘Devlet’ kitabında toplum içinde deformasyona yol açmaları nedeniyle iki tip modun dışındakileri müzikte kullanmamak gerektiği düşüncesinden bahseder. Neyse ki öğrencisi Aristo hepsinin insan ruhuna faydası olduğu fikrini geri getirmiştir.

Müzik-insan etkileşimini anlamlandırma ve sınıflandırma çabasını Aristoteles, Nichomachus, Boethius, Guido d’Arezzo gibi önemli müzik düşünürlerinde görebiliriz. Hepsinin yaklaşımını göze alarak benim naçizane yapmış olduğum sınıflandırma aşağıdaki gibidir (Şekil 1).

Lydian (Fa baskın melodi) :
Rüyada, uçucu, ayakları yere basmayan

Ionian (Do baskın melodi) :
Mutlu, hafif, sağlam

Mixolydian (Sol baskın melodi) :
Enerji, şakacı ve oyuncu

Dorian (Re baskın melodi) :
Sakin, dengeli, bilge

Aeolian (La baskın melodi) :
Endişeli, telaşlı, üzgün

Phrygian (Mi baskın melodi) :
Kabullenmiş, ciddi

Locrian (Si baskın melodi) :
Kızgın, kavgacı

Bunun üzerine yazılacak çok şey var; konuşma melodisi terapilerinden girip, beyini modlara akortlamaktan geçip, Asperger hastalığından çıkmak var, ama bu konuları siz bilenlerinize bırakmayı tercih ediyorum. Kulağınıza kar suyu kaçırabilirdiysem ne mutlu bana, okuduğunuz için çok teşekkür ederim.

Not1: Kendi konuşma melodinizi merak ediyorsanız, bu yazıyı okurken nasıl bir iç sesle konuştuğunuza odaklanın, çünkü benim konuşma melodimi bilmiyorsunuz. **Not2:** Kullandığım şema, Tritonet hakkında daha fazla bilgi almak isterseniz www.tolgazaferozdemir.com adresini ziyaret edip misafirim olabilirsiniz.

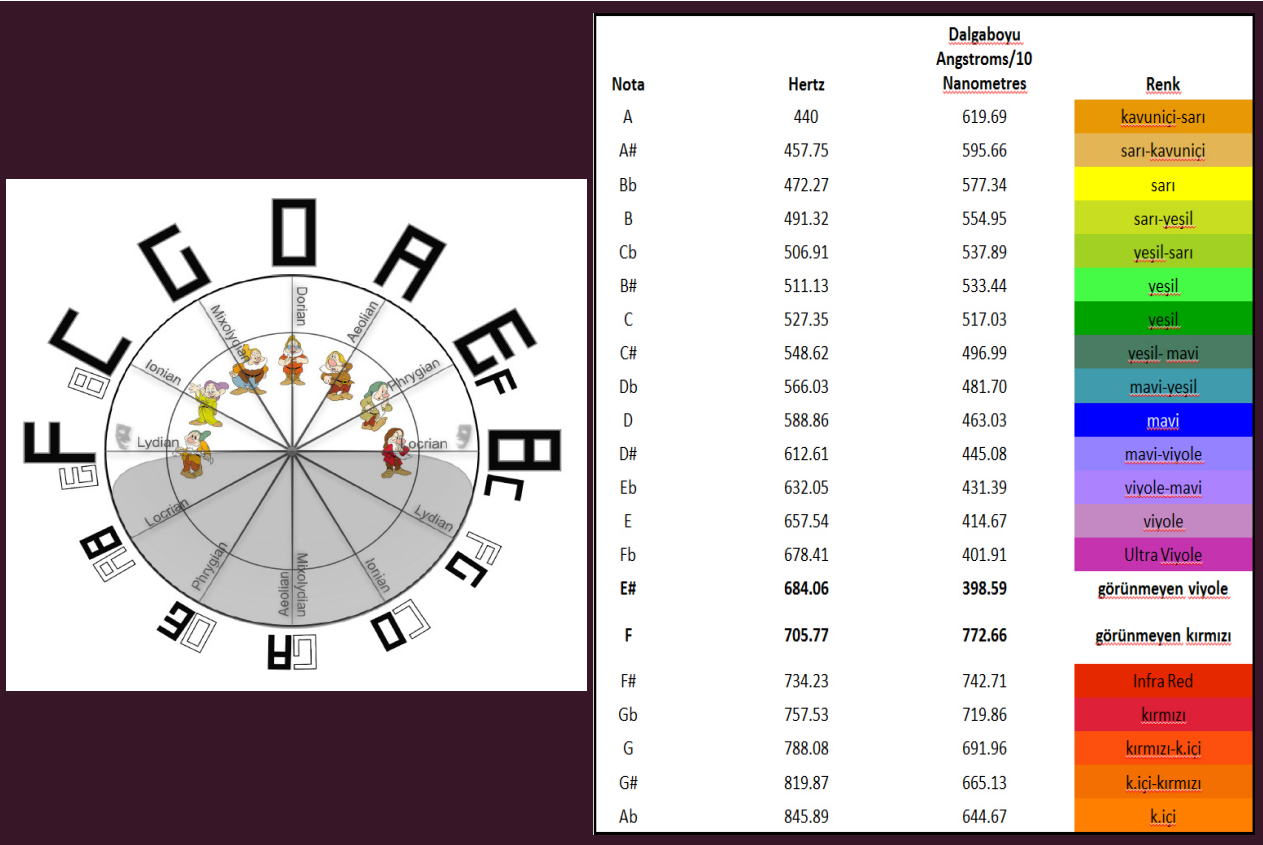
TRİTONET NEDİR?

Zaman çizgisi üzerinde tanımlanabilen ve bir zekâ tarafından düzenlendiğine inanılan titreşimler toplamına ‘Müzik’ denir. Bu titreşimler arası oranların, uyum ve uyumsuzluk üzerinden incelenmesine ise ‘Armoni’... Armoni eğitimi, okullarda birkaç sene süren ve emek isteyen bir dertir. Bu süre içerisinde sürekli ve uzun tekrarlar ile armoninin içselleşmesi sağlanır. Ancak bu eğitim, sadece 18. yüzyıl Avrupa’sında hüküm sürmüş bir müzikal estetik üzerinde kendine sağlam temel bulur, 19. yüzyılın

ikinci yarısından itibaren kuralları esner, 20. yüzyıl ile birlikte tanımlayabileceği alandan taşar. Tritonet ise kişinin küçük yaştan itibaren kendi özgün müzikal dilini geliştirebileceği yeni bir armoni eğitimi amacı taşır. Seslerin arasındaki ilişkiyi “Beşliler Çemberi” üzerinden tanımlayarak eskiye referans verir, yeniye göz kırpar. Armoni sadece müzik yapmamıza yardım etmez, aynı zamanda “Uyum” üzerine bir düşünüş biçimi geliştirmemizi, karşıtlıkları ve eldeki malzemeyi tanıyarak daha bilinçli kararlar almamızı da sağlar.

Görüntülemek için
QR kodu tarayın

TOLGA ZAFER ÖZDEMİR'İN BİYOGRAFİSİ

“Hâlâ bu kadar enerjinin niye bir araya gelip ‘ben’ olduğuna şaşan organizma...”

Marmara İşletme lisansı için geldiği İstanbul’da Faris Akarsu ile piyano ve teori çalıştı. Sonrasında Fernando Benadon ve İlhan Usmanbaş ile MIAM çatısı altında Kompozisyon Master bölümünden onur derecesi ile mezun oldu. Uni-

versity of Memphis’te Kamran İnce ve John Baur ile doktorasını yaptı. Doktora sonrasını ise Akdeniz kıyısında kendi başına tamamladı.

Müzikleri şu ana kadar altı kıtada seslendirildi. Türkiye, ABD, İngiltere, Yunanistan ve İsveç’ten aldığı ödülleri gururla taşır. “Meraklı” mahlasını tercih eden Tolga, araştırma-

larını Antik Orta Doğu Müzik Teorisi, Zamanın ve Mekânın Müziği, Algoritmik Müzik ve Beyin Dalgaları ile Müzik konusunda devam ettirir. 2009 yılından beri İstanbul Bilgi Üniversitesi Müzik Bölümü’nde öğretim üyesi olarak ders vermektedir.

Dr. Şebnem YOSUNKAYA
syosunkaya@gmail.com

TTD İç Anadolu Şube Başkanı

TTD, asistanlık döneminde ve sonrasında mesleki bilgi ve becerilerini arttırmak isteyen doktorlar için her zaman ulaşabilecekleri mesafede olmaya çalışan bir dernek olmuştur.

1. Kendinizi kısaca tanıtır, TTD geçmişinizi özetler misiniz?

1969 İzmir doğumluyum. 1992 yılında Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden mezun oldum. Göğüs Hastalıkları uzmanlık eğitimimi 1992-1997 yılları arasında Selçuk Üniversitesi (SÜ) Meram Tıp Fakültesi'nde tamamladım. Uzman olarak bir dönem Verem Savaş Dispanserinde çalıştım. 2000'de tekrar uzman olarak SÜ. Meram Tıp Fakültesi'ne döndüm, Kliniğimizin Alerji Bilim Dalı'nda çalıştım. 2015'den beri Doçent olarak Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi'nde ve 2005 yılından beri bölümümüzde kurulan Uyku Bozuklukları Laboratuvarı'nda çalışmaktayım. 1994'den beri TTD üyesiyim, 2016-2018 yıllarında İç Anadolu Şubesi yönetim kurulunda mali sekreter olarak görev aldım, 2018'de Şube başkanı seçildim. Bir önceki dönemde yönetim kurulunda olmam şubemizin işleyişini öğrenmemi sağladı.

2. Şubenizde gerçekleştirdiğiniz etkinliklerin yansımaları ve karşılaştığınız zorluklar nelerdi?

Aylık bilimsel toplantıların düzenli olarak yürütülmesi ve üyeler ile yönetim kurulu arasında iletişimin sağlanabilmesi için çaba göstermekteyim. Bunun için üyeler-yönetim-denetim grubunun dâhil olduğu bir WhatsApp grubu oluşturduk. Sigara satmayan marketlere plaket verme etkinliğimiz basında yer aldı.

3. Planladığınız etkinlikler nelerdir?

Hazırladığımız eylem planına uygun olarak aylık faaliyetlerimizi sürdürmeyi planlıyoruz. Kasım ayı KOAH gününde yerel televizyon kanalında

“İşimiz sağlık” programına katılarak toplumda bu hastalık hakkında farkındalık yaratma çalışmamız olacak. GARD il kurulunda ilimiz eczacı kalfaları için inhaler eğitimi verme kararı aldık.

4. TTD'nin ülke geneline yayılan şubelerimizin anlamları ve işlevleri size göre nelerdir?

TTD, asistanlık döneminde ve sonrasında mesleki bilgi ve becerilerini arttırmak isteyen doktorlar için her zaman ulaşabilecekleri mesafede olmaya çalışan bir dernek olmuştur. Şubeler hem mesleki hem de sosyal anlamda bir araya gelip tek başına çözmeye çalıştığımız sorunlarla birlikte uğraşabilme imkânı vermektedir. Dernek olarak bir araya gelerek ilgilenmekte olduğumuz hastalıkların mesleki ve çevresel sebepleri için çözüm üretebilme ya da en azından farkındalık yaratma işlevlerinde bulunabiliriz.

5. Şubelerimize bağıllillerdeki üyelerimiz ile iletişimi arttırmak için önerileriniz nelerdir?

Bu konuda, sanırım uzmanlık dalımızın günlük iş yükünün fazla olması, kendine zaman ayıramama şeklinde tezahür ediyor ve e-maillerine bile bakamayan ya da gitmek istese de akşam yorgunluktan unutan uzmanlar oluyor. Bir de şubeye bağıllillerin birbirine uzaklığı bir araya gelmede bir engel oluşturmaktadır. Bu konularda çözüm önerisinde bulunabilmek isterdim. Henüz böyle bir önerim yok maalesef. Yönetim kurulundaki arkadaşarımla bu konuyu düşünüyoruz ve 2 yıllık görev süremizde bir çözüm sağlama şansı yakalamayı umuyoruz.

Dr. Ömer ARAZ
dromerarez@gmail.com

**TTD Kuzeydoğu Anadolu
Şube Başkanı**

1. Kendinizi kısaca tanıtır, TTD geçmişinizi özetler misiniz?

Tıp Fakültesine 1995 yılında girip 2001 yılında mezun oldum. Bir yıllık pratisyen hekimlik dönemimden sonra Göğüs hastalıkları camiasına araştırma görevlisi olarak katıldım. 2002 yılından itibaren 2007 yılına kadar TTD Kuzeydoğu Anadolu şube asistan temsilcisi ve sekreter olarak görev yaptım. 2011-2016 yılında Kuzeydoğu Anadolu Şube yönetim kurulunda mali sekreter olarak görev yaptım. 2016-2018 dönemi ile 2018-2020 döneminde şube başkanı olarak görev yapmaktayım.

2. Şubenizde gerçekleştirdiğiniz etkinliklerin yansımaları ve karşılaştığınız zorluklar nelerdi?

Önceki şube başkanlığım dönemimde çeşitli sempozyum, kurs, aylık bilimsel faaliyetler gerçekleştirildi. Bilimsel faaliyetlerde uyku, sigara gibi etkinliklere katılımın yüksek olduğunu, aylık toplantılara katılımın düşük olduğunu gözlemledim. Özellikle uzmanlık yapan üyelerimizin sayılarının az olması, nöbet ve iş yoğunluklarının fazla olması sebebiyle etkinliklere katılımının az olduğu bu nedenle yıl içerisindeki faaliyetlerin içeriğinin zenginleştirilip, sayının azaltılması kanaatindeyim.

3. Planladığınız etkinlikler nelerdir?

Toplantıların sadece bilimsel etkinlik olmayıp farklı kurumlarda çalışan hekimlerin tanışmak, kurumlar ara-

sındaki varsa sorunların konuşulması ve çözüm bulması açısından önemli olduğu görüşündeyim. İleriki dönemlerde Çalışma Gruplarının öncülüğündeki faaliyetlerin artırılması yararlı olabilir.

4. TTD'nin ülke geneline yayılan şubelerimizin anlamları ve işlevleri size göre nelerdir?

Tıp bilimi sürekli yenilen bir bilim alanı olup kişilerin kendilerini zaman içerisinde yenilemesi zorunludur. TTD şubeleri, uzmanlık alanımızda konferans, sempozyum, kurs vb. etkinlikler ile bu alanda görev yapan üyelerimizin bilgilerinin güncellenmesine katkıda bulunmaktadır. Özellikle iş yükü fazlalığı ya da katılımında kısıtlama gelen kongre gibi daha büyük organizasyonlara katılamayan üyelerimize de yerel toplantı yapılarak katkıda bulunulması önemlidir diye düşünmekteyim.

5. Şubelerimize bağlı illerdeki üyelerimiz ile iletişimi artırmak için önerileriniz nelerdir?

Şubelerin toplantılarına üyelerinin katılımını azaltan yukarıda belirttiğim durumlara çare olarak geleme-yen üyelerin olduğu illerde de toplantıların düzenlenmesi sayesinde bu sıkıntının kısmen aşılabileceğini düşünüyorum.

Herkese başarılı bir dönem geçirilmesini temenni ederim.

Tıp bilimi sürekli yenilen bir bilim alanı olup kişilerin kendilerini zaman içerisinde yenilemesi zorunludur. TTD şubeleri, uzmanlık alanımızda konferans, sempozyum, kurs vb. etkinlikler ile bu alanda görev yapan üyelerimizin bilgilerinin güncellenmesine katkıda bulunmaktadır.

DIJİTAL bir geleceğe? HAZIR MIYIZ?

YAZI: Nazlı ÜLBAY AYTUNA
nazli.aytuna@gmail.com

Dijital dönüşüm” kavramı yaşamımıza girdi ve biz istesek de istemesek de bu yeni sosyal döngünün içine girmek, anlamak ve onun dilinde konuşmak zorunda kalıyoruz. Teknolojik gelişmeler içinde bulunduğumuz toplumu, kişilerarası ilişkileri, bireyi ve kaçınılmaz olarak da iş yapma biçimlerimizi yeniden şekillendiriyor. Bu dönüşüm o kadar radikal bir şekilde ve büyük hızla ilerliyor ki ya uyum gösteriyoruz ya da sistemin tamamen dışına itiliyoruz. Dijital dönüşüm kavramını birkaç

teknolojiye indirgemek mümkün değil, ancak mobil iletişim, Geniş Bant İnternet, Bulut Bilişim, Dijital Medya, Büyük Veri, Yapay Zeka, Artırılmış Gerçeklik, Nesnelerin İnterneti, Makina Öğrenmesi en öne çıkanlar. Bu süreç aslında internetin yaygınlaşmaya başlamasından sonra çok kısa bir süre içinde gerçekleşti.

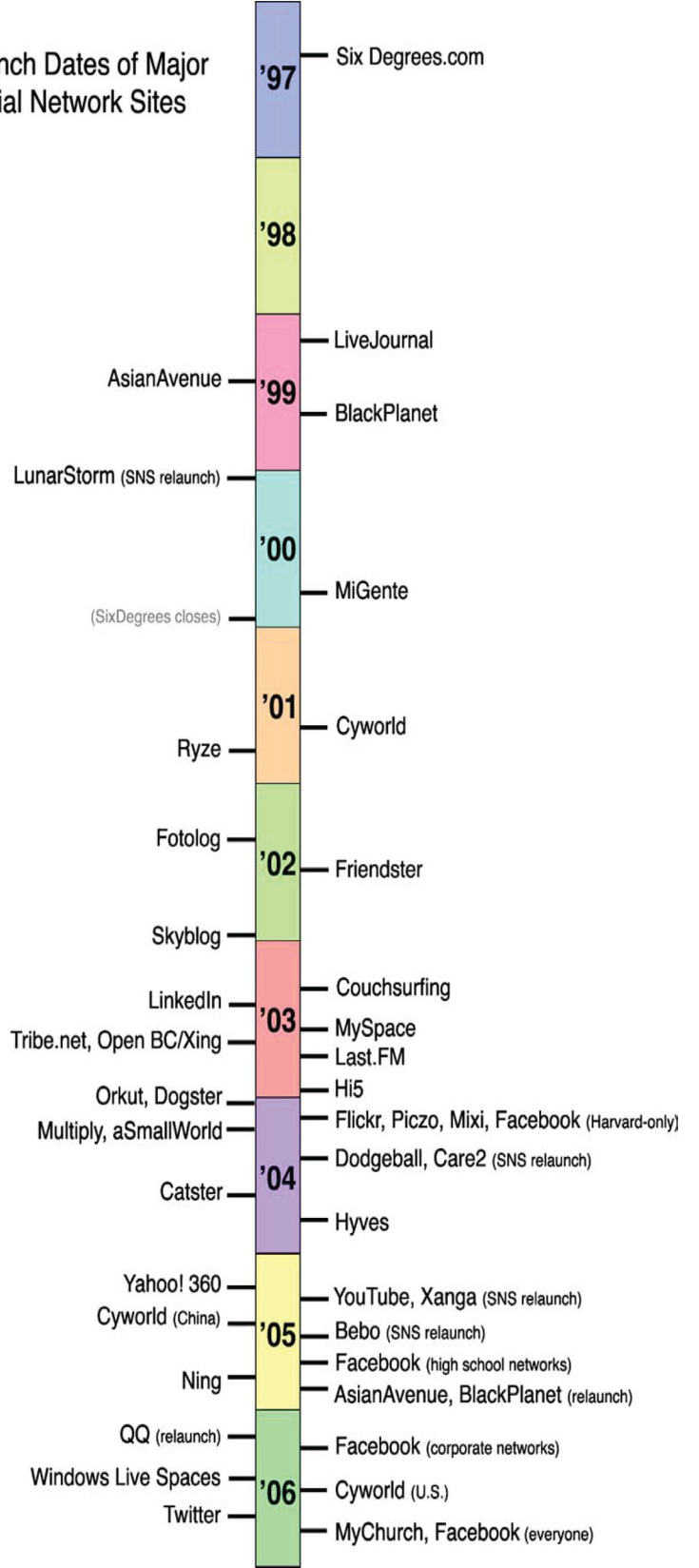
Sosyal medyanın yaşamlarımıza girmesi ise bu dönüşümde önemli bir aşama oldu. Sosyal Medya daha önce hiçbir medyanın sahip olmadığı et-

kileşime dayalı, eş zamanlı sosyal etki oluşturma gücüne sahip. Bu da onun sadece bir sosyalleşme aracı olarak değil, eğitim, pazarlama, politika, sosyal hareket, dayanışma, bilgilendirme aracı olarak da hızla yayılmasını sağladı.

Diğer medyaların yaygınlaşma süreçleriyle mukayese ettiğimizde sosyal medyanın hızlı yükselişini daha net görebiliyoruz: 50 milyon kullanıcıya, radyo 38, televizyon 13, internet 5, sosyal medya ise bir yıldan daha kısa sürede ulaştı.

Launch Dates of Major Social Network Sites

Bilinen ilk sosyal ağ sitesi, sixdegree.com 1997 yılında kurulsa da sosyal medyanın radikal yükselişi 2005 yılında Harvard Üniversitesi içinde bir sosyal ağ iken bir yıl sonra bütün dünyaya yayılan Facebook ile gerçekleşti. Internet World Stats, (Haziran 2018) verilerine göre, dünya nüfusunun yaklaşık yarısı internet kullanıyor. Bu oran Afrika kıtasında %36 iken Kuzey Amerika'da %95'e kadar yükselerek son derece dengesiz bir dağılım gösteriyor. Sosyal Medya kullanımı ise internet kullanım amaçlarında ilk sıralarda yer alıyor.

İngiltere merkezli küresel sosyal medya ajansı We Are Social (Ocak 2018) verilerine göre, Türkiye'de internet kullanım oranı %67. Türklerin gün içinde internette geçirdiği süre ise, internetin en yaygın kullanıldığı Amerika, İsveç, İngiltere gibi ülkeleri geride bırakarak 7 saat 9 dakikaya ulaştı. Tam bu noktada bir parantez açarak medya izleme alışkanlıkları konusunda toplumsal geçmişimizi hatırlamakta fayda var. Türkiye televizyon karşısında da dünyada en çok vakit geçiren ülkeler sıralamasında önlere yer alıyordu. Gene aynı rapor Türkiye'de internette geçirilen sürenin 2 saat 48 dakikasının sosyal medya kanallarına ayrıldığını gösteriyor. Türkiye'de sosyal medya olarak en çok Youtube takip ediliyor (% 55), Facebook ise (% 53) Youtube'un hemen ardından geliyor. Tüm dünyada Facebook'un birinci sırada olduğu düşünüldüğünde aslında bu sıralama oldukça şaşırtıcı. Ama diğer yandan da YouTube'un hızlı yükseliş grafiğine bakıldığında Türkiye'nin geleceğe ilişkin öncü bir sinyal verdiği söylenebilir.

“Geleceğin ayak sesleri büyük bir dönüşümün yaklaştığına işaret ediyor.”

Sosyal Medya çok hızlı bir şekilde gelişiyor, dönüşüyor ve dönüştürüyor. Sosyal psikoloji laboratuvarlarında 1930’lu yıllardan itibaren geliştirilen çalışmalar, insanların temel tutum ve davranışlarının bireysel faktörlere bağlı olmaktan çok sosyal etki mekanizmalarıyla açıklandığını gösterdi. Kişinin tutum ve davranışı bir başkasının ya da başkalarının varlığından etkileniyor. Sosyal medya ise bu etkiyi bireye bir şırınga gibi daha önce hiçbir medyanın başaramadığı kadar güçlü bir biçimde enjekte ediyor.

Sosyal medya bizi “Kullanıcı Tabanlı İçerik” kavramı ile tanıştırdı. Araştırmalar, kullanıcıların oluşturduğu içeriğin tutum değişiminde yüksek etki oluşturma kapasitesine sahip olduğunu gösteriyor. Bazı araştırmalar bu yüksek etkiyi sayısal olarak ölçümleyebiliyor. Örneğin, TripAdvisor içeriği tüketicilerin tatil planları üzerinde %70’lere varacak oranda etkili olabiliyor. Diğer yandan sitenin kullanıcılarının sadece %2’si yorum yazıyor. Yani %2’nin yazdığı yorum %70 üzerinde etki yapabiliyor. (Gupta,

Sunil, a.l. “TripAdvisor.” Harvard Business 2011.)

Sosyal medya’nın güçlü etkisine bir başka örneği de pazarlama tanımına ve uygulamalarına yeni bir boyut kazandıran YouTube kanalı PewDiePie sergiliyor. Kendisi bir YouTube fenomeni ve yıllardır Youtube’da birinci sıradaki yerini kimselere kaptırmıyor. İsveçli bir gencin oluşturduğu bu kanal dünyada yaklaşık 70 milyon kişi tarafından izleniyor ve 20 milyara yakın tıklanma almış durumda. Bu sayı

Görüntülemek
için
QR kodu
tarayın

medya hesaplarından toplanan verilerini psikometri yöntemiyle işleyerek, mikro (nano) seçmen profilleri oluşturabilen bir seçim kampanyası tasarlanmasına imkân sağladı.

Geliştirdikleri öngörüye dayalı Büyük Veri analizi yöntemiyle sadece 68 Facebook beğenisinden bir kişinin % 95 ırkını, %88 cinsel eğilimini ve %85 siyasi görüşünü öngörebildiklerini iddia ediyorlar. Yani bıraktığımız dijital ayak izlerini birileri işliyor ve kullanıyor.

Dijital dönüşüm beraberinde kuşak farklılıklarının yarattığı uçurum tehlikesini de beraberinde getiriyor.

anda çok hissetmesek de yeni dijital bir kuşak gümbür gümbür geliyor. Onlara doğuştan dijital kuşak, milenyum kuşağı, internet kuşağı, Z kuşağı gibi farklı farklı isimler veriliyor. Şu anda Türkiye’de bu kuşağın temsilcilerinin en büyükleri 18 yaşlarında, yani henüz üretim, karar alma, gibi süreçlerde yer almıyorlar. Ama birkaç sene sonra onların da yönettiği bir dünyada var olmak istiyorsak bu süreçlere en kısa zamanda adapte olmamız gerekiyor.

Geleceğin ayak sesleri, büyük bir dönüşümün yaklaştığına işaret ediyor. Dönüşümün gerisinde kalmak için bu adımlara ayak uydurmanızı öneririm.

en şöhretli markaların ve en pahalı sosyal medya kampanyalarının kat kat üstüne çıkmış durumda. Kalabalıkların gücünün yarattığı bu akım özellikle doğuştan dijital kuşak ile diğer kuşak arasındaki uçurumu da çarpıcı bir şekilde sergiliyor.

Kullanıcıların özellikle sosyal medya aracılığıyla oluşturdukları içeriklerin hızla büyümesi hem bir tehlike hem de yeni imkânlar sunarak “Büyük Veri” tartışmalarını da gündeme taşıyor. Dijital platformlarda büyük mik-

tarda çeşitli ve hızla büyüyen verinin toplanması, saklanması ve işlenmesi anlamına gelen “Büyük Veri” ya da daha popüler terimiyle “Big Data” kullanımı günümüzde eğitim, pazarlama, spor, medya, siyaset gibi farklı alanlarda karşımıza çıkmaya başladı.

Büyük Veri’nin en tartışılan kullanımını ise Donald Trump’ın zaferiyle sonuçlanan 2016 Amerika Başkanlık seçimlerinde gördük. Cambridge Analytica isimli veri analiz şirketi, seçmenlerin ağırlıklı olarak sosyal

FACEBOOK SKANDALININ ARDINDAN: GÜVENDE MİYİZ?

YAZI: Cüneyt SALTÜRK
csalturk@gmail.com

FACEBOOK CEO ve kurucusu Mark Zuckerberg, 50 milyon kullanıcının bilgilerinin A.B.D başkanlık seçiminde Donald Trump'ın kampanyasında kullanılmak üzere Cambridge Analytica isimli veri şirketi tarafından paylaşılması nedeni ile senatoda 6 ay kadar önce ifade verdi.

İki gün boyunca toplam 5 saat süre ile ifade veren Zuckerberg, kullanıcı bilgilerini depoladıklarını ve Cambridge Analytica firmasında görevli Nörobilimci Aleksandr Kogan'ın kişisel profil bilgilerini para karşılığı diğer firmalara da sattığını itiraf etti. Soruşturmayı canlı yayın ile izleyen milyonlarca FACEBOOK kullanıcısı, ne kadar büyük bir tehlike ve kişisel ihlal altında olduklarını gördükçe şaşkına döndü. Hemen ardından da gene Zuckerberg, güvenlik açığının tam anlamı ile düzeltilmesinin 2-3 yıl alabileceğini belirtti. Bu açıklama ile kaygılar daha da arttı. "Hesap ve bilgilerimizin güvenliği için neler yapabiliriz?" sorusu herkesin kafasında belirdi.

Eylül 2018 de ise sitenin "başka gözle bak" özelliği üzerinden sağlanan bir bağlantı ile hesaba erişim hakkı alınabildiğini fark eden Facebook, yaklaşık 50 milyon kullanıcının hesabının tehlike altında olabileceğini, yaklaşık 40 milyon kişinin de hesabının sıfırlandığını resmi olarak duyurdu. Tüm bu gelişmeler sonrasında bu kez "Hesap ve bilgilerimizin güvenliği için neler yapabiliriz?" sorusu herkesin kafasında belirdi. Ben de bazı önemli noktaları çok teknik bilgi olmadan halinde özetleyeyim istedim.

Tabii ki Zuckerberg'in güvenlik ayarlarını 3 sene içinde düzeltilmesini elimiz kolumuz bağlı beklemeyeceğiz. Öncelikle cep

telefonunuzda veya masaüstü bilgisayarınızda Facebook için gizlilik ayarı kontrolü yapmanızı öneririm. Bu yöntem ile 3 hızlı adımda paylaşımlarınızı kimlerin görebildiğini, profil bilgilerinizin güvenliğini ve hangi uygulamaları kullandığınızı görebilirsiniz. Zaman akışınızın genellikle üst sağ tarafında bulunan sekmeden açılan sayfanın en alt bölümüne kadar indiğinizde 'Ayarlar ve Gizlilik' bölümünü göreceksiniz. Açılan yeni bölümde 'hesap ayarları' sonrasında da 'gizlilik' bölümünde bu kontrolü yapabilirsiniz. Ayrıca masaüstü veya dizüstü kişisel bilgisayarınızda sağ üst köşesinde bir hatırlatma göreceksiniz: "Güvenlik Kontrolünü Başlat". Bazen

bir soru işareti imgesi görürsünüz. Buradaki 3 adımdan Facebook hesabınıza giremediğinizde, şifrenizi unuttuğunuzda size yardımcı olacak güvenli kişiyi seçmenize yardımcı olur. Seçtiğiniz bu güvenli kişiler sizin adınıza tek kullanımlık şifreler alabilir ve hesabınız kurtarmanızda yardımcı olabilirler. Bir diğer önemli nokta da giriş uyarılarını açık tutmak. Güvenlik ayarları kısmındaki giriş uyarıları sekmesinde başka bir cihazdan ya da başka bir yerden sizin yapmadığınız Facebook girişlerinde size uyarı gelmesini sağlayıp, bu uyarının size kısa mesaj ile mi yoksa elektronik posta ile mi iletileceğini belirleyebilirsiniz.

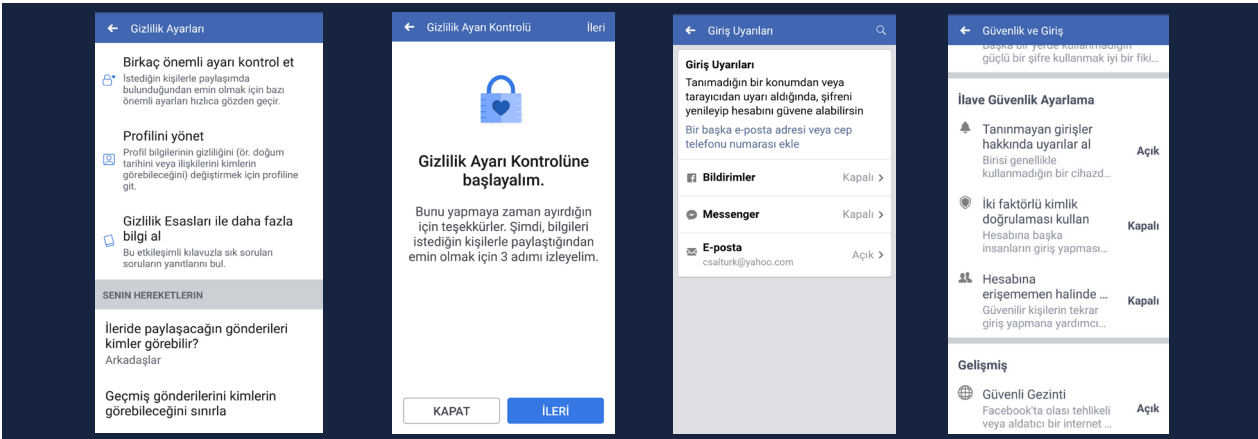
Akıllı telefonlar, internetin cihaz içinde yüksek hızla ve daha kararlı kullanımının başlaması ile şu anda Facebook ve diğer sosyal paylaşım sitelerinin en yoğun ve en fazla sayıda indirildiği ortam. Ios ve android tabanlı cihazlar piyasanın %98'ini oluşturmakta ve bu yazılımların da ücretli/ücretsiz uygulama sağlayan sanal marketleri mevcut bildiğiniz gibi. Bu marketlerden aldığımız bazı uygulamaların bizim kişisel bilgilerimizi, alışveriş alışkanlıklarımızı, hobilerimizi edinmeye çalıştıklarını unutmamalıyız. Yükleme yaptıktan sonra mikrofon, kamera, telefon rehberi erişim izni isteyen uygulamalarda bir kez daha düşünün lütfen. Bazen üyelik kaydını Facebook hesabı ile direkt yaptırmak kolay gelebilir, ancak bu uygulama sahipleri için bulunmaz fırsat. Eğer Facebook güvenlik ayarlarından arkadaş ve profil bilgilerinizi sınırlamadı iseniz, bu bilgilerin hepsine erişim olanağı verdiniz demektir. Akıllı telefonlara özel bir önemli kişisel veri de konum bilgisi. Bahsettiğim uygulamaların çoğu, sizin konum bilgilerinize erişip seyahat alışkanlıklarınızı öğrenmek ister. Bir uygulamaya Facebook ile giriş yaptığınızda “Verdiğin bilgileri düzenle”ye tıklayın. Bu sekme, uygulamanın

sizden talep ettiği kişisel bilgilerin bir listesini verir. Buradan her bir bilgiyi teker teker seçebilir ya da kaldırabilir, böylece uygulamayla paylaştığımız bilgileri kontrol edebilirsiniz.

Eğer arkadaşlarınız size sürekli şüpheli beğeniler ya da paylaşımlar yaptığınızı söylüyor ise mutlaka ‘Hareketler dökümü’ bölümüne bakın. Kapak fotoğrafınızın sağ alt köşesinde bulunan “Hareketler Dökümünü Gör”e tıklayın. Hareketler dökümünüzde tüm haberleriniz (beğendiğiniz paylaşımlar, yorum yaptığınız paylaşımlar, yer bildirimleri, vb gibi) Facebook’ta gerçekleştikleri tarihe göre sıralanmış halde bulunur. Ayrıca bir resim paylaşımında etiketlenmenizi kontrol etmek istiyorsanız ‘AYARLAR’ sekmesinde ‘ZAMAN TÜNELİ VE ETİKETLEME’ bölümünde insanların sizi etiketlenmesini kendi onayınızı şart koşarsınız.

Sizlere Facebook’ta güvenli kullanım için en temel ve anlaşılır güvenlik ayarları hakkında bilgi vermeye çalıştım. Umarım faydalı olur. Hoşça ve sosyal medyada “güvende” kalın.

TORAKSİM

SOSYAL İLETİŞİM

PLATFORMU

MODELİ

YAZI: Benan MÜSELLİM
benanmusellim@gmail.com

Tarihini tam hatırlamıyorum, ama çok yıllar oldu, sanırım Bursa’da yapılan Türk Toraks Derneği Geleceği Planlama Toplantısı’nda derneğin faaliyetlerinde interneti çok daha etkin kullanmasını önermişim. Ancak ne yazık ki bu yöndeki adımlar çok yavaş atılabildi. Derneğimiz içinde 2013 yılında, ilk kez yapılan canlı web konferans olan “İdiyopatik interstisyel pnömoniler kursu” ile bu yola girildi, ancak istenildiği kadar hızlı yol alınmadı. İç Hastalıkları Derneği başta olmak üzere başka derneklerin, özellikle web konferanslarını dü-

zenli bir şekilde üyelerine ulaştır-
mak için kurdukları platformların
benzerinin Türk Toraks Derneği
için de kurulması önerisi gelince
uzun bir tartışma sürecinden
sonra Fuat Kalyoncu hocamızın
insiyatif alması ile “Toraksım”
kuruldu.

Kurulma aşamasında diğer uzmanlık derneklerinin platformlarından farklı olması, bize özel olması için standart yapıda A’dan Z’ye değişiklik yapılması yoluna gidildi. Sadece web konferanslar için üyelerin gireceği bir internet sitesi olmaktan çok, tüm üyelerin

her gün girmek isteyecekleri, kendilerini rahat hissedebilecekleri bir portal olsun istendi. Bu yüzden daha kuruluş aşamasında birçok sosyal bölüm eklendi.

Daha önceki yıllarda facebook sayfamız üzerinden her ay devam eden “Fotoğraf yarışması” Toraksım’a aktarıldı. “Nerede ne yiye-
lim?”, “Gezgin nefesler”, “Metin Akgün ile fotoğraf dersleri”, “Bizim şeflerin not defterinden” bölümleri oluşturuldu.

Daha önce yapılmış ve sonrasında yapılan web konferansların kayıtları Online TV bölümüne aktarıldı.

toraksım TÜRK TORAKS DERNEĞİ
BİLİMSEL ve SOSYAL PLATFORMU

**TORAKSİM, “KÖŞE YAZILARI” BÖLÜMÜ
“HUKUK GÖZÜYLE” KÖŞESİNİN İLK YAZISI
“SAĞLIK HİZMETLERİNDE ŞİDDET VE
HUKUKA BAŞVURU YOLLARI”**

Yazı: Özge YILMAZ

Türk Toraks Derneği’nin hukuki sorunlarıyla ilgilenen, üyelerine gerek duyduklarında destek veren Özçelik Hukuk Danışmanlık Bürosu, doktorları ilgilendiren sorunları ve çözüm yollarını Türk Toraks Derneği Bilimsel ve Sosyal Platformu olan **TORAKSİM** (www.toraksim.org)’in, “**KÖŞE YAZILARI**” bölümünde “**HUKUK GÖZÜYLE**” köşesinde paylaşmaya başladı.

Bu köşenin ilk yazısı doktorları çok ilgilendiren bir konu olan **“SAĞLIK HİZMETLERİNDE ŞİDDET VE HUKUKA BAŞVURU YOLLARI”**. Söz konusu yazıya **TORAKSİM, “Köşe Yazıları”** bölümünde bulunan “**Hukuk Gözüyle**” köşesinden ulaşabilirsiniz.

www.toraksim.org

toraksım TÜRK TORAKS DERNEĞİ
BİLİMSEL ve SOSYAL PLATFORMU

**2018 Yılı Kasım Ayı Programı
TORAKSİM
Kitap Kulübü**

TORAKSİM “Kitap Kulübü”nün ikinci Canlı Konferansında yorumlanacak kitap Jose SARAMAGO’nun müthiş bir gözlem gücüyle betimlediği 1998 yılında Nobel Edebiyat Ödülü almış olan unutulmaz romanı

“KÖRÜK”

Kitabı Canlı Konferansımızda kadar okursanız, hep birlikte üzerinde konuşup, tartışabiliriz.

CANLI KONSEY MODÜLÜ

28 Kasım 2018
Çarşamba 19:30 - 20:30

www.toraksim.org

CANLI KONSEY YORUMCULAR

Doç. Dr. Özge YILMAZ
MANİSA

Uzm. Dr. Canan GÜNDÜZ
İSTANBUL

bilimsel bilişim

CANLI KONSEY MODÜLÜ
YAZILIM ve TALEBİNİ TAMAMENİYLE
BİLİMSEL BİLİŞİM YAKLAĞIYLA GELİSTİRİLMİŞ
CANLI KONSEY MODÜLÜ’NE
GİRİŞİMLERİNİN OLAN PROGRAMINA,
KONFERANSLARININ EĞİTİMÇİSİ DR. ÖZGE YILMAZ
MANİSA’YI UZM. DR. CANAN GÜNDÜZ İSE
İSTANBUL’U ONURNE OLARAK
KENDİ BİLGİSAYARLARIYLA BAĞLANACAKLAR.

www.toraksim.org

Görüntülemek
için
QR kodu
tarayın

dı.Şu an bu bölümümüzde 300'e yakın konferansın video kaydına ulaşmak mümkün. Ama Toraksım'ın bilimsel bölümü bununla kalmadı; "Gerekli bilgiler", "Etkinlik takvimi", "Güncel haberler" ile web sitemiz zenginleştirildi.

Bunun yanında "Ortak pano" da çalışma gruplarımızdan düzenli olarak güncel makaleleri paylaşmaları, özetlemeleri, yorumlamaları istendi. "Paylaşmak güzeldir!" sloganıyla başlattığımız bu uygulama 2 yıla yakın zamandır birçok arkadaşımızın özverisi ile harika bir şekilde devam ediyor.

Toraksım, ilk kez üyelerimizle buluştuğu 20 Eylül 2016'dan bugüne gelen kadar geçen 2 yılda da gelişimine özellikle sosyal bölümleriyle devam etti. Kuruluşundan kısa süre sonra 29 Ekim 2016'da ilk kez "Nutuk" un seslendirilmiş halini paylaşarak başlattığımız "Kitapları dinleyin" bölümümüzde yüzlerce kitabı dinlemek mümkün. Hatta üyelerimizden gelen taleple, yine üyelerimizin imce yöntemi ile katkıda bulunmasıyla, derneğimizin bilimsel kitaplarını da seslendirerek bu bölüme yerleştirdik. "Kim Korkar Teknolojiden", "Her eve lazım", "Toraksın sesleri" ve "Sağlık, beslenme ve egzersiz" bölümleri sonradan eklendi.

2017 yılı sonunda Toraksım'ın yönetici kadrosu da genişledi, o zamana kadar Toraksım'a katkı veren sevgili Pınar Çelik, Ayhan Varol ve Baran Gündoğuş'un katkılarıyla başlangıç noktasında en büyük hayalimiz olan, üyelerimizin kendini dostlar arasında hissettiği, bize özel bir web sitesi olma yolunda hızla ilerlendiğini düşünüyorum. Şu an her gün ortalama 100 kadar üyemizin günde 200 kez ziyaret ettiği bu platformumuza, günde 300-400 kadar üyemiz düzenli olarak girmeye başladığında dernek olarak çok şeyleri başaracağımıza inanıyorum.

Umarım gerçekleşir...

toraksım TÜRK TORAKS DERNEĞİ
BİLİMSEL ve SOSYAL PLATFORMU TÜRK TORAKS DERNEĞİ

**VERDİĞİNİZ YILDIZLARLA
SOKAK HAYVANLARI TEMALI 2018 YILI EKİM AYI
"TTD FOTOĞRAF YARIŞMASI"NI
KAZANAN ÜYEMİZ DR. FATMA KUTLUHAN...**

Türk Toraks Derneği'nin her ay düzenlediği TTD Fotoğraf Yarışması'na 2018 Yılı Ekim Ayı'nda 27 üyemiz 42 fotoğrafla katıldı. 122 üyemizin yaptığı oylama sonucunda **Dr. Fatma KUTLUHAN** 864 yıldızla birinci olurken, ikinciliği 858 yıldızla **Dr. Fatime YAVUZ**, üçüncülüğü 835 yıldızla **Dr. Fatma KUTLUHAN**'ın ikinci fotoğrafı, dördüncülüğü 809 yıldızla **Dr. Ates BARAN** ve beşinciliği 796 yıldızla **Hems. Gülşen KILIÇ** elde etti.

Tüm katılımcılara ve 42 fotoğrafın her birine yıldız veren üyelerimize çok teşekkür ederiz.

www.toraksim.org

toraksım TÜRK TORAKS DERNEĞİ
BİLİMSEL ve SOSYAL PLATFORMU TÜRK TORAKS DERNEĞİ

**TORAKSİM'DE "KİTAPLARI DİNLEYİN" KÖŞESİNDE
TIP KİTAPLARINI SESENDİRMEYE DEVAM EDİYORUZ...**

**+ BEŞİNCİ SESLİ
TIP KİTABI
"BRONŞEKTAZİ"**

Sesli tip kitabı TORAKSİM Ortak Pano'da bulunan "KİTAPLARI DİNLEYİN" köşesinden dinlenebilir, kitap hakkındaki görüşlerinizi yorumlar bölümünden iletebilirsiniz.

"BRONŞEKTAZİ" kitabının bölümlerinin seslendirilmiş haliyle birlikte PDF dosyasını da TORAKSİM, "KİTAPLARI DİNLEYİN" köşesinde bulabilirsiniz.

Daha önce Türk Toraks Derneği tarafından yayınlanan "Difüz Parankimal Akciğer Hastalıkları", "Çöğür Hastalıkları Uzmanları'nın İlini'nin Üzerine" ve "Uzun Süreli Solunum Bessizlikleri" kitapları seslendirilmişti. Son olarak "Bronşektazi" kitabını Türk Toraks Derneği Asistan Komitesi'nin çok değerli üyeleri, kendilerini görevlendirerek büyük emekle seslendirdiler.

"BRONŞEKTAZİ" kitabının seslendirilmesini kısa sürede gerçekleştiren Dr. Okşay GÜLTEKİN, Dr. Neslihan KÖSE, Dr. Hilmi KEŞKİN, Dr. Berker ÖZÜRK ve Dr. Ethem YILDIZ'a çok teşekkür ediyoruz.

www.toraksim.org

toraksım TÜRK TORAKS DERNEĞİ
BİLİMSEL ve SOSYAL PLATFORMU TÜRK TORAKS DERNEĞİ

**ERS 2018 KONGRESİ'NDEN NOTLAR:
TÜTÜN-MESLEK**

**ERS 2018 KONGRESİ'NDEN NOTLAR
CANLI KONFERANSLAR SERİSİ
İKİNCİ CANLI KONFERANSI**

31 Ekim
2018
Çarşamba
12:15 - 13:15

**CANLI KONSEY
MODERATÖR**

**CANLI KONSEY
YORUMLUCULAR**

Prof. Dr. Metin AKGÜN
Amelik Hastalıkları Uzmanı, Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı
ERZURUM

Prof. Dr. Peri ARBAK
Dış Hastalıkları Uzmanı, Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı
TÜZLE

Doç. Dr. M. Atilla UYSAL
İstanbul'da Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Göğüs Hastalıkları Uzmanı
İSTANBUL

Sn. Abdulhalim DEMİR
Fizyoloji Uzmanı, Akciğer Hastalıkları Uzmanı
İSTANBUL

Canlı Konferans yorumcularımız ERS Kongresi'nde aldıkları notları ve edindikleri izlenimleri Türk Toraks Derneği üyeleri ile paylaşacaklar.

CANLI KONSEY MODÜLÜ

Yazılım ve tasarımı tamamıyla Bilimsel Bilgi tarafından geliştirilen CANLI KONSEY MODÜLÜ ile gerçekleştirilecek olan Canlı Konferans Prof. Dr. Metin AKGÜN ERZURUM'dan, Prof. Dr. Peri ARBAK DÜZCE'den, Doç. Dr. M. Atilla UYSAL İSTANBUL'dan ve Sn. Abdulhalim DEMİR İSTANBUL'da online olarak kendi bilgisayarları ile bağlanacaklar.

www.toraksim.org

Dr. Fusun ALATAŞ
falatas@ogu.edu.tr

TTD Batı Anadolu Şube Başkanı

Sigara, astım, KOAH ve tüberküloz konusunda halka yönelik toplantılar, basın yoluyla bilgilendirmeler yaptık.

1. Kendinizi kısaca tanıtır, TTD geçmişinizi özetler misiniz?

1965 yılında Balıkesir’de doğdum. 1988 yılında Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi’nden mezun olarak bir süre Eskişehir’de pratisyen hekim olarak çalıştım. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalında uzmanlık eğitimi aldım (1992-1996). Halen aynı bölümde Profesör olarak akademik ve hekimlik hayatıma devam etmekteyim. 2011 yılından itibaren 3 yıl süreyle Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı Başkanı olarak görev yaptım. TTD Batı Anadolu Şubesi’nin farklı dönemlerinde yönetim kurulu üyesi ya da delegeesi olarak çalıştım. 2008-2010 yılları arasında ise Batı Anadolu Şube Başkanı olarak görev aldım. Şu anda da bu görevi 2018 yılı Mart ayından beri sürdürmeye çalışmaktayım.

2. Şubenizde gerçekleştirdiğiniz etkinliklerin yansımaları ve karşılaştığınız zorluklar nelerdi?

Sigara, astım, KOAH ve tüberküloz konusunda halka yönelik toplantılar, basın yoluyla bilgilendirmeler yaptık. Şubemiz üyeleriyle şubeden beklentileri konusunda görüşmeler yaparak konuları belirleyip bu doğrultuda toplantılar planladık. Sponsor bulma konusundaki sıkıntılar organizasyonları istediğimiz şekilde gerçekleştirmemizi engelliyor.

Üye kayıtlarını incelememizde, birçok üyenin bilgilerini güncellemediğini, şu anda farklı bölgelerde olmalarına rağmen şube değişiklik talebi yapmadıklarını gördük. Bu sorunun tüm şubeler için geçerli olduğunu düşünüyorum. Genel merkezin bu konuda hatırlatmalar yapması yararlı olabilir.

3. Planladığınız etkinlikler nelerdir?

Hekimlere ve halka yönelik bir program (kurs ve bilimsel toplantı) şube yönetim kurulumuz tarafından oluşturuldu. Bu programı elimizden geldiğince uygulamaya çalışacağız. Ancak sadece şube yönetim kurulunun program yapması yetmiyor. Özellikle üyelerimizin aidiyet duygularının harekete geçirilmesine yönelik çalışılması gerektiğini düşünüyorum. Üyelerimizin kendilerini bir parçası olarak hissettikleri ortamlarda zaman geçirmeyi yeğleyeceğini düşünüyorum.

4. TTD’nin ülke geneline yayılan şubelerimizin anlamları ve işlevleri size göre nelerdir?

TTD’nin tüzükte belirlenen amaçlarını ülke bazında yansıtmaya, uygulamaya çalışan birimlerdir. Genel Merkez Yönetim Kurulu tarafından planlanan görevlerin yerine getirilmesinden, bilimsel ve mesleki etkinliklerin düzenlenmesinden, üyeler arasındaki sosyal ilişkilerin geliştirilmesinden sorumludurlar. Ayrıca halk sağlığına yönelik olarak da eğitim çalışmalarını yapmalıdırlar.

5. Şubelerimize bağlı illerdeki üyelerimiz ile iletişimi artırmak için önerileriniz nelerdir?

Mesleki ve bilimsel etkinlikler dışında hastane ziyaretleri yapılabilir. Genel merkez ya da şube tarafından düzenlenebilecek gezi, kamp, tiyatro, sergi, kahvaltı gibi ortamlarda bir araya gelinbilir.

Sevgi ve saygılarımla...

1.Kendinizi kısaca tanıtır, TTD geçmişinizi özetler misiniz?

1956 yılında Samsun/Ladik'te doğdum. 1979 yılında Erzurum Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden mezun oldum. 1985 yılında aynı üniversitede Göğüs Kalp Damar Cerrahisi ihtisasını tamamladım.1991 yılında doçent, 1997 yılında Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne Göğüs Kalp Damar Cerrahisi Anabilim Dalında profesör oldum. 1998 yılında Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalının başkanı olarak kurulması ve daha sonra gelişimine katkıda buldum. Halen aynı göreve devam etmekteyim. TTD Orta Karadeniz Şubesine Başkanım.

2.Şubenizde gerçekleştirdiğiniz etkinliklerin yansımaları ve karşılaştığınız zorluklar nelerdi?

Dünya Astım Günü kapsamında Samsun İl Halk Sağlığı Müdürlüğü işbirliği ile Basın açıklaması, TV programı, halka ücretsiz SFT yapılması; Hacettepe Üniversitesi Onkoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mustafa Erman'ın katılımı ile "Akciğer kanserinde Güncel Tedavi Yaklaşımları" konulu toplantı; Tüberküloz Çalışma Grubumuzun işbirliği ile "Tüberküloz Bilgi Güncelleme Toplantısı"

3.Planladığınız etkinlikler nelerdir?

Dünya KOAH Günü kapsamında halka, hastalara ve hekimlere açık bisiklet turu, basın açıklaması, TV programı; 2019 Ocak ayı içinde Klinik Sorunlar Çalışma Grubu ile İnterstisyel akciğer hastalıkları tanı ve tedavi kursu; 2019 Şubat ayı içinde "Laringotrakeal Stenozlarda tedavi yöntemleri" (Prof. Dr. Sina Ercan'ın katılımı ile); 2019 Haziran ayı içinde "Plevral effüzyonlara yaklaşım: Torasentezden dekortikasyona" başlıklı sempozyum – kurs.

Karşılaştığımız en önemli sorun finans ve finans konusundaki prosedür ile ilgilidir. Özellikle ülkeyimizin ciddi ekonomik sorunların yaşandığı bu dönemde çok zorluk çekmekteyiz. Genel merkezin katkı sağlaması ve anlaşma sağlanan firmaların şubelere yönlendirilmesi uygun olacaktır. Planlanan konferans, sempozyum ve kursların konularına üyelerimizden gelen talepler ve çalışma grupları ile yapılan istişare ve işbirliği doğrultusunda karar verilmektedir. Önceliklerimiz tüm üyelerimiz ve bölgemizde hizmet veren meslektaşlarımızın çalışmalarına ışık tutacak ve klinik pratikte yardımcı olabilecek konuların seçimi olmaktadır.

4.TTD'nin ülke geneline yayılan şubelerimizin anlamları ve işlevleri size göre nelerdir?

Şubelerin en önemli işlevleri olarak üyeler arasındaki sıkı iletişim sağlanması, mesleki sorunlara bilimsel ve akılcı çözümlerin birlikte aranmasını sağlamak olduğunu düşünüyorum. Ayrıca bölgede çalışan meslektaşlarımızın sorunlarını öğrenmek ve kısa sürede genel merkeze ileterek çözüme ulaşılmasını sağlamak bir diğer amaç olmalıdır.

5.Şubelerimize bağlı illerdeki üyelerimiz ile iletişimi artırmak için önerileriniz nelerdir?

Günümüzde her platformda sıkça kullanılan sosyal medya araçları, şubelere bağlı illerdeki meslektaşlarımızla iletişimde daha aktif kullanılmalıdır. Hasta tanı ve tedavileri konusunda danışma ve deneyimleri bu platformlarda paylaşma, iletişimi aktif hale getirecektir. Ayrıca aylık toplantıların bir kısmının üyelerin birçoğunun katılımını sağlayacak interaktif vaka toplantıları şeklinde düzenlenmesi bu konuda diğer bir yardımcı etken olacaktır.

Dr. Ahmet BAŞOĞLU
ahmetb55@gmail.com

TTD Orta Karadeniz Şube Başkanı

Günümüzde her platformda sıkça kullanılan sosyal medya araçları, şubelere bağlı meslektaşlarımızla iletişimde daha aktif kullanılmalıdır. Hasta tanı ve tedavileri konusunda danışma ve deneyimleri bu platformlarda paylaşma, iletişimi aktif hale getirecektir.

YAZI: Cengiz BAYRAM
(Hukukçu Hekimler Derneği Başkanı)
hukukcuhekimlerdernegi@gmail.com

HUKUKÇU HEKİMLER DERNEĞİ KURULDU

Tıp ve hukuk kavramları, geçmiş binlerce yıl öncesine dayanan, temelinde insan olan ve insanların bir arada bulunduğu hemen her ortamda gündeme gelen ve uygulanan, esasen birbirleri ile iç içe olan ayrılmaz bir ikili olarak kabul edilebilir. Biri fen bilimlerinin diğeri ise sosyal bilimlerin önemli dalları arasında olan bu iki kavramın uygulayıcıları, bahsedilen disiplinlerin farklı dinamikleri nedeniyle eğitim aşamasından itibaren mesleklerin profesyonel olarak icra edilmesi sürecinde değişik bakış açılarına sahip olmaktadır. Meslek profesyonellerinin sahip oldukları bu değişik bakış açısı, zaman içinde arzu edilen sinerjiyi oluşturamamış, insan hayatına dokunan bu iki mesleğin yan yana değil de adeta karşı karşıya gelmesine neden olmaya başlamıştır.

Hekimler son on yıllarda giderek artan oranda tıbbi malpraktis iddialı davalarla karşı karşıya kalması, adliye

koridorlarında sıklıkla görülmelerine neden olmaya başlamıştır. Bu davalarla ilgili dosyalar incelendiğinde, hekimlerin mesleki uygulamaları ile ilgili hukuki prosedürleri tam olarak bilmediği ve uygulamadığı anlaşılmaktadır. Böyle olduğu için aslında hastasına en üstün tıbbi hizmeti sunarak onu sağlığına kavuşturmayı hedefleyen hekim, kendisini tıbbi malpraktis iddiasıyla açılan ceza ve tazminat davaları nedeniyle hakim karşısında bulabilmektedir. Hukuk sistemimizde bu tür davalara uygulanabilecek özel bir yasal düzenleme bulunmadığı için hekimler genel kanunlar çerçevesinde yargılanmaktadır. Bu kapsamda hekimin bir işçi gibi özenle davranmak zorunda olduğunu, bu nedenle hafif kusurundan bile sorumlu tutulması gerektiğini belirten hukuki kriterler, uygulamada hekimler üzerinde baskı yaratmaktadır. Bu baskının diğer nedenleri ise hekimlerin taraf olduğu tıbbi malprak-

tis iddialı davalarda meydana gelen zararın komplikasyon olabileceğinin kabulü hususundaki kriterlerin kısıtlı tutulması, aydınlatılmış onamların çok nadir yaşanan olumsuz durumları bile içermesi gerektiği beklentisi, hekim lehine olan tıbbi bilirkişi raporlarının zaman zaman çeşitli gerekçeler öne sürülerek yetersiz bulunması, hekimlerin kusurlu bulunduğu davalarda hükmedilen manevi tazminat miktarlarının çok yüksek olmasıdır. Hekimler üzerindeki bu baskılar, onların hukuktan çekinir ve kaçınır hale gelmesine neden olmaktadır. Bu da hekim, hasta ve toplum açısından zararlı sonuçları olabilen defansif tıp uygulamalarını gündeme getirmektedir.

Hekimlerin hukukla olan bir diğer doğrudan irtibat konusu da sağlık çalışanlarına yönelik dıştan gelen sözel şiddet, fiziksel şiddet ve içten gelen psikolojik şiddet (Mobbing) olaylarıdır.

Önceleri münferit başlayan ve sözlü tacizlerle sınırlı olan şiddet olayları zamanla ülke geneline yayılmış, sonrasında fiziksel şiddete dönüşmüş ve hatta hekimlerin görevleri başında katledilmeleri boyutuna varmıştır. Sağlık meslek mensupları can korkusu ile görev yapar hale gelmiş olmalarına rağmen çoğu basına da yansıyan şiddet olaylarına karşı hukuk sistemi tarafından etkin ve caydırıcı önlem ve yaptırımlar sunulmuyor olması, yasama erkinin sağlıkta şiddet yasası çıkarılması noktasında ciddi bir adım atmaktan geri kalması, şiddet olaylarının daha da artması, hatta bunları yapanların ve yapılanları tasvip edenlerin sosyal medya araçlarıyla paylaşım yapmaktan çekinmemeleri sonucunu doğurmaktadır. Diğer taraftan şiddete maruz kalan veya kalacağı anlaşılan sağlık meslek mensuplarının paylaşımları ve çağrıları da çoğu zaman karşılıksız kalmaktadır.

Gelinen noktada hekimlik mesleğinin itibar kaybettiği, hukuk sisteminden beklediği desteği görmediği, toplumun bazı kesimleri tarafından hekimlere karşı haksız yargısız infazlar yapıldığı ve olumsuz bir önyargı oluşturulduğu bir gerçektir. Yine fiziksel şiddetten daha tehlikeli boyutlara ulaşan, düşmanca ve ahlak dışı davranışlar şeklinde ortaya çıkan psikolojik şiddet olan mobbing, sağlıkta yaygın olarak görülen ve sağlık çalışanları için tedbir alınmasını gerektiren düzeyde ciddi bir mesleki sağlık ve güvenlik riskidir.

Bütün bu sorunların olumsuz etkileriyle meslek hayatının bir döneminde bir şekilde karşı karşıya kalan, hekimlerin mesleki bilimsel donanımına ek olarak hukuki alt yapısının da olması gerektiğine inanmaya başlayan birçok hekim, son yıllarda artan bir oranda hukuk eğitimine de yönelir oldular. Böylece aynı zamanda hukukçu ve hatta avukat olan hekimler var olmaya başladı. Bu durumda olan hekimlerin zamanla birbirlerini bulması ve sahip oldukları bilgi ve tecrübe birikimine, elde ettikleri hukuk alt yapısını da ekleyerek hekimlik mesleğinin sorunlarının çözülmesine ve daha iyiye ulaşmasına katkı sağlamak

konusunda ortak akılda birleşmeleri, oluşumun bir dernek çatısı altında olgunlaştırılması fikrini doğurdu.

Bu düşüncelerle 05.10.2018 tarihinde İstanbul merkezli olarak kurulan Hukukçu Hekimler Derneği'nin varlık nedenleri arasında, tıp ve hukuk kavramlarının bir araya getirilmesi ve birbirine katma değer sağlaması, hekimlerin hukuk sistemini ilgilendiren sorunlarının çözümüne destek verilmesi, hekimlik mesleğinin saygınlığını yeniden kazanması ve bunun devam ettirilmesi, öncelikle hastaların ve bu şekilde toplumun tamamının daha etkin ve kaliteli sağlık hizmeti alabilmesine yönelik olarak

HUKUKÇU HEKİMLER DERNEĞİ YÖNETİM KURULU ÜYELERİ:

Dr. Av. Cengiz Bayram (Başkan)
Dr. Av. Aynur Özensoy
Dr. Av. Hüseyin Cem Barlıoğlu
Dr. Av. Nurhan Demirhan
Dr. Av. Ömer Akel

hekimlik mesleği ve sağlık sistemi ile ilgili yapılması gereken yasal düzenlemeler için görüş bildirilmesi bulunmaktadır.

Bu anlayışla yola çıkan derneğimiz, tıp ve sağlık hukuku alanlarında eğitim, araştırma ve danışmanlık yapmayı; bu alanlarda üyeleri ve sivil toplum kuruluşları arasında dayanışma içinde olmayı; hekim ve sağlık meslek mensuplarının hukuk alanında, hasta, hasta yakını, idare ve yargının da sağlık hizmetleri alanında farkındalığını, insan haklarına uygun gelişimi yönünden etkilemeyi ve sonuç itibarıyla kamu yararına faaliyet göstermeyi amaçlamaktadır. Hukukçu Hekimler Derneği, hukuk altyapısı bulunan, hatta avukat olan

hekim üyeleri sayesinde ileriye dönük olarak bilimsel, akademik ve sosyal açıdan çok başarılı ve etkili çalışmalar yapacak, önemli eserler üretecek, tıp ve hukuk alanlarında ciddi farkındalık yaratacak, hekimlerin hukuka olan ilgisini artıracaktır.

Bu kapsamda derneğimiz, lisans eğitimlerinin başlangıcından itibaren tıp ve hukuk fakültelerinde tıp veya sağlık hukuku derslerinin zorunlu olarak verilir hale getirilmesini ve bu sayede hukuk fakültesi mezunlarında sağlık ve tıp fakültesi mezunlarında hukuk kavramlarına karşı yüksek düzeyde bilgi ve bilinç oluşturulmasını; hukukçu hekimler tarafından üretilecek bilimsel, akademik, ve sosyal eserler sayesinde ülke çapında ciddi boyutta bir kaynak arşivi meydana getirmeyi; hekimlerin tıbbi malpraktis davalardan dolayı yargılanması sürecinde bu konuya özgü olarak oluşturulmuş kanun maddelerinin hukuk sistemine kazandırılmasına önemli katkılar sağlamayı; her şart ve durumda esas olarak kamu yararını gözetecek olduğu için sadece hekimlerin değil bütün sağlık meslek mensuplarının en ideal koşullarda sağlık hizmeti sunmasına, hastaların ise en kaliteli sağlık hizmetine rahatça ulaşmasına dönük ve sonuçta toplum sağlığına yararlı bir sivil toplum örgütü olarak akla gelmeyi vizyon edinmiştir.

Yönetim kurulumuz ve kurucu üyelerimizin katkıları ile hekim meslektaşlarımızdan gelen her türlü hukuki destek talebine cevap vermeye çalışıyoruz, sorularına görüş bildiriyoruz.

Dr. Ali Nihat ANNANKAYA
annakkaya@gmail.com

TTD Batı Karadeniz Şube Başkanı

Şubeler ülke genelinde üyelerimize dokunan yüreğimiz ve ellerimizdir. Derneğin amaç ve misyonu doğrultusunda nesiller boyu aktarılacak ve geliştirilecek değerlerimizin son sunum noktası rolündedir.

1.Kendinizi kısaca tanıtır, TTD geçmişinizi özetler misiniz?

1970 yılında Giresun'da doğdum. 1994 yılında İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nden mezun olup aynı yerde 2001'de Göğüs Hastalıkları ihtisasımı bitirdim. Halen görev yaptığım Düzce Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı'nda 2002 yılında Yrd. Doç., 2007'de Doçent, 2013'de Profesör oldum. Türk Toraks Derneği (TTD) Batı Karadeniz şubesinde 2005-2007 yıllarında Denetleme Kurulu Üyeliği, 2008-2012 yıllarında Yönetim Kurulu Üyeliği, 2010-2014 yıllarında Şube sekreterliği görevleri yaptım. 2014-2017 yılları arasında TTD Tütün Kontrolü Çalışma Grubu Yönetim Kurulu üyeliği yaptım. TTD Batı Karadeniz şubesinin kuruluşundan bu yana her kademedede almış olduğum görevler sonrasında şube başkanlığına seçildim.

Başhekim yardımcılığı idari görevim nedeniyle bu yeni görevin hakkını verememe endişesimi şube yönetim kurulundaki arkadaşlarımın dinamik, çalışkan ve yetenekli olmaları giderdi.

2.Şubenizde gerçekleştirdiğiniz etkinliklerin yansımaları ve karşılaştığınız zorluklar nelerdi?

Dünya astım ve sigara bırakma günü etkinlikleri haricinde Tüberküloz Çalışma Grubu ile Zonguldak'ta tüberküloz bilgi güncelleme toplantısı, Düzce'de teorikten pratiğe EBUS (Endobronşial Ultrasonografi) kursu yapıldı. Bu süreçte en çok ilgi gören ve yerel başında da ses getiren etkinlik ise "Çocuk ve Gençler Hava Kirliliğine Karşı" adlı drama atölyesiydi. Çocukların Tarihi Konuralp Müzesi'nde yaparak, yaşayarak öğrenmeleri yanı sıra hava kirliliği ile ilgili sorunları tespit etmeleri, çözüm önerileri üretmeleri istenerek onların problem çözme becerileri geliştirildi. Ebeveynlere de temiz hava soluma hakkının çocuklar için

ne kadar önemli olduğu vurgulanmaya çalışıldı.

3.Planladığınız etkinlikler nelerdir?

Bölgemiz ihtiyaçları ve üyelerimiz talepleri doğrultusunda pratik eğitimi içeren kurslar (USG, Polisomnografi, NİMV), bilimsel toplantılar, hasta ve topluma yönelik toplantılar (ör. Verem Savaş haftasında Tıp Fakültesi tiyatro grubu ile tiyatro oyunu ile bilgilendirme toplantısı) planlanmaktadır. Hedef kitlenin bizzat görev aldığı etkinliklerin en verimli olduğu kanaatindeyiz.

4.TTD'nin ülke geneline yayılan şubelerimizin anlamları ve işlevleri size göre nelerdir?

Şubeler ülke genelinde üyelerimize dokunan yüreğimiz ve ellerimizdir. Derneğin amaç ve misyonu doğrultusunda nesiller boyu aktarılacak ve geliştirilecek değerlerimizin son sunum noktası rolündedir. Sadece bilimsel anlamda değil, aynı zamanda sosyal olarak da üyelerimizin yanında olarak, birlikte hareket ederek mümkün olduğunca şube yönetim organlarında gerçek sorumluluk vererek derneğimizin gelişeceği kanaatindeyim.

5.Şubelerimize bağlı illerdeki üyelerimiz ile iletişimi artırmak için önerileriniz nelerdir?

Şubeye bağlı iller arasındaki uzaklık ve finansal zorluklar karşılaştığımız en önemli sorunları oluşturuyor. Etkinliklerin şubeye bağlı olan tüm illerde yapılıp oralandaki üyelerin katılması, sunumları yapması, konuşmacıların şube içinden seçilmesi, şube dışı desteğin daha çok organizasyonel olması, sahiplenme ve katılımı artıracaktır. Bu sayede şubemize bağlı illerdeki üyelerimizle iletişim artacak ve onların sorunlarının çözümüne yönelik faaliyetler planlanabilecektir.

1.Kendinizi kısaca tanıtır, TTD geçmişinizi özetler misiniz?

1981 yılında Ankara’da doğdum. İstanbul Kadir Has Üniversitesi Tıp Fakültesi’nden mezun oldum. İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Ana Bilim Dalı’nda uzmanlık eğitimi aldım. TTD Aylık Tevfik Sağlam Toplantıları’na eksiksiz katılım isteyen hocalarımla ne kadar doğru bir şey yaptığımı sonradan anladım. 2015 yılında Rize Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi’nde uzman olarak göreve başladım. 2017 yılından beri aynı kurumda Doktor Öğretim Üyesi olarak görev yapmaktayım. TTD Doğu Karadeniz Şube Başkanlığı görevi benim için hem büyük bir onur hem de büyük bir sorumluluk. Daha önce benzer bir görevde bulunmadığımdan başlangıçta mali ve idari konularda eksik ya da yanlış bir şey yapmaktan çekindim. Ancak hem önceki şube yönetiminde görev alan üyelerimizin hem de genel merkezde görevli tüm ekibin büyük desteğini ve güvenini arkamda hissettiğimden zamanla yaptığım işten keyif almaya başladım.

2.Şubenizde gerçekleştirdiğiniz etkinliklerin yansımaları ve karşılaştığınız zorluklar nelerdi?

İki ayda şube toplantıları yaptık. ‘Temel Bronkoskopi’ toplantımıza bölge-mizden Göğüs Hastalıkları ve Anesteziyoloji ve Reanimasyon asistan ve uzmanları katıldı. Sonraki ‘Göğüs Hastalıklarında Diyabete Yaklaşım’ toplantımız çok ilgi çekti. Bu toplantıdan sonra fark ettiğim bir şey daha oldu: Diğer branşlardan hekimlerle kaynaşmamızı ve sosyalleşmemizi toplantılardan sonrası akşam yemeğine borçlu olduğumuz.

3.Planladığınız etkinlikler nelerdir?

Çalışma gruplarının gerçekleştirdiği etkinlik sayılarının artırılarak bazı önemli toplantıların eksiksiz tüm şubelerde yapılması hem şube başkan-

larının iş yükünü azaltacak hem de uzmanlık öncesi ve sonrası göğüs hastalıkları eğitiminin standardizasyonu-na katkıda bulunacaktır.

4.TTD’nin ülke geneline yayılan şubelerimizin anlamları ve işlevleri size göre nelerdir?

‘Derneğimizin şubelerinin olması, onu diğer derneklerden daha başarılı yapan en önemli özelliğidir’ diye düşünüyorum. Bu sayede üyelerine kolayca ulaşan, her konuda destek olan çok daha sosyal bir dernek olması mümkün olabilmektedir. Hem mesleki hem de sosyal konularda üyelerinin hep yanında olan derneğimiz, son zamanlarda gelişen sosyal medya olanaklarını ve sürekli güncel ve kullanışlı tutulan internet sayfasını da aktif olarak kullanmaktadır. Kimi zaman bu kanallarla üyelerine ulaşıp anket yöntemi ile sesini çok da duyuramayan üyelerimizin de fikrine başvurmak, bence hem demokratik olduğu, hem de hızlı geri dönüş sağladığı için daha sık başvurulması gereken bir yöntemdir.

5.Şubelerimize bağlı illerdeki üyelerimiz ile iletişimi artırmak için önerileriniz nelerdir?

Gönül isterdi ki toplantılarımıza katılım daha fazla olsun. İçinde bulunduğumuz mali kriz ve onun sponsor desteğine yansıyan sonuçları nedeni ile çevre illerden gelen katılımcı sayımız beklentimizin altında kalıyor. Her il için bir servis aracı organize edip hekimlerimizi genellikle akşam saatlerinde olan toplantılarımıza getirmeyi, toplantı bitiminde de evlerine ulaştırmak istedik. Belki önümüzdeki dönemde toplantılara katılımı artırmak için transfer konusuna daha çok eğilmek gerekebilir.Herhangi bir karşılık beklemeden özveri ile çalışan tüm dernek üyelerimizi saygıyla selamlıyor, hepimize ülkemizin ve mesleğimizin daha iyi yerlerde olacağı güzel günler diliyorum.

Dr. Bilge YILMAZ KARA
drbilgeyilmaz@hotmail.com

TTD Doğu Karadeniz Şube Başkanı

Derneğimizin şubelerinin olması, ‘onu diğer derneklerden daha başarılı yapan en önemli özelliğidir’ diye düşünüyorum. Bu sayede üyelerine kolayca ulaşan, her konuda destek olan çok daha sosyal bir dernek olması mümkün olabilmektedir.

Dr. Ahmet ARISOY
ahmetarisoy@hotmail.com

TTD Doğu Anadolu Şube Başkanı

TTD, üyeleri nereye giderse gitsin, yalnız olmadıklarını hissettiren önemli bir sivil toplum örgütü. Çevre duyarlılığın artması, sigarayla mücadele gibi alanlarda da önemli görevler üstlendiğini düşünüyorum.

1.Kendinizi kısaca tanıtır, TTD geçişinizi özetler misiniz?

1980 yılında Niğde’de doğdum. Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi’nden 2004 yılında mezun oldum. Muş merkez Karaağaçlı kasabası sağlık ocağına atandım. Van Yüzcü Yıl Üniversitesi (YYÜ) Tıp Fakültesi’nde (2006-2010) uzman olarak, Siirt Devlet Hastanesi’ne atandım. 2012’de Batman’da, ardından Van’da özel hastanede çalıştım. Bu hastanede 25 ay çalıştım ve birkaç vaka sunumu ve özgün çalışma yaparak Van YYÜ Tıp Fakültesi’nde yardımcı doçent kadrosunda göreve başladım. Doçentlik unvanımı 2018 yılında aldım. Halen Van YYÜ Tıp Fakültesi’nde görevime devam etmekteyim. TTD’de 2013-2015 yılları arasında Doğu Anadolu Şubesi Mali sekreteri, 2015-2017 yılları arasında şube sekreteri olarak görev aldım. 2017 Mart’tan beri Şube başkanlığı görevime devam etmekteyim.

2.Şubenizde gerçekleştirdiğiniz etkinliklerin yansımaları ve karşılaştığımız zorluklar nelerdi?

Şubemiz yaklaşık on yıldır faaliyettedir. Göreve geldiğim tarihten bu yana, bir adet kurs ve 4-5 adet toplantı gerçekleştirdik. Ancak karşılaştığımız problemler maalesef şevkimi kırdı. Yaşadığım zorlukların bazıları: Defter tasdiki, mali müşavir ücretinin ödenmesi gibi en basit işleri bile kendim yapmak zorunda kaldım. Bağlı illerle beraber toplam Göğüs Hastalıkları uzman sayımız 12-13 civarı. Bu sayının üstüne çıkma ihtimali çok zayıf. Çok hızlı bir sirkülasyon var, hem Van’da hem de çevre illerde. Mecburi hizmeti bitirenler, bitirdikleri gün istifa etmeyi tercih ediyorlar. Düzenlediğiniz bir toplantıya, mevcut uzmanlarımızın yarısı gelse bile 10 kişiyi geçemiyoruz. O da asistanlarla birlikte. Mali destek bulmakta ciddi zorlukla çekiyoruz. Birkaç toplantıyı, hocalarıma mahcup olmamak adına kendim karşıladım. Her seferinde Merkez şubeden istiyoruz. Şimdiye kadar hiçbir güçlük çıkarmamalarına

rağmen açıkçası gücüme gidiyor.

3.Planladığınız etkinlikler nelerdir?

Gelecek toplantıları planlamak, sözünü ettiğim nedenlerle çok güç. Şimdiye kadar akademik kadromuzda da problemler vardı. Yaptığımız her toplantıya dışardan hocalarımız geldi. Bunları anlatıyorum çünkü her bölgenin kendine özel durumları olduğunu, nelerle uğraşmak zorunda kaldığımızı bilirseniz belki almakta olduğumuz desteğin miktarı ve kapsamı değişebilir. Okuyanlardan görüşleri ya da önerileriyle katkı sağlayabilecek meslektaşlarımız olabilir.

4.TTD’nin ülke geneline yayılan şubelerimizin anlamları ve işlevleri size göre nelerdir?

TTD, üyeleri nereye giderse gitsin, yalnız olmadıklarını hissettiren önemli bir sivil toplum örgütü. Sadece bir uzman hekim örgütlenmesi olarak görmek de yanlış. Çevre duyarlılığın artması, sigarayla mücadele gibi alanlarda da önemli görevler üstlendiğini düşünüyorum. Türkiye’nin en önemli eksikliklerinde biri olan epidemiyolojik verilere katkı sağlamak adına, iyi organize edilmiş insidans ve/veya prevelans çalışmaları yapılmasında etkin rol oynayabilir. Her türlü olanak yönünden iyi olduğu bilinen şubeler, diğer şubeler ile ortak faaliyet yapabilir. Mesela aylık bir toplantısını Van’da yapmak isteyenleri ağırlamaktan onur duyarız. Göğüs hastalıkları uzmanlarından belli bir konuda uzmanlaşmak isteyen hekim arkadaşlarımıza yardımcı olunması gerektiğini düşünüyorum.

5.Şubelerimize bağlı illerdeki üyelerimiz ile iletişimi artırmak için önerileriniz nelerdir?

TTD’nin sosyal medyayı etkin olarak kullandığını biliyorum. Doğu Anadolu şubesi olarak bir WhatsApp grubumuz var. Tüm üyelerin indirebileceği, kullanımı rahat (ör. Toraksım’ın arayüzünün geliştirilmesi gerektiğini düşünüyorum) bir uygulama üzerinde çalışılabilir.

Türk Toraks Derneği Şube Etkinlikleri

Akdeniz Şubesi

Batı Karadeniz Şubesi

Ankara Şubesi

Orta Anadolu Şubesi

Marmara Şubesi

Doğu Karadeniz Şubesi

Kuzeydoğu Anadolu Şubesi

İstanbul Şubesi

İzmir Şubesi

Çukurova Şubesi

Batı Anadolu Şubesi

Orta Karadeniz Şubesi

İç Anadolu Şubesi

TÜRK TORAKS DERNEĞİ

Görüntülemek için
QR kodu
tarayın

